Raoul Vaneigem – Το κράτος δεν είναι τίποτε, ας γίνουμε τα πάντα

Ένα δοκίμιο που έγραψε ο **Raoul Vaneigem** για το ελληνικό αντιεξουσιαστικό κίνημα, με αφορμή τη συμμετοχή του στο **Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας στην Θεσσαλονίκη** το 2010.

Δεν είναι τυχαίο που η Ελλάδα, όπου γεννήθηκε η ιδέα της δημοκρατίας, δίνει πρώτη το σύνθημα της μάχης ενάντια σε μια διεφθαρμένη δημοκρατία, όπου αυξάνονται παντού οι πιέσεις από τις πολυεθνικές και τις χρηματοπιστωτικές μαφίες. Σ'αυτή τη χώρα είδαμε να εκδηλώνεται μια αντίσταση που έρχεται σε έντονη αντίθεση με τον λήθαργο του ευρωπαϊκού πολεταριάτου, που κείται πλέον αναίσθητο υπό την επίρροια δεκαετιών καταναλωτισμού και ψευδοχειραφέτησης.

Επιτρέψτε μου να θυμίσω ορισμένες βασικές κοινοτοπίες.

Ο καταναλωτισμός έχει εκλαϊκεύσει και εξαπλώσει παντού τη δημοκρατία του σουπερμάρκετ, όπου ο πολίτης διαθέτει τη μεγαλύτερη ελευθερία επιλογής υπό τον όρο να καταβάλλει το αντίτιμο κατά την έξοδο από το κατάστημα. Οι παλιές ιδεολογίες έχουν χάσει το ουσιαστικό τους περιεχόμενο κι έχουν καταντήσει διαφημιστικά χαρτοφυλάκια που εξυπηρετούν τους εκλεγμένους πολιτικούς να πολλαπλασιάσουν την πελατεία και την εξουσία τους. Η πολιτική, είτε αριστερή θέλει να λέγεται είτε δεξιά, δεν είναι παρά ένα σύστημα πελατειακό, όπου οι εκλεγμένοι προάγουν τα προσωπικά τους συμφέροντα κι όχι αυτά των πολιτών που υποτίθεται πως εκπροσωπούν. Για μια ακόμα φορά, η Ελλάδα είναι στην ευχάριστη θέση να αποκαθιστά την αρχική σημασία της λέξης πολιτική, που είναι *η τέχνη του να κυβερνάς την πόλη*.

Η δεύτερη κοινοτοπία είναι ότι τα κράτη έχουν απωλέσει το προνόμιο, που περηφανεύονταν ότι κατέχουν, να διαχειρίζονται τα δημόσια αγαθά. Το παραδοσιακό κράτος πάντοτε βέβαια ξάφριζε

τους πολίτες για να γεμίζει το παγκάρι του επιβάλλοντας φόρους και δασμούς, από την άλλη όμως, διασφάλιζε και τη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών, όπως η παιδεία, η υγεία, τα ταχυδρομεία, οι συγκοινωνίες, τα επιδόματα ανεργίας, οι συντάξεις…Τα κράτη σήμερα είναι πλέον σκέτοι υπηρέτες των τραπεζών και των πολυεθνικών.

Ωστόσο, αυτές αντιμετωπίζουν τώρα την πανωλεθρία του «τρελού χρήματος» το οποίο, αφού επενδύεται στην κερδοσκοπία του χρηματιστηρίου και όχι σε παραγωγικές βιομηχανίες βασικών ειδών ή σε εταιρείες κοινής ωφελείας, γίνεται φούσκα που σκάει – αυτό είναι το χρηματιστηριακό κραχ. Είμαστε έρμαια των διαχειριστών της χρεωκοπίας, που βιάζονται να στραγγίξουν και την τελευταία σταγόνα γρήγορου κέρδους με την υπερεκμετάλλευση των πολιτών, των πολιτών που καλούνται να γεμίσουν, με αντάλλαγμα μια ζωή ολοένα και πιο επισφαλή, τον απύθμενο λάκκο του ελλείμματος που έσκαψαν οι τραπεζικές αγυρτείες.

Το κράτος όχι μόνο δεν είναι πια σε θέση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, αυτές που προκύπτουν από τους όρους του κοινωνικού συμβολαίου, αλλά επιπλέον ψαλιδίζει τους προϋπολογισμούς των δημοσίων υπηρεσιών, κάνει κομμάτια ό,τι μπορούσε να εγγυάται τουλάχιστον την επιβίωση – αφού δεν κατάφερνε να επιτρέπει στον καθένα να ζει μια πραγματική ζωή. Κι όλ’ αυτά στο όνομα μιας τεράστιας απάτης που λέγεται δημόσιο χρέος.

Η μοναδική αρμοδιότητα που έχει απομείνει στο κράτος είναι η αστυνομική καταστολή. Η μοναδική δικλείδα ασφαλείας του κράτους είναι να σπέρνει το φόβο και την απελπισία. Τα χειρίζεται πολύ αποτελεσματικά, επενδύοντάς τα μ’ ένα είδος αποκαλυψιακής αχλής. Σκορπά τη φήμη ότι το αύριο θα είναι χειρότερο από το σήμερα. Το συνετό είναι επομένως να καταναλώνεις, να ξοδεύεις ό,τι προλάβεις πριν την πτώχευση, να βγάζεις στο σφυρί ό,τι μπορεί να αποφέρει κέρδος, ακόμη κι αν αυτό σημαίνει ότι θυσιάζεις την ύπαρξή σου και τον πλανήτη ολόκληρο μόνο και μόνο για να διαιωνίζεται η γενικευμένη αυτή απάτη.

Φιλοσοφία των επιχειρήσεων είναι ο μηδενισμός. Εκεί όπου το παν είναι το χρήμα, όλες οι αξίες, εκτός από την εμπορευματική, εξαφανίζονται εντελώς. Είδαμε πώς ο καταναλωτισμός υπονόμευσε τις δήθεν αιώνιες αλήθειες του παρελθόντος: την αυθεντία του πατέρα και την πατριαρχική εξουσία, τις θρησκείες, τις ιδεολογίες, το κύρος του στρατού και της αστυνομίας, το σεβασμό προς τ' αφεντικά, την ιερότητα της θυσίας, την αρετή της σκληρής δουλειάς, την περιφρόνηση προς τη γυναίκα, το παιδί, τη φύση…Την ίδια στιγμή όμως ο καταναλωτισμός έχει αποκοιμήσει τη συνείδηση, τη συνείδηση που σήμερα μας υποχρεώνει να εγερθούμε με οδηγό τις ανθρώπινες αξίες, εκείνες που τόσες φορές βρέθηκαν στην καρδιά των ξεσηκωμών, των εξεγέρσεων, των επαναστάσεων.

Γνωρίζουμε ότι πάει να συγκροτηθεί μια νέα συμμαχία μ' όλ' αυτά που η φύση που προσφέρει δωρεάν, μια συμμαχία που θα δώσει ένα τέλος στη στυγνή εκμετάλλευση της γης και του ανθρώπου. Σε μας αναλογεί να αρπάξουμε, με την έξαρση και το δυναμισμό του καπιταλισμού που εξορμά εις άγραν νέων κερδών, τις ελεύθερες και δωρεάν μορφές ενέργειας, που εκείνος ετοιμάζεται να μας πουλήσει πολύ ακριβά. Γιατί η εποχή μας, που δεν μαστίζεται από κρίση οικονομική, αλλά από κρίση της οικονομίας της εκμετάλλευσης, προσφέρει ταυτόχρονα και μια ευκαιρία στον άνθρωπο να γίνει ανθρώπινος. Και γίνομαι ανθρώπινος σημαίνει αρνούμαι να είμαι σκλάβος της εργασίας ή της εξουσίας και την ίδια στιγμή επιβεβαιώνω το δικαίωμά μου να διαμορφώνω τη μοίρα μου και να δημιουργώ καταστάσεις που ευνοούν την ευτυχία όλων.

Πολλά ερωτήματα τίθενται με μιαν αίσθηση επείγοντος, αίσθηση που κινδυνεύει να ενταθεί υπερβολικά με την ορμή των γεγονότων. Θα φροντίσω να μην δώσω απαντήσεις, αφού έξω από το πλαίσιό τους, έξω δηλαδή από τις πρακτικές συνθήκες και τις συλλογικότητες όπου τίθενται τα ερωτήματα, κινδυνεύουν να πέσουν στο κενό της αφαίρεσης – και η αφαίρεση, ως σκέψη αποκομμένη από τη ζωή, πάντοτε νεκρανασταίνει τα παλιά τέρατα της εξουσίας. Θα αρκεστώ λοιπόν να δώσω ορισμένες

διευκρινήσεις.

1. Είμαστε άραγε διατεθειμένοι να προσφέρουμε τις δυνάμεις μας για να ανακουφίσουμε τη χρεωκοπία ενός κράτους που όχι μόνο δεν υπηρετεί πια τους πολίτες αλλά ως βρυκόλακας τους ρουφά το αίμα για να ταΐσει τα πλοκάμια του παγκόσμιου τραπεζικού κήτους;

Η δύναμη της αδράνειας λειτουργεί εναντίον μας. Οι οικογενειακές, κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές, θρησκευτικές, ιδεολογικές παραδόσεις εξακολουθούν να αναπαράγουν από γενιά σε γενιά την εθελοδουλεία που κατήγγειλε ο Étienne de la Boétie. Από την άλλη, μπορούμε και να επωφεληθούμε από το σοκ που θα προκαλέσει η κατάρρευση του συστήματος και η αποσύνθεση του κράτους, να αξιοποιήσουμε τον πειρασμό να κοιτάξουμε πέρα από τα σύνορα της εμπορευματικής μιζέριας.

Αναμενόμενο είναι να αντιστραφούν οι προοπτικές μας. Πέρα από τις ενδεχόμενες λεηλασίες σουπερμάρκετ, που ενέχουν και τον κίνδυνο να επιταχύνουν την εξάπλωση της φτώχειας, πολλοί καταναλωτές που απειλούνται με αποκλεισμό από την κατανάλωση, δεν θ’ αργήσουν να συνειδητοποιήσουν ότι ζωή δεν σημαίνει απλά επιβίωση, ότι η συσσώρευση προϊόντων νοθευμένων και άχρηστων δεν αξίζει τίποτε μπρος στην ευχαρίστηση μιας ύπαρξης όπου η ανακάλυψη των μορφών ενέργειας και των αγαθών που γεννά η φύση εναρμονίζεται με τις εκκλήσεις των επιθυμιών μας. Ότι η ζωή είναι εδώ και τώρα, ότι βρίσκεται στα χέρια της μεγάλης πλειοψηφίας και το μόνο που ζητά είναι να οικοδομηθεί και να εξαπλωθεί.

Ας πάψουμε να αυτοοικτιρόμαστε για τις αποτυχίες της χειραφέτησης που στιγματίζουν την ιστορία μας, όχι όμως για να εορτάσουμε τις όποιες επιτυχίες σημειώσαμε: Όλη τούτη η συζήτηση για νίκες και ήττες, αποτυχίες κι επιτυχίες αναδίδει τη δυσωδία του εμπορευματικού ανταγωνισμού, της τακτικής και της στρατηγικής, της αρπακτικότητας. Το ζήτημα είναι να προωθήσουμε εγχειρήματα που να διαπνέονται από ευτυχία και

τόλμη και που να απαιτούν από μας να εφαρμόζουμε στην πράξη σχέδια αυτοδιαχείρισης και συνελεύσεις αμεσοδημοκρατικές.

Οι ζαπατιστικές κοινότητες της Τσιάπας ίσως να είναι οι μοναδικές που εφαρμόζουν σήμερα την άμεση δημοκρατία. Η κοινοκτημοσύνη της γης αποκλείει εκ των προτέρων τις συγκρούσεις για την ιδιοκτησία. Ο καθένας έχει το δικαίωμα να μετέχει στις γενικές συνελεύσεις, να παίρνει το λόγο και να λέει τη γνώμη του, ακόμη και τα παιδιά. Ουσιαστικά δεν υπάρχουν αξιωματούχοι εκλεγμένοι με ψηφοφορία. Στα άτομα της κοινότητας που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για κάποιον συγκεκριμένο τομέα, όπως η παιδεία, η υγεία, η μηχανική, ο καφές, η οργάνωση γιορτών, οι μορφές βιοκαλλιέργειας, οι εξωτερικές σχέσεις κ.ο.κ., η συνέλευση αναθέτει την αντίστοιχη αρμοδιότητα. Οι αρμόδιοι αυτοί εντάσσονται κατόπιν σε ένα «συμβούλιο καλής διακυβέρνησης» και για όσο διαρκεί η αποστολή τους, κάνουν τακτικά απολογισμό των δραστηριοτήτων τους στην κοινότητα. Οι γυναίκες, επιφυλακτικές στην αρχή, εξαιτίας των πατριαρχικών συνηθειών των Μάγιας, κατέχουν σήμερα εξέχουσα θέση στα «συμβούλια καλής διακυβέρνησης». Για να συνοψίσουμε τη βούληση των ζαπατίστας να δημιουργήσουν μια κοινωνία πιο ανθρώπινη, ιδού ένα σύνθημά τους, που μας θυμίζει πως πρέπει να είμαστε συνεχώς σε επιφυλακή: *Δεν είμαστε παράδειγμα, είμαστε πείραμα.*

2. Το χρήμα δεν οδεύει μόνον προς την υποτίμησή του, οδεύει προς την εξαφάνισή του. Κατά τη διάρκεια της ισπανικής επανάστασης, οι κοινότητες της Ανδαλουσίας, της Αραγονίας και της Καταλωνίας εφάρμοζαν ένα σύστημα διανομής που ακύρωνε την ανάγκη να καταφύγεις στο χρήμα. Σήμερα έγκειται σ’ εμάς να εξετάσουμε πώς θα ξερριζώσουμε, μέσα από σχέσεις ανθρώπινες, βασισμένες περισσότερο στη χαριστικότητα παρά στην ανταλλαγή, την εκμεταλλευτική συνθήκη στην οποία οι συναλλαγές μεταξύ αντικειμένων επικαθορίζουν τις συναλλαγές μεταξύ ανθρώπων.

Υπήρξαμε σκλάβοι μιας οικονομικής επιχείρησης που εγκαινίασε τον εμπορευματικό πολιτισμό, επιδεινώνοντας τις ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές, διατηρώντας μια μόνιμη σύγχυση μεταξύ

άνεσης και αποφυσικοποίησης, προόδου και οπισθοδρόμησης, ανθρώπινης επιθυμίας και βαρβαρότητας.

Σίγουρα, οι χρηματοπιστωτικοί μηχανισμοί, απτοί ή άυλοι, συγκεκριμένοι ή εικονικοί, εξακολουθούν να συγκροτούν ένα σύστημα συνεκτικό. Όσο παράλογη κι αν είναι αυτή η συνοχή, διατηρεί την ικανότητα να κυριαρχεί στους θεσμούς και τις συμπεριφορές μας. Από την άλλη, μπορούμε να αναλογιστούμε τι μπορεί να συμβεί όταν η χρηματοπιστωτική κρίση αφαιρέσει από το χρήμα την αξία και τη χρησιμότητά του;

Ας μην έχουμε καμιά αμφιβολία ότι όσοι αρνούνται να παραχωρήσουν στο χρήμα το δικαίωμα να δεσπόζει τυραννικά στην καθημερινότητά τους, θα χαιρετίσουν την εξαφάνιση του χρήματος ως απελευθέρωση. Ωστόσο, ο φετιχισμός του χρήματος είναι τόσο βαθιά αγκυροβολημένος στα ήθη μας, που πολλοί απ' όσους βρίσκονται υπό τον χιλιετή του ζυγό, θα βυθιστούν σε μια κατάσταση ψυχικής αναστάτωσης και κοινωνικής διαστροφής, μια κατάσταση όπου κυριαρχεί ο νόμος της ζούγκλας, ξεσπά ο πόλεμος όλων εναντίον όλων και σηκώνει κεφάλι η τυφλή βία που ψάχνει για εξιλαστήρια θύματα.

Ας μην αγνοήσουμε τα πλοκάμια του κήτους που κουλουριάστηκαν στα τελευταία τους αναχώματα. Η κατάρρευση του χρήματος δεν συνεπάγεται απαραίτητα και τέλος του φθονερού ανταγωνισμού, της εξουσίας, της ιδιοποίησης πραγμάτων και ζωντανών οργανισμών. Η όξυνση του χάους, που είναι τόσο επικερδής για τις κρατικές οργανώσεις και τις μαφίες, μεταδίδει έναν ιό αυτοκαταστροφής. Με τον ιό αυτόν, εθνικιστικές εξεγέρσεις, γενοκτονίες, θρησκευτικές συγκρούσεις, ανακάμψεις της φασιστικής πανούκλας, μπολσεβίκικες ή τρομοκρατικές, θα δηλητηριάσουν τα μυαλά μας, αν η ευαίσθητη και συνετή διάνοια του ζωντανού στοιχείου δεν επαναφέρει στο επίκεντρο των αναζητήσεών μας την ευτυχία και τη χαρά της ζωής.

Πόσο γοητευτική ήταν ανέκαθεν η ολική απόρριψη, εκείνη που, μετά τις πρώτες επιφυλάξεις που συναντά, διανοίγει ένα μυστικό πέρασμα και περιμένει να κερδίσει όλα τα στρώματα του

πληθυσμού για να εγγυηθεί κατόπιν την ατιμωρησία και τη νομιμοποίηση της βαρβαρότητας που έχει πια γενικευθεί. Η άνοδος του ναζισμού στη Γερμανία έδειξε πώς ο αφηρημένος ανθρωπισμός μπορεί να μεταλλαχθεί στην χειρότερη αγριότητα.

Από την άλλη, η απανθρωπιά του παρελθόντος δεν πρέπει να επισκιάσει τη μνήμη του πιο ριζοσπαστικού στοιχείου που ενείχαν τα μεγάλα κινήματα κοινωνικής χειραφέτησης: της επιθυμίας να απελευθερώσουν τον αλλοτριωμένο άνθρωπο και να γεννήσουν εντός του την αληθινή *ανθρωπινότητα* που σε κάθε γενιά, αναπόφευκτα και αναπόδραστα, θα επανεμφανίζεται.

Η κοινωνία που έρχεται δεν έχει άλλη επιλογή. Πρέπει να ξαναπιάσει και να αναπτύξει τα εγχειρήματα αυτοδιαχείρισης, από την Κομμούνα του Παρισιού μέχρι τις ελευθεριακές κοινότητες της επαναστατικής Ισπανίας, τα οποία θεμελίωσαν στην αυτονομία του ατόμου την αναζήτηση μιας αρμονίας, όπου η ευτυχία όλων θα είναι αλληλένδετη και αλληλέγγυα με την ευτυχία του καθένα και της καθεμιάς.

3. Η χρεωκοπία του κράτους θα αναγκάσει τις τοπικές κοινότητες να ιδρύσουν διοικητικούς μηχανισμούς κοινής ωφελείας προσαρμοσμένους στα ζωτικά συμφέροντα των ατόμων. Μην έχουμε όμως την αυταπάτη ότι η απελευθέρωση εδαφών της εμπορευματικής αυτοκρατορίας και η δημιουργία ελεύθερων ζωνών, όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα θα καταργούν τα δικαιώματα του εμπορίου και του κέρδους, θα επιτευχθούν δίχως κλυδωνισμούς και συγκρούσεις. Πώς λοιπόν θα υπερασπιστούμε τους θύλακες της χαριστικότητας που θέλουμε να σπείρουμε σ’ έναν κόσμο οριοθετημένο και ελεγχόμενο από ένα παγκόσμιο σύστημα λαίμαργο και αρπακτικό;

Στο πλαίσιο της πραγμάτευσης αυτής, μου φαίνεται εξαιρετικά σημαντικό το παραπάνω ερώτημα. Μου το έθεσε ένας φίλος πέρσης. Αντιμέτωπος με την κατασταλτική βία της ισλαμιστικής δικτατορίας στο Ιράν, απηχεί τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνική αντιπολίτευση, όταν συνειδητοποιεί την αριθμητική της δύναμη, αλλά ταυτόχρονα και την τραγική της αδυναμία μπρος

στις ωμές επεμβάσεις του στρατού, της αστυνομίας και των «φρουρών της επανάστασης», δηλαδή παραστρατιωτικών ομάδων αποτελούμενων από κακοποιούς με θρησκευτική εξουσία η οποία νομιμοποιεί τις βιαιοπραγίες τους. Οι σκέψεις που ακολουθούν γράφτηκαν κατόπιν δικού του αιτήματος.

Ούτε στρατιώτης ούτε μάρτυρας

«Όποιος μπορεί τα περισσότερα, μπορεί και τα λιγότερα»: Να ένα ρητό κατάλληλο για όποια περίσταση μας καλεί να καταφύγουμε στη βία ή τη μη-βία, παντού όπου η καταστολή, κρατική, κομματική, ταξική, μαφιόζικη, θρησκευτική, ιδεολογική, εμποδίζει την ελευθερία και την έκφραση των ατόμων. Αν καταφέρουμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα εκεί που υπάρχει η αγριότερη, η πιο αμείλικτη καταστολή, θα μπορέσουμε κατ' αναλογίαν να εξαγάγουμε κάποια συμπεράσματα σχετικά με τις χώρες όπου ο δημοκρατικός φορμαλισμός περιορίζει κάπως τις ακρότητες της όλης βαρβαρότητας. Είναι σαφές ότι υπάρχουν έντονες διαφορές στις συνθήκες της καταπίεσης ανάμεσα π.χ. στο Ιράν, τη Σαουδική Αραβία, την Αλγερία, τη Γαλλία, την Ιταλία, τη Ρωσία, την Κίνα, τις ΗΠΑ, την Κολομβία…

Μου φαίνεται πως μπορούμε άνετα να προσεγγίσουμε το ερώτημα παραμένοντας στο παράδειγμα του Ιράν, της Βόρειας Κορέας ή της Βιρμανίας και να προσαρμόσουμε τις προτάσεις μας για αντίσταση και σε άλλες χώρες, λιγότερο συνηθισμένες στη χρήση της βαναυσότητας.

Μέχρι σήμερα είχαμε δύο εναλλακτικές: Είτε η αποφασιστικότητά μας να βάλουμε τέλος στην κατασταλτική βία εισέβαλλε στο πεδίο του εχθρού για να αντιπαραθέσει στον εχθρό βία ίδια με τη δική του, αλλά με αντίθετη κατεύθυνση, από εμάς προς αυτόν· είτε η αντίθεση στην τυραννία κατέφευγε στην παθητική αντίσταση, στο ύφος του ειρηνισμού που είχε εφαρμόσει με αδιαμφισβήτητη επιτυχία ο Γκάντι.

Μπορεί βέβαια ο ειρηνισμός του Γκάντι να θριάμβευσε επί της αγγλικής κατοχής, αυτό όμως συνέβη επειδή είχε απέναντί του

έναν αντίπαλο ο οποίος, όσο άσπλαχνος κι αν ήταν, σάστισε και οι αντιδράσεις του παρέλυσαν. Κι αυτό γιατί ο εχθρός εκείνος, η αγγλική κατοχή, διαπνεόταν από έναν φιλανθρωπικό φορμαλισμό, από τα υπολείμματα δηλαδή ενός ήθους, μιας πολεμικής δεοντολογίας, που τον έκαναν να διστάζει να σφάξει έναν πληθυσμό εχθρικό μεν, αλλά άοπλο. Παρά την υποκρισία του, κάπου τον φαγούριζε ένα είδος στρατιωτικού *fair play* και τον εμπόδιζε να ξεδιπλώσει μια και καλή την τακτική της κατάπνιξης του εξεγερσιακού κινήματος από τη γένεσή του. Γνωρίζουμε ότι η διπλωματική ευφυΐα του λόρδου Μαουντμπάτεν επηρέασε και τη νίκη κάποιων λαϊκών διεκδικήσεων. Από την άλλη, όταν ο ειρηνισμός του Γκάντι πήγε να αντιπαρατεθεί με μια εξουσία πολύ λιγότερο επιρρεπή σε ηθικούς προβληματισμούς, όπως ήταν το απαρτχάιντ της Νότιας Αφρικής, αποδείχτηκε άχρηστος. Παρομοίως, η χούντα της Βιρμανίας δεν δίστασε να ανοίξει πυρ εναντίον του πλήθους των αντιφρονούντων που διαδήλωνε ειρηνικά. Σε μια παρόμοια λογική υπάγεται και η καταστολή στο Ιράν.

Τι απάντηση προτείνει το αντάρτικο; Κάθε φορά που κουβαλά μαζί του την απάντηση, είναι για κακό. Ο θρίαμβος των όπλων οδηγεί πάντοτε σε πικρή ήττα των ανθρώπων.

Το βασικό λάθος της ένοπλης πάλης είναι ότι δίνει προτεραιότητα σε έναν στόχο στρατιωτικό έναντι της δημιουργίας μιας ζωής καλύτερης για όλους. Αν πρέπει να διεισδύσεις στο πεδίο του εχθρού για να επιτύχεις τον στόχο σου, τότε έχεις ήδη προδώσει τη βούληση για ζωή υπέρ της βούλησης για δύναμη. Οι Κομμουνάριοι είχαν τα κανόνια, όταν όμως αδιαφόρησαν για τα χρήματα στην τράπεζα της Γαλλίας και για το πώς θα μπορούσαν να τα χρησιμοποιήσουν, βρέθηκαν σε μειονεκτική θέση μπρος στα στρατεύματα των Βερσαλλιών. Γνωρίζουμε με ποιον τρόπο, στο όνομα της επανάστασης, ο στρατιωτικοποιημένος μπολσεβικισμός εξόντωσε τα πρώτα σοβιέτ, τους ναύτες της Κρονστάνδης, τους μαχνοβίτες και αργότερα τις ελευθεριακές κοινότητες στην Ισπανία. Τηρουμένων των αναλογιών, το ίδιο δήθεν κομμουνιστικό κόμμα, το ίδιο σταλινικό πνεύμα, αποστράγγιξε τον Μάη του ’68

από την ουσία του: Χωρίς εκεί να τέθηκε ζήτημα αντάρτικου, βλέπουμε ότι η ίδια έμμονη ιδέα της εξουσίας διαστρέβλωσε την ορμή της εξέγερσης.

Χρειάζεται μήπως να θυμίσουμε πως όπου θριάμβευσε το αντάρτικο, στην Κίνα του Μάο, στο Βιετνάμ, την Καμπότζη ή την Κούβα, η ένοπλη ιδεολογία έγινε ιδεολογικός στρατός που κατάργησε την ελευθερία για την οποία ισχυριζόταν ότι πολεμούσε; Το αποκρουστικό σύνθημα «η εξουσία βρίσκεται στην κάνη του όπλου» στην αρχή φέρνει στο μυαλό όσους αντιμάχονται κάθε μορφή αυταρχικής εξουσίας. Μετρά ωστόσο λιγότερα θύματα μεταξύ των αντεπαναστατών απ’ όσα μεταξύ των επαναστατών, των εχθρών της τυραννίας.

Από την άλλη βέβαια δεν θέλουμε άλλα Φρανκενχάουζεν. Εκεί, το 1535, οι εξεγερμένοι γερμανοί αγρότες αρνήθηκαν να αντισταθούν και αφέθηκαν να σφαχτούν από τον στρατό των πριγκήπων, επειδή, υπολογίζοντας στη βοήθεια του θεού, ξέχασαν ότι, όπως έλεγε κι ο Μπυσύ-Ραμπουτέν, «ο θεός είναι πάντοτε στο πλευρό των μεγάλων στρατευμάτων».

Θέλετε πιο πρόσφατο παράδειγμα; Στις 22 Δεκεμβρίου 1997, 45 άνθρωποι, κυρίως γυναίκες και παιδιά, δολοφονήθηκαν από παραστρατιωτικούς, στο Actéal, ένα μεξικανικό χωριό, μέσα σε μια εκκλησία την ώρα που προσεύχονταν. Επρόκειτο για ανθρώπους του κινήματος των Abejas, μιας ομάδας χριστιανών ειρηνιστών οι οποίοι, παρότι βρίσκονται κοντά στους ζαπατίστας, ενστερνίζονται την απόλυτη μη-βία. Αιτία της φρικωδίας αυτής ήταν η εγκατάσταση των Αμπέχας σε εδάφη που εποφθαλμιούσαν άλλοι ινδιάνοι, μέλη του διεφθαρμένου θεσμικού Επαναστατικού Κόμματος (PRI).

Πέρα από την αποστροφή που προκαλεί τούτη η βαναυσότητα, μπορεί κανείς να εξοργιστεί με τους βασανιστές χωρίς να θεωρήσει συνυπεύθυνη και τη χριστιανική τάση του μαρτυρίου και της αυταπάρνησης, που επιδρά στον δειλό ως διεγερτικό και προικίζει τον ακόμη πιο δειλό με την αμείλικτη σκληρότητα του Ματαμόρ; [Στμ: *θρασύδειλο στρατιώτη-ήρωα της commedia dell’*

arte]. Ο πιο δειλός απ' όλους γνωρίζει ότι δεν ρισκάρει τίποτε όσο τα θύματά του αρνούνται να υπερασπιστούν τον εαυτό τους και σφίγγει τη θηλιά στο λαιμό τους.

Οφείλουμε να είμαστε πιο προσεκτικοί με τα στοιχεία εκείνα στη συμπεριφορά μας που προκαλούν τον εχθρό να μας επιτεθεί, γιατί, χωρίς πάντοτε να το συνειδητοποιούμε, είναι σαν να του ανοίγουμε την πόρτα.

Πώς επιτυγχάνουν το στόχο τους οι αντίπαλοί μας; Συχνά ενσταλάζουν στο μυαλό μας μια παράλογη πίστη στην παντοδυναμία τους. Ενεργοποιούν το αντανακλαστικό του φόβου ότι ο παλιός κόσμος είναι αήττητος, την ώρα που ο κόσμος αυτός καταρρέει ολοσχερώς. Η καταστροφική επίρροια του δόγματος αυτού δεν εκδηλώνεται μόνο με την παραίτηση και τη μοιρολατρεία των μαζών. Το ίδιο δόγμα εμψυχώνει και την απέλπιδα τόλμη που σε οδηγεί να ορμήξεις στην επίθεση με την αίσθηση ότι θα πεθάνεις σε μια μάχη ανώφελη μεν, αλλά τουλάχιστον ένδοξη.

Κι όμως, είναι άραγε τόσο εκλεπτυσμένο το κατασταλτικό τους οπλοστάσιο, ώστε να είναι ικανό για παρεμβάσεις αστραπιαίες; Η πανταχού παρούσα τεχνολογία επιτήρησης δεν εμπόδισε την καταστροφή των πύργων της Νέας Υόρκης και μάλιστα με μέσα στοιχειώδη και ερασιτεχνικά. Έτσι είχε γελοιοποιηθεί και η αήττητη γραμμή Μαζινό από το γερμανικό στράτευμα, που απλά αγνοούσε την ύπαρξή της!

Αν τα μέσα της επιτήρησης των αντιπάλων παρουσιάζουν τέτοια κενά στον αγώνα τους ενάντια στις καταστροφικές δυνάμεις που τους απειλούν διαρκώς, με τι φόντα θα πολεμήσουν αποτελεσματικά μια δράση που δεν έχει στόχο να τα εξοντώσει, αλλά σχεδιάζει να δημιουργήσει μια κοινωνία ριζικά διαφορετική, μια κοινωνία που να αχρηστεύει και να χλευάζει τα σκιάχτρα των καλάσνικοφ ή των πυρηνικών.

Επιστρέφω στο ερώτημα: Πώς θα γίνει να αρνηθούμε *και* να μείνουμε ανυπεράσπιστοι μπρος στα όπλα της καταστολής, αλλά *και* να αντιτάξουμε στην κυρίαρχη εξουσία των όπλων τα

ίδια όπλα που αυτή στρέφει εναντίον μας;

Η συζήτηση είναι ανοιχτή. Δεν έχω καμία έτοιμη απάντηση. Θα ήθελα απλώς να κάνω ορισμένα διευκρινιστικά σχόλια.

Η καλύτερη δικλείδα ασφαλείας είναι να μην εισερχόμαστε στο στρατόπεδο του εχθρού, εκεί δηλαδή όπου μας περιμένει και εύχεται να μας συναντήσει. Γνωρίζει καλά ως και τις πιο απόκρυφες γωνιές της επικράτειάς του, που οριοθετείται από το εμπόρευμα και τις συνήθεις συμπεριφορές που έχει εγκαθιδρύσει ο ίδιος (αρπακτικότητα, ανταγωνισμός, αυταρχικότητα, φόβος, ευπιστία, φετιχισμός του χρήματος, λαιμαργία, πελατειακές σχέσεις). Από την άλλη, αγνοεί τα πάντα για τη ζωή και τους αναρίθμητους δημιουργικούς της πόρους.

Ένα προληπτικό μέτρο, για τη δική μας προστασία, είναι να εξαφανίσουμε από τις συνελεύσεις μας κάθε μορφή και κάθε παρόρμηση της εξουσίας και της αυταρχικής οργάνωσης. Η ατομική αυτονομία είναι προϋπόθεση της αυτοδιαχείρισης. Αυτήν προσπαθεί να εφαρμόσει και το κίνημα VOCAL στην Οαχάκα, με τη συνέλευση βάσης που λαμβάνει απευθείας τις αποφάσεις για τα ζητήματά της και απορρίπτει κάθε παρέμβαση κομμάτων, συνδικάτων, πολιτικών σχημάτων, ή πελατειακών δημαγωγών.

Η συνοχή οφείλει να στηρίζεται σε ένα σχέδιο ατομικής και κοινωνικής ζωής. Το μέλλον ανήκει στις τοπικές κοινότητες που είναι ικανές να σκέφτονται παγκόσμια. Θέλω να πω: στις κοινότητες που με την εξάπλωση της ριζοσπαστικότητάς τους επιδιώκουν να χτίσουν τα θεμέλια μιας Διεθνούς του ανθρώπινου είδους. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος να αποφύγουμε την παγίδα του τοπικιστικού κοινοτισμού, που είναι προϊόν του κρατικού ιακωβινισμού.

Αξίζει να διερευνηθεί η ιδέα των επιτροπών γειτονιάς που εφαρμόστηκε στην Οαχάκα. Το Μεξικό μακράν απέχει από το να είναι Ιράν, ωστόσο δεν προσφέρει και τις συνθήκες που έχουμε στην Ευρώπη. Στην Οαχάκα οι παραστρατιωτικοί δολοφονούν με την ευλογία ενός αυταρχικού κυβερνήτη. Εκείνος έχει ανάγκη από

συνομιλητές στους οποίους θα διακρίνει τα σπέρματα της διαφθοράς που ενυπάρχουν σε κάθε εξουσία, όποια κι αν είναι. Έχει ανάγκη από κόμματα, συνδικάτα, φράξιες. Τα εντοπίζει εύκολα. Μαζί τους νιώθει πως βρίσκεται σε οικείο έδαφος και μπορεί, ανάλογα με τις περιστάσεις, να τα εξοντώσει ή να συνεργαστεί μαζί τους.

Αντίθετα, οι επιτροπές γειτονιάς έχουν μοναδικό τους στόχο να υπερασπιστούν τα συμφέροντα του τοπικού πληθυσμού, προσεγγίζοντας τα προβλήματα ανθρώπων, ζώων και πραγμάτων στη ρίζα τους, έτσι ώστε οι πρωτοβουλίες που λαμβάνονται για ορισμένους, να είναι ευπρόσδεκτες και από τη μεγάλη πλειοψηφία (το ξαναλέμε: η αρχή της τοπικότητας είναι αδιαχώριστη από την αρχή της παγκοσμιότητας). Οι επιτροπές γειτονιάς δεν εκπροσωπούν μιαν ένοπλη απειλή, δεν είναι κίνδυνος αναγνωρίσιμος από την εξουσία. Αποτελούν ένα πεδίο όπου φροντίζει κανείς για τις προμήθειες τροφής, νερού, ενέργειας, ένα πεδίο δηλαδή που η εξουσία δύσκολα ταυτοποιεί και αντιλαμβάνεται.

Έχει αρχίσει να αναπτύσσεται μια μορφή αλληλεγγύης σε ζητήματα φαινομενικά ευτελή και ανώδυνα, που μεταμορφώνει τις νοοτροπίες και τις διανοίγει προς τη συνείδηση και την επινοητικότητα. Επίσης, η ισότητα του άντρα και της γυναίκας, το δικαίωμα στην ευτυχία, η βελτίωση της καθημερινής ζωής και του περιβάλλοντος απεκδύονται τον αφηρημένο τους χαρακτήρα και αλλάζουν τις συμπεριφορές και τις συνήθειές μας.

Δίνοντας προτεραιότητα στα ερωτήματα που θέτει η καθημερινή ζωή καθιστούμε σιγά-σιγά ανενεργά και απαρχαιωμένα τα παραδοσιακά προβλήματα που μονότονα σφυροκοπούν οι ιδεολογίες, οι θρησκείες της γερασμένης αυτής πολιτικής, που είναι η πολιτική του παλιού κόσμου. Έτσι επιστρέφουμε και στην αρχική σημασία της λέξης πολιτική, που είναι η τέχνη του να κυβερνάς την πόλη, να βελτιώνεις δηλαδή κοινωνικά και ψυχολογικά τον τόπο όπου ένας πληθυσμός φιλοδοξεί να ζήσει σύμφωνα με τις επιθυμίες του.

Δεν έχουμε παρά να κερδίσουμε αν επιτεθούμε στο σύστημα και όχι στους ανθρώπους που είναι μεν υπεύθυνοι γι’ αυτό, αλλά είναι ταυτόχρονα και σκλάβοι του. Αν προσδεθούμε στο άρμα της συναισθηματικής πανούκλας, της εκδίκησης, της παρακμής, τότε θα συμμετέχουμε στο χάος και την τυφλή βία που έχουν ανάγκη το κράτος και οι κατασταλτικοί του μηχανισμοί για να συνεχίσουν να υπάρχουν. Δεν υποτιμώ την ανακούφιση που φέρνει σ’ ένα οργισμένο πλήθος η πυρπόληση μιας τράπεζας ή η λεηλασία ενός σουπερμάρκετ. Γνωρίζουμε όμως ότι η υπέρβαση αυτή εν τέλει αποτίει φόρο τιμής στο απαγορευμένο, είναι βαλβίδα εκτόνωσης της καταστολής, δεν καταστρέφει την καταστολή, την αποκαθιστά. Η καταστολή έχει ανάγκη από ανταρσίες τυφλές, χωρίς όραμα.

Τελικά δεν βλέπω να υπάρχει καταλληλότερο μέσο για την καταστροφή του εμπορευματικού συστήματος από τη διάδοση της έννοιας και των πρακτικών της χαριστικότητας (επί τόπου, κάτι τέτοιο ασκούν δειλά-δειλά όσοι μπλοκάρουν τα παρκόμετρα, προς μεγάλη απογοήτευση των εταιρειών που επιδιώκουν να κλέβουν το χώρο και τον χρόνο μας).

Τόσο λίγη φαντασία έχουμε, τόσο λίγη δημιουργικότητα, που να μην μπορούμε να απαλείψουμε τους περιορισμούς των διαφόρων λόμπυ, κρατικών και ιδιωτικών; Ποια μέσα θα βρουν να επιστρατεύσουν εναντίον ενός συλλογικού κινήματος που θα διεκδικεί δωρεάν δημόσιες συγκοινωνίες, θα αρνείται να πληρώνει φόρους και δασμούς σ’ ένα κράτος-απατεώνα και αντίθετα θα επενδύει, για το καλό όλων, στον εξοπλισμό μιας περιοχής για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας, θα αποκαθιστά την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας, παιδείας, διατροφής και την ποιότητα του περιβάλλοντος;

Αποκαθιστώντας μια πραγματική πολιτική συσπείρωσης της κοινότητας θα θέσουμε τα θεμέλια της αυτοδιευθυνόμενης κοινωνίας. Στις απεργίες στα τρένα, τα λεωφορεία, τα μετρό, αντί να εμποδίζουμε τη μετακίνηση των πολιτών στα μέσα συγκοινωνίας, γιατί να μην τα κινούμε, αλλά χωρίς εισιτήριο; Η ωφέλεια είναι τετραπλή: Πλήττονται τα έσοδα των εταιρειών, μειώνονται τα κέρδη των πετρελαϊκών λόμπυ, χτυπιέται ο

γραφειοκρατικός έλεγχος των συνδικάτων και κυρίως, αναζωπυρώνεται το αίσθημα της συμμετοχής και γεννιέται η μαζική στήριξη όλων όσων χρησιμοποιούν τις συγκοινωνίες!

Είμαστε βυθισμένοι σε προβλήματα πλαστά που αποκρύπτουν τα πραγματικά προβλήματα. Οι διάφορες αντιλήψεις, πάντοτε χειραγωγημένες, τελικά χειραγωγούν αυτό που θα έπρεπε να είναι το μοναδικό μας κίνητρο: η αβεβαιότητα και το ρίσκο των καθημερινών επιθυμιών, δηλαδή οι εμπειρίες που θα θέλαμε να βιώσουμε, τα μέσα για να απαλλαγούμε από ό,τι μας αλυσοδένει…Ποιο το νόημα όλων αυτών των συζητήσεων για την κρίση από την οποία πρέπει να εξέλθουμε, όσο δεν εξερχόμαστε απ' αυτήν, όσο μένουμε με την απελπισία της υποχρεωτικής εργασίας, την ανία της κατανάλωσης, την απάρνηση κάθε πάθους για να αποκτήσουμε περισσότερα χάνοντας όμως τη χαρά της ζωής – χάριν ενός κέρδους που, επιπλέον, είναι καταδικασμένο να καταρρεύσει;

Μαζί με τις πόζες της χειραφέτησης (φιλελευθερισμός, σοσιαλισμός, κομμουνισμός), ο καταναλωτισμός και οι πελατειακές σχέσεις των λεγόμενων δημοκρατικών καθεστώτων έχουν αμβλύνει την ταξική συνείδηση, η οποία είχε αρπάξει από τον καπιταλισμό κάμποσες κοινωνικές δεξιότητες και τις έκανε δικές του. Οι αφηρημένες ιδέες μας πέταξαν στη λάσπη και το αίμα. Έπεσε από πάνω και η δήθεν «κοινή υπόθεση του λαού», το «καλό του τόπου» και μας αποτελείωσε.

Ο μόνος ριζοσπαστισμός σήμερα είναι η επιστροφή στα βασικά. Η επιστροφή στα βασικά εξουδετερώνει τους πλαστούς προβληματισμούς που τροφοδοτούν το συναισθηματικό χάος εις βάρος της συνείδησης. Παρεμπιπτόντως, το παράδειγμα του «καυγά για το ισλαμικό βέλο» αποκαλύπτει ανάγλυφα τη θεαματική λειτουργία που ιδιοποιείται, αφομοιώνει και πλαστογραφεί το δικαίωμά μας στην αυθεντική ζωή. Η όλη διαμάχη, είτε δικαιώνει είτε αναθεματίζει το βέλο, είτε είναι πουριτανική είτε ελαστική, είτε μιλά για καταπίεση είτε για ελευθερία, είτε για άρση είτε για απαγόρευση, τελικά κάνει κύκλους και αποκρύπτει μια πραγματικότητα που από κάποιους ανθρώπους βιώνεται

καθημερινά: τις συνθήκες που υφίστανται οι γυναίκες. Το θέαμα, ως μέρος του όλου σχεδίου *άρτος και θεάματα*, προσφέρει ατέρμονες συζητήσεις για το πάπλωμα: υπογραφές για την εθελούσια υποταγή, προβοκάτσιες, φολκλορική διαδήλωση, κοινοτική συνοχή, δικαίωμα θρησκευτικής επιλογής, αντίδραση στην περιφρόνηση της γυναίκας από τη διαφήμιση, ερωτική υπόσχεση στα κρυμμένα κάλλη των γυναικών, συνδυασμός φιλαρέσκειας και σεμνότητας, έκφραση ιερότητας, κατάλληλο μέσο άμυνας ενάντια στη σεξουαλική παρενόχληση των ανδρών – που νομιμοποιούνται από την πατριαρχική παράδοση να ανακουφίζονται με την υγρή πλαδαρότητα της στέρησης στο βλέμμα…

Ο πραγματικός αγώνας δεν βρίσκεται εκεί, είναι στα βασικά, είναι στη χειραφέτηση που ενώνει τον άντρα και τη γυναίκα, είναι στην απόρριψη του απαρτχάιντ, του αποκλεισμού, της μισογυνικής και της ομοφοβικής συμπεριφοράς. Φτάνει πια με τους ψευδεπίγραφους διαλόγους, φτάνει με τις ιδεολογίες! Στο *Τίποτε δεν είναι ιερό, όλα μπορούν να ειπωθούν* διατύπωσα την εξής αρχή: *Ανοχή σε όλες τις ιδέες, καμιά ανοχή σε βάρβαρες ενέργειες.* Το μοναδικό μας κριτήριο είναι η ανθρώπινη πρόοδος, η γενναιοδωρία, ο εμπλουτισμός της καθημερινότητας. Οι πράξεις μας δικαιώνονται από το ίδιο το δικαίωμα στη ζωή.

Η εξουσία στοχεύει κι επιδρά στα συναισθήματα. Ο παράλογος φόβος που σκορπά είναι πηγή της τυφλής βίας από την οποία κατεξοχήν επωφελείται. Το πλεονέκτημα των τοπικών συλλογικοτήτων, που ανυπομονούν να καθορίσουν οι ίδιες τη μοίρα τους, που δίνουν προτεραιότητα στη δημιουργία μιας ζωής αυθεντικά ανθρώπινης, είναι ότι η πρακτική τους ξεπερνά το βάρβαρο αίσθημα της ακατέργαστης σκληρότητας και αφυπνίζει την ποιητική συνείδηση.

Όπως είναι άχρηστο το μποϋκοτάζ των νοθευμένων προϊόντων που μας σερβίρουν οι πετροχημικές και αγροβιομηχανικές μαφίες, αν δεν υπάρχει ταυτόχρονα πρόσβαση σε ποιοτική διατροφή, έτσι και η επιθυμία να τελειώνουμε με τον καταναλωτισμό που υποκαθιστά το είναι με το έχειν, δεν γεννιέται από κάποιο ηθικό δόγμα, αλλά από τη γοητεία που ασκεί η ιδέα της ελεύθερης ζωής.

Αν το να καταφεύγουμε στα όπλα του εχθρού είναι το προοίμιο μιας προκαθορισμένης ήττας, η αντίστροφη πορεία οδηγεί ξεκάθαρα κάπου αλλού: Όσο εξαπλώνεται η αίσθηση ότι η ζωή και η ανθρώπινη αλληλεγγύη είναι η μαγιά μιας ύπαρξης που σέβεται το όνομά της, τόσο η δειλία και η διχόνοια θα κάμπτουν την αποφασιστικότητα και τον φανατισμό που κινητοποιούν τους μισθοφόρους του κόμματος της διαφθοράς και του θανάτου.

Υπάρχουν μαρτυρίες ότι ένας αυξανόμενος αριθμός δολοφόνων με πατέντα, είτε πρόκειται για «φρουρούς της επανάστασης» στο Ιράν, κακοποιούς που στρατολογεί η Χαμάς, ισραηλινούς στρατιώτες που προπόνησαν τη σκληρότητά τους στη λωρίδα της Γάζας, για δολοφόνους στο βόρειο ή το νότιο Σουδάν, για σουδανούς που λεηλατούν χωριά … ότι όλος αυτός ο συρφετός έχει αρχίσει να διαβρώνεται από την αβεβαιότητα. Για μένα, τέτοιες μαρτυρίες δεν εξυπηρετούν κάποια ρητορική τακτική, δεν υπάγονται σε κάποιο στρατιωτικό σκεπτικό που μου επιτρέπει να συμπεράνω, αφελώς βέβαια, ότι ο εχθρός τάχα σκάβει το λάκκο του. Εδραιώνουν ωστόσο μια πιθανότητα: Όπως η χρηματοπιστωτική κρίση πάει να καταστρέψει το χρήμα, έτσι και η αυτοκτονική αποφασιστικότητα στην οποία ποντάρουν οι γραφειοκράτες του οργανωμένου εγκλήματος, οι μαφίες της κερδοσκοπικής βαρβαρότητας για να στρατολογούν τους πολεμιστές τους, απειλείται με υποτίμηση – ακόμη περισσότερο τώρα, που οι παλιές θρησκευτικές ή ιδεολογικές προφάσεις χάνουν την αξιοπιστία τους και οι φανατικοί αρχίζουν και αμφισβητούν την παντοδυναμία του θεού-δολοφόνου.

Με αυτήν τη έννοια λοιπόν, προσβλέπω σε μιαν αντίσταση ικανή να γονιμοποιήσει τα εδάφη που ρήμαξε και ξέρανε η οικονομία της εκμετάλλευσης και οι γραφειοκρατικές της μαφίες. Ο δημιουργικός μας πλούτος κατέχει το μυστικό να προετοιμάσει και να διαχειριστεί, στο πλαίσιο της κοινωνικής και της ατομικής ζωής, τους χώρους και τους χρόνους που επιτέλους θα απελευθερωθούν από την εμπορευματική κυριαρχία. Μόνον η ποίηση μπορεί να ξεφύγει από το διαπεραστικό βλέμμα της εξουσίας. Μόνον το πάθος της ζωής μπορεί να αποκρούσει τον θάνατο.

Δύο υποσημειώσεις για την αυτοάμυνα

1. Ο EZLN αποτελείται από μερικές χιλιάδες πολεμιστές στο τροπικό δάσος της Λακαντόνα. Στις γενικές συνελεύσεις, οι γυναίκες πρότειναν –και εισακούστηκαν- ο EZLN να μην διεξάγει επιθετικές επιχειρήσεις, αλλά να κρατά μια στάση αμυντική. Όταν, ωστόσο, τα ζαπατιστικά χωριά απειλήθηκαν από παραστρατιωτικές ομάδες, ο EZLN δεν ενεπλάκη, έμεινε απλώς σε επιφυλακή. Τα «συμβούλια καλής διακυβέρνησης» σχημάτισαν μια ανθρώπινη ασπίδα, μαζί με εκατοντάδες μέλη και συμπαθούντες, που είχαν έρθει από παντού. Οι δημοσιογράφοι και οι καμεραμέν της τηλεόρασης κάλυψαν το γεγονός, αξιοποιώντας το θέαμα, ώστε όλος ο κόσμος να είναι ενήμερος για το τι θα επακολουθούσε σε περίπτωση επίθεσης. Αυτό ήταν αρκετό για να αναχαιτίσει τους επιτιθέμενους.

2. Σύμφωνα με ένα ινδικό παραμύθι, οι χωρικοί πάνε στο σοφό να παραπονεθούν για ένα τεράστιο φίδι που τους ορμάει και τους δαγκώνει θανάσιμα. Ο συριγμός που αναγγέλλει τον ερχομό του αρκεί για να σκορπίσει τον τρόμο στο χωριό. Ο σοφός πάει και βρίσκει το φίδι και καταφέρνει να το πείσει ν’ αφήσει ήσυχους τους χωρικούς. Αμέσως κάποιοι σπεύδουν να κοροϊδέψουν το φίδι που έπαψε ξαφνικά να σφυρίζει κι έγινε ειρηνικό, χλευάζουν την αδυναμία του και δεν χορταίνουν να το προκαλούν. Απηυδησμένο από την περιφρόνηση που του δείχνουν, το φίδι σέρνεται ως το σοφό και του εξομολογείται την ταραχή του: Πώς να φερθεί τώρα; Ο σοφός σκέφτεται λίγο και του απαντά: «Εγώ σου ζήτησα να σταματήσεις να σκοτώνεις, όχι να σταματήσεις να σφυρίζεις».

ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΟΥΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σύντροφοι, δεν έπαψα ποτέ να ελπίζω στην επανάσταση της αυτοδιεύθυνσης και την επανάσταση της καθημερινής ζωής. Πόσο μάλλον σήμερα. Έχω την πεποίθηση ότι, πάνω και πέρα από τα οδοφράγματα της αντίστασης και της αυτοάμυνας, οι ζωντανές δυνάμεις ολόκληρου του κόσμου ξυπνούν από έναν ύπνο βαθύ. Η ορμή τους, δυναμική και ειρηνική, θα σαρώσει κάθε εμπόδιο που ορθώνεται ενάντια στην απέραντη επιθυμία για ζωή, επιθυμία που

τρέφει αναρίθμητους ανθρώπους που γεννιούνται και ξαναγεννιούνται με κάθε καινούργια μέρα.

Ο κόσμος που έχουμε να χτίσουμε θα ξερριζώσει τον κόσμο που καταστρέφει τον εαυτό του. Μέχρι σήμερα δεν ήμαστε παρά υβρίδια, μισός άνθρωπος – μισό θηρίο. Οι κοινωνίες μας υπήρξαν ως τώρα τεράστιες αποθήκες, όπου ο άνθρωπος, υποβιβασμένος σε εμπόρευμα, εξίσου φθηνός και ευτελής, μπορούσε να πουληθεί και να αλλαχθεί με κάποιο άλλο.

Ας εγκαινιάσουμε μια εποχή όπου ο άνθρωπος θα ξαναβρεί την αποστολή του ως στοχαστή και δημιουργού και θα ξαναγίνει αυτό που είναι και θα είναι πάντα: ένα ολοκληρωμένο ανθρώπινο ον. Δεν διεκδικώ το αδύνατο. Δεν απαιτώ τίποτα. Δεν με απασχολεί η ελπίδα ή η απελπισία. θέλω μόνο να δω χειροπιαστή, στα χέρια τα δικά μας και στα χέρια ολόκληρου του κόσμου, μια Διεθνή του ανθρώπινου είδους, που θα θάψει στο παρελθόν τον ετοιμοθάνατο πολιτισμό του εμπορεύματος και το κόμμα του θανάτου που συσπάται και σκιρτά λίγο πριν ξεψυχήσει.

Raoul Vaneigem 17 Ιουλίου 2010

**Το δοκίμιο στα αγγλικά μπορείτε να το βρείτε εδώ*

Πρόγραμμα Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας | Θεσσαλονίκη 13-16 Ιούνη

"Δεν θέλουμε να είμαστε αυτό που ήμασταν, να είμαστε αυτό που μπορούμε να γίνουμε"

ΠΕΜΠΤΗ 13/06

17:30 **Θεατρικό εργαστήρι**-Δημιουργώντας τη δική μας drag περσόνα με το Haus of Proletarea

19:30 Εκδήλωση-συζήτηση: **Αποδομώντας το Δυαδικό Φύλο**
Ομιλητής: Ηρεμής, τρανς άτομο
Εισηγήσεις από Haus of Proletarea και Αντιεξουσιαστική Κίνηση

23:00 **Queer Party** στην ταράτσα του Μικρόπολις

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14/06

19:30 Εκδήλωση-συζήτηση: **Η Άνοδος της Ακροδεξιάς στην Ευρώπη**
Ομιλητές:
Top B3rlin (Γερμανία)
Antifa Sofia (Βουλγαρία)
Antifa Modena (Ιταλία)
Εισήγηση από Αντιεξουσιαστική Κίνηση

23:00 **Συναυλία** στην ταράτσα του Μικρόπολις

ΣΑΒΒΑΤΟ 15/06

18:00 Συζήτηση-ενημέρωση: **Η Κατάσταση στο Ιράν**
Top B3rlin (Γερμανία)

19:30 Εκδήλωση-συζήτηση: **Το Κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων**
Ομιλητές:
Μέλη της συνέλευσης του Comercy
Yavor Tarinski (Περιοδικό Βαβυλωνία)
Γρηγόρης Τσιλιμαντός (Αντιεξουσιαστική Κίνηση)

23:00 **Ρεμπέτικο γλέντι** στην ταράτσα του Μικρόπολις

ΚΥΡΙΑΚΗ 16/06

19:30 Εκδήλωση-συζήτηση: **Η Γεωπολιτική Οικολογία της Ενέργειας**
Ομιλητές:
Dr Clemens Hoffman – Λέκτορας Διεθνούς Πολιτικής στο Παν/μιο του Στέρλινγκ στη Σκωτία
Μέλος της ανοιχτής συνέλευσης στα Γιάννενα ενάντια στις

εξορύξεις πετρελαίου
Εισήγηση Αντιεξουσιαστική Κίνηση

ώρα 21:00 Προβολή ντοκιμαντέρ **“The salt of the earth”** του Sebastião Salgado
από την ομάδα φωτογραφίας του Μικρόπολις JPEG

23:00 **Drag Show** με Space Manifesto, Kangela Tromokratisch, Haus of Proletarea
και after street party

Στον χώρο θα υπάρχουν καθημερινά:

– “15 χρόνια Βαβυλωνία”: Έκθεση με τα ιστορικά **εξώφυλλα** της εφημερίδας και του περιοδικού Βαβυλωνία από το 2003 έως σήμερα
– έκθεση φωτογραφίας
– workshop φωτογραφίας πορτραίτου, 19:00-20:00, στον χώρο του bar από την ομάδα φωτογραφίας JPEG

Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας 2019 | Θεσσαλονίκη 13-16 Ιούνη

“Δεν θέλουμε να είμαστε αυτό που ήμασταν, να είμαστε αυτό που μπορούμε να γίνουμε”

Η περίοδος που πέρασε από το τελευταίο φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας μπορεί να μην συμπλήρωσε έναν χρόνο, ημερολογιακά τουλάχιστον, ωστόσο μεσολάβησαν αρκετά πράγματα που μας οδήγησαν στο να πυκνώσουμε την πολιτική μας δράση και αντίληψη για να κάνουμε πάλι το φεστιβάλ νωρίτερα.

Πραγματικά, η χρονική περίοδος από τον περασμένο Σεπτέμβρη

μέχρι και τώρα σημαδεύτηκε από μια σειρά γεγονότων πρωτοφανούς βιαιότητας, όπως η δολοφονία του Ζακ Κωστόπουλου από φασίστες καταστηματάρχες στο κέντρο της Αθήνας και οι συνεχώς εντεινόμενες γυναικοκτονίες.

Σημαδεύτηκε από την επίσης πρωτοφανή ανασυγκρότηση του εθνικιστικού και ακροδεξιού χώρου γύρω από το Μακεδονικό. Καινούργιες γκρούπες από νοσταλγούς του Χίτλερ, του Μεταξά και του Παπαδόπουλου ξεπήδησαν που όμως τίποτα καινούργιο δεν φέρουν παρά μόνο μυρωδιά ναφθαλίνης και θανάτου από τις χειρότερες στιγμές της ανθρωπότητας.

Σημαδεύτηκε από νέες «τομές» στον δημόσιο λόγο περί πράσινης ανάπτυξης, συμβατής με την καπιταλιστική πρόοδο (τα λεγόμενα Green New Deals) που πλασάρονται από κάθε λογής σοσιαλδημοκράτες ως ριζοσπαστικές πολιτικές που όμως στην πραγματικότητα καθοδηγούνται από το ίδιο φαντασιακό που καταληστεύει τους φυσικούς πόρους ενός πλέον πεπερασμένου πλανήτη.

Τέλος, σημαδεύτηκε και συνεχίζει να σημαδεύεται από μια παγκόσμια άνοδο των πιο σκοταδιστικών και μεσαιωνικών αντιλήψεων που σιγά σιγά μετουσιώνονται σε κρατικές πολιτικές. Από τις απαγορεύσεις και τις ποινικοποιήσεις των εκτρώσεων, στα κλειστά σύνορα και την Ευρώπη των Εθνών, την κατάργηση του 8ώρου μέχρι και στην πλήρη απελευθέρωση της αγοράς από οποιουδήποτε είδους έλεγχο.

Όμως αυτό δεν είναι, ευτυχώς ολόκληρη η εικόνα. Κάθε βίαιο σκίρτισμα από την μεριά του κράτους, του κεφαλαίου και της ακροδεξιάς που όπως φαίνεται έχουν πλέον χαράξει κοινή και αδιαχώριστη πορεία προκαλεί και μια βαθιά κοινωνική αντίδραση.

Μετά τη δολοφονία του Ζακ Κωστόπουλου, συσπειρώθηκαν για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια άτομα από την ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα και βρέθηκαν στον δρόμο μαζί με αλληλέγγυες και αλληλέγγυους, ζητώντας να αποδοθεί δικαιοσύνη. Συναντήθηκαν στον δρόμο εμπειρίες και ταυτότητες που υπό άλλες συνθήκες δεν θα το

έκαναν ποτέ. Συνεχώς ξεπηδούν πρωτοβουλίες ενάντια στην έμφυλη βία και το ζήτημα των έμφυλων ρόλων, της σεξουαλικότητας και του φύλου αποτελεί πλέον ένα αρκετά βασικό διακύβευμα για όλες και όλους.

Οι φασίστες και οι ακροδεξιοί παρ'όλο το κοινωνικό έρισμα που θεώρησαν πως έχουν βρέθηκαν αποκλεισμένοι και αναγκασμένοι να πραγματοποιούν τις φιέστες τους πίσω από συνοδείες της αστυνομίας. Με αφορμή τις γιορτές μίσους που προσπάθησαν να διοργανώσουν οι νεοναζί, έγινε μια από τις μεγαλύτερες αντιφασιστικές πορείες που έχουν γίνει ποτέ στην πόλη, στην περιοχή της Καλαμαριάς ενώ οι ναζί ήταν κρυμμένοι πίσω από διμοιρίες στην άλλη άκρη της πόλης.

Πρωτοβουλίες υπεράσπισης του φυσικού πλούτου εμφανίζονται σιγά σιγά πάλι σε πολλές πόλεις της Ελλάδας και μεγάλες πορείες και συναντήσεις έχουν διοργανωθεί σε Βόλο, Αθήνα και Ιωάννινα με τα κινήματα υπεράσπισης να ξαναεμφανίζονται ως διεκδικητές και διαμορφωτές του οικολογικού κινήματος και του κοινωνικού πράττειν.

Τα Κίτρινα Γιλέκα στη Γαλλία έκαναν όλο τον κόσμο να παραμιλάει για το πώς σε στιγμές καθολικής ήττας, φαινομενικά, κατάφεραν να κινητοποιηθούν τόσο μεγάλες μάζες ετερόκλητου κόσμου και να οργανωθούν με αμεσοδημοκρατικά και οριζόντια πολιτικά χαρακτηριστικά, θυμίζοντας κοινωνικές εξεγέρσεις της εποχής πριν την οικονομική κρίση.

Πράγματι, απέναντι σε κάθε τι που μας προβληματίζει και μας κάνει να χάνουμε τη δημιουργικότητά μας και την όρεξη για ζωή βλέπουμε να εμφανίζονται εναλλακτικές. Μετά από αρκετό καιρό «ηρεμίας» η κοινωνία με τα κινήματα ξεκινάει πάλι να προβληματίζεται, να δημιουργεί ή έστω να προσπαθεί να ξεκουνηθεί λίγο από την παθητική θέση της και να ξαναπιάσει το νήμα της πολιτικής δράσης. Ας δούμε πόσο θα καταφέρουμε να ξετυλίξουμε αυτό το νήμα και μέχρι πού θα μας οδηγήσει.

Θεματικές:

- Η Ακροδεξιά στην Ευρώπη
- Αποδομώντας το φύλο
- Το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων
- Γεωπολιτική οικολογία της ενέργειας

—Σύντομα θα ανακοινωθεί το αναλυτικό πρόγραμμα του φεστιβάλ—

FEST 2019
ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13-14-15-16 Ιουνίου στο μικροπολις

"Δεν θέλουμε να είμαστε αυτό που ήμασταν να είμαστε αυτό που μπορούμε να γίνουμε"

Παρότι δεν έχει περάσει ούτε ένας χρόνος από το τελευταίο φεστιβάλ άμεσης δημοκρατίας, η πολιτική μας δράση υπήρξε τόσο πυκνή εξαιτίας συγκεκριμένων γεγονότων και πολιτικών καταστάσεων, ώστε αποφασίσαμε να διοργανώσουμε το φεστιβάλ νωρίτερα φέτος και για διάφορους λόγους για πρώτη φορά στον Κοινωνικό Χώρο για την Ελευθερία Μικρόπολις

Η περίοδος από τον περασμένο Σεπτέμβριο σημαδεύτηκε από γεγονότα πρωτοφανούς βίας, σαν τη δολοφονία του Ζακ Κωστόπουλου και τις συνεχιζόμενες γυναικοκτονίες. Η ακροδεξιά και οι εθνικιστές ανασυγκροτήθηκαν γύρω από το Μακεδονικό. Σε παγκόσμιο επίπεδο, έχουν εμφανιστεί τα Green New Deals για να προτείνουν μια πράσινη ανάπτυξη, συμβατή με τον καπιταλισμό σε μια γη που πεθαίνει. Παράλληλα γινόμαστε μάρτυρες μίας αμείωτης επιστροφής σε αυταρχικές κρατικές πολιτικές όπως η απαγόρευση των εκτρώσεων, τα κλειστά σύνορα, η κατάργηση του 8ωρου και η απόλυτη ελευθερία της αγοράς.

Φυσικά αυτές γεννούν και κοινωνικές αντιεξουσιαστικές αντιδράσεις: Η ΛΟΑΤΚΙΑ κοινότητα ήταν στην πρώτη γραμμή μετά τη δολοφονία του Ζακ και οι φασίστες έπρεπε να κρυφτούν και πάλι πίσω από την αστυνομία, αφότου έχασαν την κάλυψη των πατριωτικών μαζών

. Τα οικολογικά κοινωνικά κινήματα ανθίζουν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας ενάντια στο φαντασιακό της ανάπτυξης. Τα Κίτρινα Γιλέκα στη Γαλλία αποδεικνύουν με τις κινητοποιήσεις τους σε μια περίοδο κινηματικής καθίζησης ότι τίποτα δεν τελείωσε ακόμα. Έτσι διαμορφώθηκαν οι θεματικές του φετινού φεστιβάλ ως εξής:

- **Η γεωπολιτική οικολογία της ενέργειας**
- **Η ρευστότητα του φύλου**
- **Η άνοδος της ακροδεξιάς στην Ευρώπη**
- **Το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων**

Ζωντανή μουσική Workshop
Εκδηλώσεις Θέατρο Party Drag show

FEST 2019
Of Direct Democracy

June 13-14-15-16 micropolis social space

"We don't want to be what we once where
We want to be what can become"

Although it is not even a year ago, that the last direct democracy festival took place, our political action was so dense due to certain incidents and political situations, that we decided to organize the festival earlier this year and due to various reasons for the first time in the Social Space for Freedom Micropolis.

The time since last September was marked with really violent incidents, such as the murder of Zach Kostopoulos and the ongoing femicides. The far right and nationalists were resurrected around the macedonian conflict. On a global scale, the Green New Deals emerged to present a green growth, compatible with capitalism on a dying earth.

Simultaneously we are witnessing globally the never ending comeback of authoritarian government politics: the illegalization of abortions, the closed borders and the Europe of nations, the canceling of the 8 hr workday and the limitless freedom of the market. Of course, all this creates also an antiauthoritarian, social reaction: the LGBTI community was in the first row after the murder of Zach and the fascists had to hide again behind the police, when they lost the patriotic crowd that protected them.

The social ecological movement is blooming in various places of Greece against the imaginary of growth. The yellow vests in France and their mobilizations made the whole world admit that nothing is over yet. In this sense our festival topics turned out to be the following:

- **The geopolitical ecology of Energy**
- **The fluidity of gender**
- **The rise of the far right in Europe**
- **The yellow vests movement**

Live music **Workshop**
Events **Theatre** **Party** **Drag show**

Πρόγραμμα Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας | 5-7 Σεπτέμβρη, Θεσσαλονίκη

Για άλλη μια χρονιά θα πραγματοποιηθεί το Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας με θέμα: «**Παράθυρο στη νύχτα της σύγχυσης, της ανάθεσης και του εθνικισμού**» από 5 ως 7 Σεπτεμβρίου στον Κήπο των Εποχών (Στάση: Σχολή τυφλών).

Το Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου Πανελλαδική Αντιεθνικιστική διαδήλωση

Εκδηλώσεις | Διεθνείς συμμετοχές | Βιβλιοπαρουσιάσεις | Workshop |Συναυλίες | Προβολές | Έκθεση φωτογραφίας | Έκθεση comics

Το πρόγραμμα εκδηλώσεων του Fest Άμεσης Δημοκρατίας:

FEST 2018

ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ddfest@protonmail.com
ddfest.gr

5-6-7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ (ΝΕΑ ΠΑΡΑΛΙΑ)
ΣΤΑΣΗ ΣΧΟΛΗ ΤΥΦΛΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΗ 5/9

18.30 Workshop

Εκδήλωση - παρουσίαση του Αυτοοργανωμένου Παιδαγωγικού εγχειρήματος "Μικρό Δέντρο"

19:00 Πολιτικό Comic: Σημειωτικές διερευνήσεις & ιδεολογικές στρατηγικές

- Ιορδάνης Στυλίδης (Καθηγητής του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
- Αλέξανδρος Σχισμένος (Συγγραφέας)

19:00 : Η δίκη της Χρυσής Αυγής και του NSU. Η σημασία του κοινωνικού αντιφασισμού

- Ελευθερία Τομπατζόγλου (Δικηγόρος πολιτικής αγωγής στην δίκη της Χ.Α.- Ελεύθερος κοινωνικός χώρος Φαβέλα)
- Ύποπτο Μούσι (πλατφόρμα Omniatv)
- Stewo (Πρωτοβουλία Tribunal NSU-Komplex auflösen - Γερμανία)

20.00 : Ο εθνικισμός στα Βαλκάνια: Αιματοβαμμένες περιφράξεις και κοινωνικές διαδρομές αντίστασης

- Dren Berishaj (Αναρχοσυνδικαλιστική συλλογικότητα Πρίστινας - Kossovo)
- Sonja Stojadinovic (Αριστερό Κίνημα Solidarnost - Δημοκρατία της Μακεδονίας)
- Γρηγόρης Τσιλιμαντός (Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης)
- Genti Guri (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

ΠΕΜΠΤΗ 6/9

19.00 : Παρουσίαση της έκδοσης του περιοδικού Βαβυλωνία "Ο Καστοριάδης & εμείς: 7 κείμενα και μία συνέντευξη"

- Νίκος Ιωάννου (Περιοδικό Βαβυλωνία)
- Γιώργος Οικονόμου (Διδάκτωρ φιλοσοφίας/συγγραφέας)
- Γρηγόρης Τσιλιμαντός (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

19:00 : «Imprimatur και Ιεροί Λογοκριτές» Γιατί τα Μέσα που δημιουργούν τα fake news κηρύσσουν σταυροφορίες εναντίον τους;

- Λουκάς Σταμέλλος (Πλατφόρμα Omniatv)
- Μαρίνα Μεϊντάνη (Δημοσιογράφος - Ασύνταχτος Τύπος)

19.00 : Η Γεωπολιτική κατάσταση στη Μέση Ανατολή

- Ercan Ayboga (Ακτιβιστής της καμπάνιας Tatort Kurdistan και του οικολογικού κινήματος Μεσοποταμίας)
- Συλλογικότητα Catapult - Ιράν
- Νίκος Χατζής (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

20:00 : Διατυπώνοντας την κοινωνική διάσταση στις ενεργειακές μεταβάσεις: Το πρόταγμα της Κοινωνικής Ενέργειας και Οικολογίας

- Dr Clemens Hoffman (Λέκτορας Διεθνούς Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο του Stirling, Σκωτία)
- Τόνια Λέντζου (Ανοιχτή Συνέλευση στα Γιάννενα ενάντια στις εξορύξεις)
- Εύη Χαντζή (Διδάκτωρ περιβαλλοντικής γεωχημείας - Φεστιβάλ Άμεσης δημοκρατίας)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7/9

19:00: Από το ZAD στο Καστέλι: Δομές αντίστασης ενάντια στη λεηλασία της ανάπτυξης.

- Αρετή Πέτρου-Μάρα (Πρωτοβουλία πολιτών για την διάσωση και αειφόρο ανάπτυξη της Πεδιάδας)
- Καταληψίας απο τη ZAD (Notre-Dame-des-Landes - Γαλλία)
-Νίκη Δημητριάδη (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

19:00 : Έμφυλες ταυτότητες στους εργασιακούς χώρους – Από το καθεστώς του αποκλεισμού στην πρακτική της απελευθέρωσης

- Μέλος του Radical Pride
- Εργαζόμενες/οι της BIOME
- Ελιάνα Καναβέλη (Διδάκτωρ κοινωνιολογίας, περ. Βαβυλωνία)
- Viktor Stransky (Fabrika Avtonomia, Βουλγαρία)

20:00 Το επαναστατικό πρόταγμα σήμερα. Ο ρόλος μίας σύγχρονης αντιεξουσιαστικής συλλογικότητας

- Νώντας Σκυφτούλης (Αντιεξουσιαστική Κίνηση Αθήνας)
- Αλέξανδρος Σχισμένος (Συγγραφέας)
- Κων/νος Σαββόπουλος (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

Το πολιτιστικό πρόγραμμα του Fest Άμεσης Δημοκρατίας:

FEST 2018

ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ
5-6-7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΣΤΑΣΗ ΣΧΟΛΗ ΤΥΦΛΩΝ

Παράθυρο στην νύχτα της σύγχυσης,της ανάθεσης & του εθνικισμού

Σάββατο 8/9

Πανελλαδική Αντιεθνικιστική Διαδήλωση

Εκδηλώσεις

Διεθνείς Συμμετοχές

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Workshop

Συναυλίες

Προβολές

Έκθεση φωτογραφίας

Έκθεση Comic

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ddfest.gr/

info@ablocfest.gr

Η Δυτική Ταυτότητα σε Κρίση

Κώστας Σαββόπουλος*

Τα τελευταία 3 χρόνια, η πλειοψηφία των χωρών που αποτελούν την «πολιτισμένη» Δύση, έχουν αρχίσει να δείχνουν συμπτώματα μιας βίαιης διαστολής, μιας ολοένα και αυξανόμενης απόστασης από αυτό που θέλουν οι κοινωνίες και κυρίως από αυτό που μπορούν να αντέξουν οι κοινωνίες.

Όλο και περισσότεροι μηχανισμοί πειθάρχησης και αποκλεισμού, μηχανισμοί που θυμίζουν έντονα δυστοπία έχουν αρχίσει να κινητοποιούνται. Στην Ευρώπη πλέον υπάρχουν 12-13 συνοριακοί φράχτες σχεδιασμένοι για να κρατούν τους «ανεπιθύμητους» έξω. Μηχανισμοί ελέγχου στο εσωτερικό, όπως η εισαγωγή των βιομετρικών από το 2016 που επιτρέπουν στα κράτη της Ε.Ε. και τον Ο.Η.Ε. να γνωρίζουν που βρίσκονται οι πρόσφυγες ανά πάσα στιγμή, αστυνομικοί που θυμίζουν περισσότερο μισθοφόρους ή στρατό κατοχής παρά ο,τιδήποτε άλλο, αναδυόμενες εθνικιστικές τάσεις είτε με μορφή κομμάτων είτε με μορφή μετώπων, είναι μερικά από τα νέα φαινόμενα που έχουν εμφανιστεί αυτή την περίοδο.

Φαινόμενα που, εκ πρώτης όψεως, μπορεί να φαίνονται ασύνδετα, στην πραγματικότητα συνδέονται με το νήμα αυτού που πολλά χρόνια αποκαλούσαμε **σύγχρονο ολοκληρωτισμό**. Τα δυτικά καθεστώτα δηλαδή έχουν ξεκινήσει να επιστρατεύουν όλα τα μέσα τους αλλά και να καλούν στη θέσπιση νέων μέτρων γιατί έχουν αρχίσει σιγά σιγά να συνειδητοποιούν πως ο μόνος τρόπος για να γίνουν δεκτές οι οικονομικές και πολιτικές αλλαγές που πρέπει να κάνουν για να συντηρηθεί ο νεοφιλελευθερισμός είναι η **ωμή επιβολή**.

Η λήψη νέων κατασταλτικών και ποινικών μέτρων που αναφέρθηκαν

είναι κάτι που βρίσκεται σε έξαρση. Στη Γερμανία αρχικά είχαμε το αίτημα από κάποια κομμάτια του Γερμανικού Κοινοβουλίου για δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής τράπεζας δεδομένων για αναρχικούς και αριστερούς στο πλαίσιο μιας αντι-κινηματικής υστερίας που ακολούθησε τις μεγάλες διαδηλώσεις στο Αμβούργο. Στο ίδιο πλαίσιο είχαμε και πρόσφατα την απαγόρευση του γερμανικού Indymedia. Ένα αρκετά παράδοξο μέτρο που δεν έχουμε συνηθίσει να βλέπουμε στις χώρες της Δύσης. Να θυμίσουμε πως όταν ο Ερντογάν, το 2014, απαγόρευσε την είσοδο στις ιστοσελίδες Youtube και Twitter , πολλοί Ευρωπαίοι αρχηγοί αλλά και πολλά ΜΜΕ ευρωπαϊκής εμβέλειας έσπευσαν να τον χαρακτηρίσουν ως δικτάτορα και παρανοϊκό.

Στην περίπτωση του Indymedia όμως, που λειτουργούσε από το 1999 και αποτελούσε το μεγαλύτερο πόρταλ συνάντησης και άρθρωσης ριζοσπαστικού λόγου δεν έγινε καμία τέτοια μομφή, όπως και ήταν αναμενόμενο.

> *Αυτό που είναι αξιοσημείωτο είναι πως δεν έχει απαγορευθεί άλλη φορά ιστότοπος με πολιτικό περιεχόμενο σε ευρωπαϊκή χώρα καθώς, παρά τις αντιφάσεις τους, τα δυτικά κράτη τουλάχιστον διατηρούσαν σε έναν αρκετά ικανοποιητικό βαθμό την ελευθερία του λόγου.*

Υπάρχει η εξαίρεση της Γερμανίας η οποία έχει απαγορεύσει τα σύμβολα που παραπέμπουν στο ναζιστικό κόμμα και το παρελθόν της. Τώρα, λοιπόν, μπαίνει στη διαδικασία να απαγορεύσει και την έκφραση αντι-φασιστικής και αντι-καπιταλιστικής ρητορικής σε ένα πλαίσιο όπως φαίνεται ένταξης των ριζοσπαστικών κινημάτων, των 2 άκρων.

Ένα άλλο παράδειγμα απόπειρας ποινικοποίησης είναι η προσπάθεια στις Η.Π.Α. από φορείς, οργανώσεις και άτομα που ανήκουν στο συντηρητικό φάσμα να απαγορευτούν οι διαδηλώσεις αντιφασιστών ως πράξεις τρομοκρατίας. Στον απόηχο κάποιων μεγάλων διαδηλώσεων όπως αυτής στη Βοστώνη όπου 40.000 διαδηλωτές απέτρεψαν πορεία μίσους από νεοναζί, δημιουργήθηκε

μια ηλεκτρονική αίτηση που ζητά την ποινικοποίηση των αντιφασιστικών διαδηλώσεων και των χαρακτηρισμό των αντιφασιστών ως τρομοκρατική οργάνωση, συγκρίνοντας την με τον ISIS. Αυτό μπορεί να ακούγεται γραφικό αλλά είναι αρκετά κοντά στη θεωρία των δύο άκρων και στην απόφαση της Γερμανίας και αυτή η αίτηση επίσης μέσα σε λιγότερο από μια βδομάδα κατάφερε να συγκεντρώσει 250.000 υπογραφές μόνο στις Η.Π.Α.

Παρατηρούμε σε κάποιες περιπτώσεις μεγάλα βήματα από την απλή ρητορική της θεωρίας των 2 άκρων στην εφαρμογή της.

Τι σημαίνει Δυτική Ταυτότητα

Ο όρος Δύση πολλές φορές χρησιμοποιείται διασταλτικά και ανάλογα με το τι έχει να αντιπαρατεθεί, νοηματοδοτείται. Η Δύση έχει νοηθεί ως ανώτερη πολιτισμική αντίθεση ενάντια στην Ασία, ως φάρος του Διαφωτισμού ενάντια στην απολίτιστη Ανατολή και τις Αραβικές χώρες. Την περίοδο του ψυχρού πολέμου ως λίκνο της δημοκρατίας ενάντια στην αυτοκρατορία του Κακού (Σοβιετική Ένωση) και πρόσφατα πάλι ως ο αναίτιος στόχος απέναντι στην ανάδυση του ακραίου φονταμενταλιστικού ισλάμ, όπως αυτό εκφράζεται από τον ISIS, την Αλ Κάϊντα και άλλες υπερσυντητηρικές τρομοκρατικές οργανώσεις τέτοιου τύπου.

Το κοινό σημείο προφανώς σε όλες αυτές τις περιπτώσεις ήταν η ανάγκη εμφάνισης ενός «εχθρού», υπαρκτού ή κατασκευασμένου που σημειολογικά αποτελούσε το αντίθετο.Με άλλα λόγια, η επίκληση της Δύσης γίνεται σε ένα πλαίσιο σύγκρουσης με κάτι άλλο ή προστασίας από κάτι άλλο.

Είναι αρκετά αφηρημένο το να σκεφτόμαστε πως σε κοινωνίες και σε κράτη που διαιρούνται με βάση το τρίπτυχο του φύλου, της φυλής και της τάξης υπάρχει μια αόρατη ενότητα η οποία μας δίνει κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τα οποία μας τοποθετούν σε μια ανώτερη θέση από τους άλλους πληθυσμούς. Σε μια μικρότερη κλίμακα θα μπορούσαμε ίσως και να παραλληλίσουμε την αφήγηση της δυτικής ταυτότητας με αυτήν του τρισχιλιετούς ελληνικού έθνους. Όπως αντίστοιχα μετά την ελληνική επανάσταση

έπρεπε να ομογενοποιηθούν οι διάφορες εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες στην Ελλάδα ώστε Αρβανίτες, Βλάχοι, Σαρακατσάνοι, Κρητικοί, Ικαριώτες κ.α. να αποτελέσουν ένα έθνος, έτσι και στις Η.Π.Α., για παράδειγμα, οι μαύροι πρώην σκλάβοι, οι ιθαγενείς, οι ιρλανδοί μετανάστες κλπ. έπρεπε να αποτελέσουν τον αμερικάνικο λαό.

Στην ουσία η επίκληση στη δυτική ταυτότητα δεν γίνεται ποτέ με κάποιους ρεαλιστικούς όρους, αλλά πάντοτε με επίκληση σε αφηρημένες έννοιες και συναισθήματα, όπως η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, η αλληλεγγύη των λαών του ευρωπαϊκού νότου, η αυταρχικότητα των κρατών του Βορρά, ο δυτικός πολιτισμός, ο φιλελευθερισμός ή η ελεύθερη αγορά. Και αυτό γιατί αν όντως η κουβέντα περιστρεφόταν γύρω από τις πραγματικές διαφορές και ομοιότητες θα βλέπαμε πως αυτές επεκτείνονται πέρα από τα σύνορα της Δύσης, της Ανατολής, του Νότου ή του Βορρά.

Ο Μοντέρνος Εθνικισμός και τα Σύγχρονα Κινήματα ως Μέσο Αντίστασης

Η αναβίωση ενός ιδιόμορφου εθνικισμού είναι κάτι που εμφανίστηκε σχετικά πρόσφατα στη Δύση. Κόμματα και σχηματισμοί όπως η Χρυσή Αυγή, το Εθνικό Μέτωπο της Λεπέν, το Bloc Identitaire, η ανάδυση της Εναλλακτικής Δεξιάς (Alt Right) στις Η.Π.Α. , το EDL και το Pegida αποτελούν μια νέα μορφή ακροδεξιάς που σε αντίθεση με τον παραδοσιακό εθνικισμό όπως τον γνωρίσαμε στον προηγούμενο αιώνα δεν αποτελεί κάτι ενιαίο αλλά ένα πιο πολύπλοκο σχήμα με διάφορες προεκτάσεις.

Οι εθνικισμοί του 20^{ου} αιώνα ήταν στρατιωτικά κόμματα με μεγάλη έμφαση στην εθνική ταυτότητα και στη δημιουργία ενός ισχυρού έθνους κράτους. Πλέον το κύριο επίδικο δεν βρίσκεται στο ζήτημα του έθνους τόσο πολύ, όσο σε αυτό που πολλοί ακροδεξιοί και φασίστες αποκαλούν η υπεράσπιση της Ευρώπης από τους πρόσφυγες σε ένα πλαίσιο έντονης ισλαμοφοβίας ή αντι-μουσουλμανισμού. Συγκεκριμένα η ρητορική της «Λευκής Γενοκτονίας», της αντίληψης δηλαδή πως η λευκή φυλή κινδυνεύει

να αλλοιωθεί ή να εξαφανιστεί αποτελεί το σημείο συμφωνίας μεταξύ όλων των ακροδεξιών στη Δύση.

> *Φαινόμενα όπως η πρόσφατη μίσθωση ενός πλοίου από τους ακροδεξιούς Bloc Identitaire για το μπλοκάρισμα εισόδου στην Ευρώπη από πρόσφυγες, η περιφρούρηση των συνόρων από παραστρατιωτικούς και μαφιόζους στη Βουλγαρία αλλά και οι νομοθεσίες και πρακτικές διάφορων κρατών για κέντρα κράτησης, βιομετρικές μεθόδους και κλείσιμο συνόρων δημιουργούν μια αρκετά επικίνδυνη και οπισθοδρομική συνθήκη για την κατά τα άλλα πολιτισμένη Δύση.*

Συμπεριφορές όπως αυτές για παράδειγμα στην Ελλάδα, με τον εθνικισμό του «καναπέ» της Χρυσής Αυγής, δηλαδή την ανάθεση των στόχων σε ένα κόμμα ή τη σωρηδόν δημιουργία ακροδεξιών φόρουμ, podcast και site στις Η.Π.Α., ακόμα και ο ευρωσκεπτικισμός που εκφέρεται από αρκετούς ακροδεξιούς σχηματισμούς σε αντίθεση με την «καθαρή» ευρωπαϊκή ταυτότητα που υπερασπίζονται κάποιοι άλλοι (Identity Evropa) είναι μια απόδειξη πως ο εθνικισμός στον 21ο αιώνα είναι ένα πιο **σύνθετο φαινόμενο** απ’ όσο νομίζαμε. Ο νεοφιλελεύθερος συντηρητισμός των δυτικών κρατών επί της ουσίας τροφοδοτεί τους ανά τόπους εθνικισμούς, ακόμα και αν παρουσιάζεται ως δημοκρατική εναλλακτική απέναντι σε εθνικιστικά και φασιστικά μορφώματα (η εκλογική αντιπαράθεση Μακρόν-Λεπέν στη Γαλλία, η περίπτωση του UKIP και του περίφημου Brexit).

Στον αντίποδα, τα χαρακτηριστικά που έχουν επιδείξει αντιφασιστικά ριζοσπαστικά κινήματα και κινήματα αλληλεγγύης σε διάφορες χώρες (το μπλοκάρισμα του C Star 1 στην Κρήτη και την Ιταλία, οι καταλήψεις στέγης προσφύγων, τα κινήματα αλληλεγγύης στις χώρες της Μεσογείου, οι μεγάλες πορείες ντόπιων και μεταναστών στη Γαλλία, οι κινητοποιήσεις στις Η.Π.Α.) δείχνουν πως δεν βρίσκεται μόνο αυτός ο νέος επικίνδυνος εθνικισμός σε έξαρση αλλά πως και τα σύγχρονα κινήματα σιγά-σιγά διογκώνονται και αντεπιτίθενται.

Οι μεγάλες συγκρούσεις και η συμμετοχή του κόσμου στη διαμαρτυρία ενάντια στη σύνοδο του Αμβούργου, οι κινητοποιήσεις ενάντια στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα το 2015 αλλά και η μεγάλη συμμετοχή αλληλέγγυων από τη Δύση σε διεθνείς αγώνες όπως αυτός για την αυτονομία των κουρδικών πληθυσμών, αποτελούν μια διαδικασία που ξεπερνά την παραδοσιακή αφήγηση για την εθνική ή την ευρωπαϊκή ταυτότητα που οι συντηρητικές κυβερνήσεις και δυνάμεις μας έχουν «διδάξει» τόσα χρόνια.

Η συνάντηση ανθρώπων απ’ όλο τον κόσμο σε διεθνείς κινητοποιήσεις αλλά και η διαρκής ανταλλαγή εμπειριών καταργούν στην πράξη τα ιδεολογήματα του έθνους και του νεοφιλελευθερισμού. Οι κοινωνίες της Δύσης βρίσκονται σε εσωτερική σύγκρουση. Ισχυρά ρεύματα εθνικισμού και κρατικού ολοκληρωτισμού παλεύουν μανιωδώς να διατηρήσουν 2 πτώματα, αυτό του έθνους και αυτό του κράτους, είτε κάτω από μια Ευρωπαϊκή σημαία, είτε κάτω από μια εθνική αλλά συνεχώς τα κινήματα αντίστασης που αναπτύσσονται κερδίζουν έδαφος.

Ο Σύγχρονος Ολοκληρωτισμός και τα Διλήμματα

Στο πεδίο του κρατισμού κυριαρχεί επίσης η πολιτική της ταυτότητας. Το σύγχρονο επίδικο για πολλά νεοφιλελεύθερα κόμματα που διεκδικούν την εξουσία και παρουσιάζονται ως προοδευτικά είναι η ανασυγκρότηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Απέναντι στους φασίστες που ζητούν απομόνωση και επιστροφή στην εθνική ταυτότητα, οι νεοφιλελεύθερες ελίτ υπερασπίζονται την ευρωπαϊκή ενότητα πάση θυσία.

Φυσικά αυτή η ευρωπαϊκή ενότητα βασίζεται και στο δόγμα Fortress Europe (Ευρώπη Φρούριο) με 13 συνοριακούς φράχτες μόνο σε ευρωπαϊκό έδαφος και πολλές υποσχέσεις για καινούργιους φράχτες και τείχη (προεκλογικές υποσχέσεις Τραμπ για τείχος ανάμεσα σε Η.Π.Α. και Μεξικό). Το 2017 μόνο έχουμε

περισσότερους από 2.000 νεκρούς πρόσφυγες στην προσπάθεια τους να περάσουν τα σύνορα και φυσικά όσο οι φράχτες μπλοκάρουν την χερσαία είσοδο τόσο οι θάλασσες με τον πνιγμό θα φαντάζουν ως η μοναδική διέξοδος. Φυσικά η υπεράσπιση της Δύσης από την απειλή του Άλλου δεν είναι κάτι που δηλώνεται ρητά, αλλά οι πράξεις των δυτικών κυβερνήσεων δεν αφήνουν πολλά περιθώρια αμφιβολίας.

Ο τρόπος με τον οποίο ο νεοφιλελευθερισμός καταφέρνει να αναπαραχθεί εκλογικά σε μεγάλο βαθμό είναι με το να τοποθετεί τους αντιπάλους του σε μια φανταστική σφαίρα του απόλυτου Κακού (ανεξάρτητα από το που προέρχονται, ακόμα και αν κάποιες φορές έχει δίκιο). Έτσι με αυτό τον τρόπο η εκλογική αναμέτρηση στις Η.Π.Α. μεταξύ Τραμπ και Κλίντον, όπου επί της ουσίας τα οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά προγράμματα των δύο δεν διέφεραν σχεδόν καθόλου, γίνεται η αναμέτρηση ανάμεσα στο Καλό που πρεσβεύει η Χίλαρυ και το Κακό που πρεσβεύει ο Τραμπ.

Αντίστοιχα στη Γαλλία η νίκη του Μακρόν, ενός προέδρου που δεσμεύτηκε για 120.000 απολύσεις, διαχωρισμό μεταξύ προσφύγων και μεταναστών, κέντρα κράτησης στη Λιβύη και άλλα πολλά, έναντι της Λεπέν θεωρήθηκε από πολλούς ως θρίαμβος της Δημοκρατίας απέναντι στις δυνάμεις του φασισμού. Μέσα από μια πολιτική διλημμάτων ο νεοφιλελευθερισμός θεωρεί πως ξυπνά στους πολίτες το δημοκρατικό φρόνημα ώστε να το υπερασπιστούν στις κάλπες απέναντι στους εχθρούς της δημοκρατίας. Όμως είναι πράγματι έτσι;

> *Στις Η.Π.Α. οι εκλογές είχαν ποσοστό αποχής κοντά στο 48% ενώ στη Γαλλία πάνω από 50%. Σε αυτές τις δύο περιπτώσεις ήταν αρκετά κατανοητό πως η επιλογή πρωθυπουργού δεν ήταν κάτι που αφορούσε την κοινωνία γιατί το επίδικο ήταν δεδομένο.*

Όσο οι κοινωνίες αισθάνονται πως αποκλείονται από τον πολιτικό διάλογο με τις αποφάσεις των ελίτ να παρουσιάζονται ως νόμος γραμμένος πάνω σε πέτρα τόσο περισσότερο θα περιφρονούν το

διεφθαρμένο και στρεβλό κοινοβουλευτικό σύστημα. Αυτό δίνει και ένα πάτημα στις ριζοσπαστικές δυνάμεις που δρουν εκτός κοινοβουλευτικής δημοκρατίας να απευθυνθούν στις κοινωνίες και τα κινήματα που διαμορφώνονται με παραπάνω στόμφο. Αυτό που διαφαίνεται επίσης είναι πως όσο οι θιασώτες του Ακραίου Κέντρου, εκείνων των δυνάμεων που εμφανίζονται ως υπερασπιστές της δημοκρατίας και εξοβελίζουν τους πολιτικούς τους αντιπάλους στο φάσμα του φασισμού, αρχίζουν να χάνουν έδαφος.

Η ρητορική των δύο άκρων όσο και να σκούζουν οι υπερασπιστές της έχει αρχίσει να καταρρέει ή έστω να γίνεται πιο προφανής στον κόσμο με την πραγματική της μορφή. Πράγματι υπάρχουν δύο άκρα, το ένα είναι αυτό των καταπιεστών, των νεοφιλελεύθερων, των καπιταλιστών, των ακροδεξιών και το άλλο είναι του κόσμου της αλληλεγγύης, των κατατρεγμένων και των κινημάτων.

Τελικά Συμπεράσματα

Συνοψίζοντας τα προβλήματα που φαίνεται να έχουμε να αντιμετωπίσουμε στο μέλλον, τουλάχιστον έτσι όπως έχουν φανεί μέχρι στιγμής είναι:

1. Το σημείο του αντι-μουσουλμανισμού και της ισλαμοφοβίας που αποτελεί το κύριο σημείο συνάντησης όλων των ακροδεξιών, εθνικιστικών αλλά και πιο μετριοπαθών συντηρητικών κύκλων και αποτυπώνεται σε διάφορα αιτήματα που ανεβάζουν το πήχη ανάλογα με το από ποιους εκφράζονται (δηλαδή ξεκινάν από έναν πιο μετριοπαθή ρατσισμό όπως το να παρακολουθούνται οι πρόσφυγες, ανεβαίνουν στο να μην τους επιτρέπεται η είσοδος στις χώρες της Δύσης και φτάνουν το μάξιμουμ εντελώς φασιστικό να σκοτώνονται πριν φτάσουν στις χώρες υποδοχής ή και στις χώρες τους με στρατιωτικές επεμβάσεις).

2. Η ανησυχητική αντι-μεταναστευτική πολιτική που ακολουθεί μια σειρά χωρών στην Ευρώπη και στη Δύση γενικά. Η χρήση βιομετρικών μέτρων για παράδειγμα που σημαδεύει τους πρόσφυγες και τους αναγκάζει να φέρουν το στίγμα του Άλλου, του διαφορετικού για όλη τους τη ζωή είναι ένα μέτρο που

αποκρυσταλλώνει μια τέτοια αντι-μεταναστευτική πολιτική. Έπειτα υπάρχουν και χώρες όπως η Κροατία, η Βουλγαρία, η Τσεχία, η Σλοβακία, η Σλοβενία η Ουγγαρία και η Πολωνία που έχουν δηλώσει ανοιχτά ότι δεν επιθυμούν καθόλου την υποδοχή προσφύγων.

Στη συνέχεια έχουμε τη ψευδο-υποδοχή, για παράδειγμα οι Η.Π.Α. δήλωσαν πως θα δεχθούν μόνο 10.000 πρόσφυγες την ίδια στιγμή που χώρες αρκετά μικρότερες όπως ο Καναδάς ή και το ακραίο παράδειγμα του Λιβάνου θα φιλοξενήσουν 30.000 και 1.000.000 πρόσφυγες αντίστοιχα. Υπάρχει και το παράδειγμα της Δανίας, που παρά τη φαινομενικά ισχυρή οικονομία της και το κοινωνικό κράτος μάλλον δεν θα δεχτεί πρόσφυγες. Όπως επίσης και η Νορβηγία που θεωρείται ένα από τα πιο «ανοιχτά» και φιλικά κράτη ως προς την διαφορετικότητα θα δεχτεί πρόσφυγες αλλά υπάρχει και ένα πρόγραμμα όπου προσφέρει 10.000 κρόνεν (1.000 λίρες Αγγλίας) σε όσους πρόσφυγες επιθυμούν να φύγουν και να μην μείνουν εκεί.

Παρατηρείται λοιπόν ένα αρκετά έντονο συναίσθημα άρνησης βοήθειας με κάποιες εξαιρέσεις (Γαλλία, Γερμανία) που φτιάχνει μια αρκετά ανησυχητική εικόνα ως προς το μέλλον που επιφυλάσσει η Δύση στους πρόσφυγες που έρχονται.

***Εισήγηση στο Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας 2017**

Τα Κοινά Αγαθά και οι Αγώνες Υπεράσπισής τους

Νίκη Δημητριάδη*

Δεν είναι λίγα τα παραδείγματα στην Ελλάδα, όπου κράτος και κεφάλαιο προχωρούν στην καταστροφή και ιδιοποίηση των κοινών

αγαθών, θυσιάζοντας το φυσικό περιβάλλον και τη ζωή των κοινοτήτων, με μοναδικό σκοπό την κερδοσκοπία των λίγων. Η λίστα είναι μεγάλη, είτε πρόκειται για την κατασκευή καταστροφικών έργων, την εξόρυξη μεταλλευμάτων και λιγνίτη, την αποψίλωση δασών ή την εμπορευματοποίηση και το ξεπούλημα των φυσικών κοινών.

Τα μεταλλεία χρυσού στη ΒΑ Χαλκιδική, ένα απ' τα πιο γνωστά παραδείγματα, προκαλούν την υποβάθμιση και μόλυνση του νερού, του αέρα και του εδάφους της περιοχής, την καταστροφή της τοπικής οικονομίας και της υγείας των κατοίκων, και τελικά θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την ύπαρξη των τοπικών κοινοτήτων.

Το φαραωνικό φράγμα του Αχελώου στη Μεσοχώρα, θα καταποντίσει μεγάλο τμήμα του οικισμού της Μεσοχώρας, και θα προκαλέσει ανυπολόγιστες συνέπειες στο τοπικό οικοσύστημα αλλά και στις κοινότητες που εξαρτώνται απ' αυτό. (Να υπενθυμίσουμε εδώ ότι η περιβαλλοντική αδειοδότηση του ΥΗΕ υπογράφηκε από την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ πολύ πρόσφατα, μόλις στις 2 Αυγούστου). Η ιδιωτικοποίηση των δικτύων ύδρευσης σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, σε συνδυασμό με τη λεηλασία από τις εταιρίες εμφιάλωσης, της κατασκευής μεγάλων φραγμάτων σε πολλά ποτάμια, της υπερ-άντλησης για τις ανάγκες της μονοκαλλιέργειας και της μόλυνσης του υδροφόρου ορίζοντα από τη βαριά βιομηχανία και τα φυτοφάρμακα οδηγούν αναπόδραστα στη μετατροπή του νερού από **κοινό αγαθό σε εμπόρευμα**. Φυσικά, αυτή η εικόνα δεν αποτελεί ιδιαιτερότητα της Ελλάδας, αλλά τον κανόνα σε παγκόσμιο επίπεδο, όπου κυριαρχεί η λογική της απεριόριστης ανάπτυξης και προόδου.

Λατινική Αμερική

Ένα παράδειγμα που θέλω να αναφέρω, λόγω κάποιας ομοιότητας με την ελληνική περίπτωση (παρ' όλες τις πολλές διαφορές), είναι εκείνο της Λατινικής Αμερικής. Η ιδιαιτερότητα του είναι ότι τα τελευταία 10-15 χρόνια, το μοντέλο εξορυκτισμού, μονοκαλλιέργειας και εξαγωγής πρώτων υλών επιβάλλεται σε μεγάλο βαθμό από τις αυτοαποκαλούμενες «προοδευτικές

κυβερνήσεις». Είτε πρόκειται για **επιφανειακές εξορύξεις,** για άντληση **πετρελαίου και υδρογονανθράκων** για **βιομηχανίες αγροτικών προϊόντων** (πχ. μονοκαλλιέργεια σόγιας), για να μην αναφέρουμε την εντατική **αποψίλωση του Αμαζονίου**, οι συνέπειες είναι καταστροφικές: υποβάθμιση και καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, υπονόμευση της ζωής των τοπικών κοινοτήτων (συνήθως ιθαγενικών κοινοτήτων), εκτεταμένος κοινωνικός αποκλεισμός και όξυνση της φτώχειας και της κοινωνικής ανισότητας, περιθωριοποίηση και εκτοπισμός όλο και μεγαλύτερων ομάδων του πληθυσμού.

Σωστά αυτό το αναπτυξιακό μοντέλο ονομάστηκε από πολλούς «συσσώρευση μέσω λεηλασίας» ή πόλεμος εναντίον των λαών.

Για να μπορέσουν οι αριστερές κυβερνήσεις να επιβάλλουν αυτή την πολιτική, έπρεπε να καταφύγουν σε αντισταθμιστικά κοινωνικά προγράμματα, προσπαθώντας να εξουδετερώσουν ή να μειώσουν τις αναπόφευκτες κοινωνικές συγκρούσεις και αντιδράσεις. Ήταν μία προσπάθεια του κράτους να μετριάσει την φτώχεια, που αναπόφευκτα δημιουργεί **ο κύκλος του εξορυκτισμού.**

Οι προοδευτικές κυβερνήσεις κατάφεραν να χρηματοδοτήσουν τα κοινωνικά αυτά προγράμματα, τα κρατικά επιδόματα και τις παροχές χάρη στην πρωτοφανή παγκόσμια ζήτηση σε πρώτες ύλες (πετρέλαιο, σόγια, μεταλλεύματα, κλπ.) και στις εκπληκτικά υψηλές τιμές τους που επικρατούσαν στην παγκόσμια αγορά. Όμως, δεν προχώρησαν σε δομικές αλλαγές του συστήματος ούτε άγγιξαν τα προνόμια του πλουσιότερου 10%. Βλέπουμε, λοιπόν, τις ίδιες αυτές κυβερνήσεις που στήριξαν τις εκλογικές τους νίκες στη δυναμική των κοινωνικών κινημάτων ενάντια στη νεοφιλελεύθερη λαίλαπα και την βορειοαμερικάνικη εξάρτηση, να προχωρούν στην διαιώνιση του νεοφιλελεύθερου μοντέλου, μεταμφιεσμένου από μία επαναστατική-αντιιμπεριαλιστική ρητορική και συνοδευόμενου από μία επιφανειακά κοινωνική πολιτική.

Τώρα που οι τιμές των πρώτων υλών φαίνεται να πέφτουν, βλέπουμε την κρίση να οξύνεται, και το δομικό αδιέξοδο του συστήματος να αποκαλύπτεται.

Οι προοδευτικές κυβερνήσεις, δεν κατάφεραν (ή δεν θέλησαν) να απεμπλακούν από την εξορυκτική και εξαγωγική εξάρτηση, ούτε να αμφισβητήσουν το αναπτυξιακό φαντασιακό του καπιταλισμού.

Παρ' όλες τις διαφορές, δεν μπορούμε παρά να διαπιστώσουμε τις ομοιότητες με την ελληνική πραγματικότητα τα τελευταία δύο χρόνια, όπου η «αριστερή» κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, από τις Σκουριές ως τον Αχελώο και από τις ιδιωτικοποιήσεις του νερού ως το ξεπούλημα της ενέργειας συνεχίζει την ίδια πολιτική των προηγούμενων κυβερνήσεων, καταστρέφοντας τα κοινά στον βωμό του κέρδους των εταιριών.

Αποανάπτυξη

Το πρόβλημα είναι πολύ πιο βαθύ και δεν έχει να κάνει με το ποιος διαχειρίζεται την εξουσία, ποιας ιδεολογικής παράταξης ή ποιου χρώματος είναι. Το ζήτημα είναι ότι δεν έχει αμφισβητηθεί η κυρίαρχη ιδεολογία της απεριόριστης ανάπτυξης και οικονομικής μεγέθυνσης. Η λογική της όλο και μεγαλύτερης παραγωγής και κατανάλωσης παρουσιάζεται από τον κυρίαρχο λόγο σαν μονόδρομος.

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι τα παραμύθια της «πράσινης» ανάπτυξης ή ενός βιώσιμου, πιο ανθρώπινου καπιταλισμού, δεν δίνουν καμιά πραγματική εναλλακτική. Αν δεν αλλάξουμε πολύ γρήγορα κατεύθυνση, προς μία πολιτική της *αποανάπτυξης*, το μέλλον για όλον τον πλανήτη, και του ανθρώπου συμπεριλαμβανομένου, είναι δυσοίωνο.

Δεν αρκεί να τεθεί το ερώτημα, «σε ποιον ανήκουν τα μέσα παραγωγής». Πρέπει να θέσουμε τα ερωτήματα του τί παράγουμε, πώς το παράγουμε, πόσο και για ποιον, ποιες σχέσεις θέλουμε να αναπτύξουμε κατά τη διαδικασία αυτή; Είναι απαραίτητος ένας επαναπροσδιορισμός των αναγκών, προς μία κατεύθυνση της λιτής, αυτάρκους ζωής, άξιας να τη ζεις. Λιτή και αυτάρκης ζωή δεν σημαίνει φυσικά να γυρίσουμε πίσω στον πρωτογονισμό. Πρέπει να δώσουμε έμφαση στην ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών, όπως

θα τις ορίζει η ίδια η κοινωνία, σε ισορροπία με το φυσικό περιβάλλον και συναίσθηση των ορίων που τίθονται, και όχι επιδιώκοντας την κυριάρχηση πάνω σ' αυτό.

> *Για να το πούμε αλλιώς, το ζήτημα δεν είναι να «μεγαλώσουμε την πίτα» αλλά να γίνει δίκαιη ανακατανομή της.*

Το επιχείρημα ότι η ανάπτυξη θα είναι η μόνη σωτηρία που θα μας βγάλει από τη λιτότητα και θα αντιμετωπίσει το πρόβλημα του υπερπληθυσμού και της παγκόσμιας φτώχειας, μπάζει από παντού. Η αποανάπτυξη είναι στην πραγματικότητα αντιμετρικά αντίθετη από την επιβεβλημένη λιτότητα, όπως την βιώνουμε τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα. Τα μέτρα λιτότητας που μας επιβάλλονται, στοχεύουν στις περικοπές από τις κοινωνικές ανάγκες, με στόχο τη μεγέθυνση της ανάπτυξης, ενώ η αποανάπτυξη αποτελεί μια συνειδητή επιλογή, με προτεραιότητα στις κοινωνικές ανάγκες, σε ισορροπία με το φυσικό περιβάλλον, με συνειδητό αυτοπεριορισμό και συναίσθηση της θνητότητάς μας.

Όσο για την παγκόσμια φτώχεια, που δήθεν μόνο η μεγέθυνση της ανάπτυξης θα μπορέσει να ανατρέψει, πρόκειται για καταφανές ψέμα. Από το 1980, η παγκόσμια οικονομία έχει μεγαλώσει κατά 380%, αλλά ο αριθμός των ανθρώπων που ζουν στα όρια της φτώχειας (με λιγότερα από 5 δολάρια την ημέρα) έχουν αυξηθεί κατά 1,1 δισεκατομμύριο.

Τελικά, η αλλαγή για την οποία μιλάμε και προτάσσουμε δεν είναι μόνο οικονομική, αλλά βαθιά πολιτική και πολιτισμική. Το ζήτημα είναι να σταματήσει η οικονομική σφαίρα να κυριαρχεί πάνω στις υπόλοιπες σφαίρες και δραστηριότητες της ζωής, όπως συμβαίνει σήμερα. Ας θυμηθούμε ότι ο καπιταλισμός αποτελεί μόνο το πολύ πρόσφατο σύστημα οργάνωσης των ανθρώπινων κοινωνιών στον πλανήτη, και η ιστορία έχει αποδείξει ότι μπορούν να υπάρξουν πολλοί άλλοι τρόποι οργάνωσης που δεν τοποθετούν τα οικονομικά κίνητρα και τον ανταγωνισμό στο επίκεντρο της ζωής των ανθρώπων.

Την αλλαγή για την οποία μιλάμε, φυσικά, δεν μπορούμε να την

περιμένουμε από εκλεγμένους αντιπροσώπους, οικονομικούς ολιγάρχες ή άλλες ιεραρχικές δομές. Η ίδια η κοινωνία πρέπει να βγει στο προσκήνιο και να προχωρήσει άμεσα στην υλοποίησή τους, με ενεργή συμμετοχή όλων, μέσω αμεσοδημοκρατικών θεσμών, αδιαμεσολάβητα και από τα κάτω.

Αγώνες Υπεράσπισης – Καταστολή

Η πραγματικότητα διαφαίνεται δυσοίωνη. Το ενθαρρυντικό όμως είναι ότι οι προσπάθειες κράτους και κεφαλαίου που επιβάλλουν τέτοια καταστροφικά έργα και λεηλατούν τη φύση και τις ζωές των ανθρώπων, έχουν να αντιμετωπίσουν την αντίδραση των από τα κάτω. Από τη Χαλκιδική ως το Στάντινγκ Ροκ, και από τη Μεσοχώρα ως τα εξορυκτικά έργα της Λατινικής Αμερικής, εμφανίζονται κινήματα αντίστασης και αγώνα που στέκονται ανάχωμα ενάντια στα σχέδια εταιρειών και πολυεθνικών. Και πάντα αυτά τα κινήματα δέχονται άγρια καταστολή απ' την αστυνομία και τον κρατικό μηχανισμό με τις κυβερνήσεις να υπερασπίζονται πιστά τα επιχειρηματικά συμφέροντα. Αντιμετωπίζουν ξύλο, δακρυγόνα, στημένες δίκες, φυλακίσεις, αποσιώπηση ή συκοφάντηση από τα ΜΜΕ, και πολλές φορές ακόμα και νεκρούς.

Το ξέρουμε καλά, και από τον αγώνα ενάντια στην εξόρυξη χρυσού στη Χαλκιδική, όπου εκτός από την εξορυκτική, στήθηκε και μία ολόκληρη βιομηχανία διώξεων ενάντια σε κατοίκους και αλληλέγγυους.

> *Στις 20 και 21 Σεπτέμβρη θα λάβουν χώρα στα δικαστήρια της θεσσαλονίκης, οι δίκες για τις υποθέσεις του Δημαρχείου Ιερισσού και του Λάκκου Καρατζά αντίστοιχα. Υπάρχει κάλεσμα αλληλεγγύης και θα πρέπει να είμαστε όλοι εκεί.*

Μπορεί κάποιες φορές να φαίνεται ότι δεν υπάρχουν περιθώρια αντίστασης ενάντια στην παντοδυναμία του συστήματος. Αλλά εμείς ξέρουμε όσο κι αν προσπαθούν να μας πείσουν για το αντίθετο ότι υπάρχει εναλλακτική στον σημερινό τρόπο οργάνωσης

της κοινωνίας. Δεν υπάρχουν βεβαιότητες και εγγυήσεις για το μέλλον, αλλά εξαρτάται από μας, απ’ το σύνολο δηλαδή της κοινωνίας, το αν θα ζήσουμε την απόλυτη βαρβαρότητα και τον κανιβαλισμό ή αν θα αρχίσουμε να διανύουμε τα μονοπάτια της χειραφέτησης.

Σίγουρα ο μόνος τρόπος να ανακόψουμε την καταστροφική πορεία της εξουσίας κράτους και πολυεθνικών είναι μέσω αυτόνομων, αδιαμεσολάβητων αγώνων. Και πρέπει να το κάνουμε πριν να είναι πολύ αργά. Πάντως, ένα πράγμα που όλοι πλέον γνωρίζουμε, είναι ότι η ελπίδα που έρχεται «από τα πάνω» είναι κενή ή ακόμα χειρότερα εργαλείο χειραγώγησης και ενσωμάτωσης. Ας παλέψουμε από τα κάτω, αμεσοδημοκρατικά, μακριά από τη λογική της ανάθεσης, για έναν κόσμο αλληλεγγύης, ισότητας, ελευθερίας και αξιοπρέπειας. Ας αγωνιστούμε για τη ζωή και ενάντια στον θάνατο.

*Εισήγηση στο Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας 2017

Σκουριές: Οι Αγώνες για Ζωή, Γη και Ελευθερία δεν έχουν Ημερομηνία Λήξης

Παναγιώτης Μποχώτης*

Ο αγώνας ενάντια στα μεταλλεία… δεν συμβαίνει μόνο στη Χαλκιδική, αλλά εξελίσσεται στη Ρουμανία, στην Τουρκία, στην Αρμενία, στη Λατινική Αμερική, στον Έβρο, στο Κιλκίς, και σε όλα εκείνα τα μέρη όπου σχεδιάζονται ή υλοποιούνται εγκληματικά έργα εξόρυξης χρυσού που συνεπάγονται την υποβάθμιση των ζωών μας, επιφέροντας ανυπολόγιστες συνέπειες στην ισορροπία και την ίδια την ύπαρξη των τοπικών

οικοσυστημάτων και πλήττοντας ανεπανόρθωτα τις τοπικές παραγωγικές δραστηριότητες.

…δεν συσχετίζεται αποκλειστικά με την επιβολή της συγκεκριμένης επένδυσης στην περιοχή της Χαλκιδικής,

αλλά, συνιστά μια πιο εμφανή εικόνα των δραστικών επεμβάσεων που επιχειρούνται τα τελευταία χρόνια, όπως οι εκτροπές ποταμών και κατασκευή φραγμάτων, η εγκατάσταση ανεμογεννητριών στα νησιά, εργοστασίων καύσης απορριμμάτων σε ένα σύνολο περιοχών του ελλαδικού χώρου, τρένων υψηλής ταχύτητας στην Ιταλία και υπεραεροδρομίου στη Γαλλία, καθώς και η υλοποίηση ενός πλήθους άλλων εγκλημάτων, που περιλαμβάνουν την περίφραξη και ευρεία καταστροφή κοινών φυσικών πόρων, στο βωμό της ανάπτυξης και του κέρδους εγχώριων και πολυεθνικών εταιριών.

…δεν αναφέρεται μόνο στην εξόρυξη χρυσού στις Σκουριές,

αλλά και στα εν ενεργεία μεταλλεία της Β.Α. Χαλκιδικής (Ολυμπιάδα, Στρατονίκη), η εκμετάλλευση των οποίων είχε επιχειρηθεί και νωρίτερα στο παρελθόν, από δύο άλλες εταιρείες. Αντίστοιχα δυναμική υπήρξε και τότε η αντίσταση των τοπικών κοινωνιών, η οποία κατάφερε να προκαλέσει την ακύρωση του έργου και στις δύο περιπτώσεις (το 1989 από τη κρατική ΜΕΤΒΑ και κατά το διάστημα 1995 ως 2001 αντίστοιχα από τη πολυεθνική TVX). Ωστόσο, η αποχώρηση της TVX άφησε πίσω της τεράστιες οικολογικές καταστροφές, από την αποκατάσταση των οποίων είναι απαλλαγμένη μέσω σύμβασης και η τρέχουσα εταιρεία.

…δεν αντιστέκεται πλέον μόνο στο καταστροφικό έργο της εξόρυξης που απειλεί από το μέλλον, αλλά και σε ένα έγκλημα που συντελείται ήδη στο παρόν,

καθώς, πριν ακόμα ολοκληρωθεί η πλήρης ανάπτυξη του έργου – οι ρυθμοί της οποίας επιταχύνονται ολοένα και περισσότερο – έχουν ήδη προκληθεί σημαντικές περιβαλλοντικές καταστροφές στην περιοχή: αφενός έχει σχεδόν ολοκληρωθεί η αποψίλωση πολλών στρεμμάτων αρχέγονου δάσους και η διάνοιξη νέων δρόμων, που

θυμίζουν λεωφόρους, για την διέλευση οχημάτων και μηχανημάτων της εταιρείας. Αφετέρου, η διάνοιξη διερευνητικών στοών, αλλά και του υπόγειου δικτύου επικοινωνίας μεταξύ των μεταλλείων έχει ήδη αλλοιώσει τη σύσταση του νερού καθώς και η διαδικασία αποστράγγισης του βουνού εξαφανίζει σταδιακά τους υδάτινους πόρους της περιοχής. Τέλος, η εξόρυξη φαντάζει ολοένα και πιο κοντινή, καθώς έχουν ήδη οικοδομηθεί στις Σκουριές, κοντά στην τοποθεσία όπου έχει ήδη ανοιχθεί ο κρατήρας της ανοιχτής εξόρυξης, τα θεμέλια του εργοστασίου εμπλουτισμού, το οποίο θα επεξεργάζεται καθημερινά τόνους μεταλλεύματος ενώ βρίσκεται υπό κατασκευή γιγαντιαίο φράγμα εναπόθεσης χημικών τελμάτων στο λάκκο Καρατζά.

…δεν είναι ασύνδετος από άλλους κοινωνικούς αγώνες, καθώς – με τη διάρκειά του στο χρόνο και με τα προτάγματα που αναδύονται στο εσωτερικό του – συνιστά σημαντική απειλή για την κερδοφορία των εταιριών και το ρόλο του κράτους ως απόλυτο διαχειριστή της κοινωνικής ροής, καθώς μπορεί να αποτελέσει σημαντική παρακαταθήκη για αγώνες ενάντια σε άλλα ανάλογα επενδυτικά σχέδια. Γι’ αυτό άλλωστε η άνευ προηγουμένου καταστολή που έχει υποστεί, στόχευε και στο να αποτραπεί η εξάπλωση του αγώνα, ή/και αντίστοιχες αντιστάσεις σε άλλα αναπτυξιακά εγκλήματα.

Στη Β.Α. Χαλκιδική…

Ο αγώνας ενάντια στα μεταλλεία, δεν ξεκίνησε το Φεβρουάριο του ’13, όταν – μετά τον εμπρησμό του εργοταξίου στις Σκουριές – κράτος και εταιρεία, μην έχοντας πλέον τη δυνατότητα να φιμώσουν ένα ήδη μαζικότατο κίνημα αντίστασης, κατέφυγαν στην προσπάθεια δημιουργίας φοβικού κλίματος στην περιοχή, καθιστώντας ως «παράπλευρη απώλεια» τον αγώνα που έγινε γνωστός σε διεθνές επίπεδο μέσα από τον εμπρησμό του εργοταξίου και την καταστολή που ακολούθησε. Είναι γεγονός ότι ο αγώνας μαζικοποιήθηκε, με τη διενέργεια πολυάριθμων διαδηλώσεων στο βουνό όπου συμμετείχαν χιλιάδες αγωνιζόμενων κατοίκων και αλληλέγγυων, μετά το Μάρτιο του ’12 όταν η βίαιη

εισβολή της εταιρείας στο βουνό – μέσω της επίθεσης 400 μισθοφόρων της σε 40 αγωνιζόμενους κατοίκους και της καταστροφής του φυλακίου αγώνα των κατοίκων – άνοιξε το δρόμο για την έναρξη των εργασιών της.

Οι απαρχές του αγώνα τοποθετούνται πριν 10 χρόνια, ο αγώνας αυτός πλαισιώνεται από ανθρώπους με πολύ διαφορετικές καταβολές, οι οποίοι επιμένουν να αντιστέκονται απέναντι στην ανάπτυξη των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων της εταιρίας.

Κατά τη διάρκεια όλων αυτών των χρόνων, ο αγώνας της Χαλκιδικής έχει πάρει ποικίλες μορφές, που συνθέτουν από κοινού την πραγματικότητά του: άλλοτε παρεμβάσεις σε συνέδρια της εταιρίας, πορείες ή συγκεντρώσεις στο βουνό, διαδηλώσεις και συναυλίες, εκδηλώσεις σε χωριά και μεγάλες πόλεις, αποκλεισμούς δρόμων και άλλοτε καταστροφές σε υλικοτεχνικό εξοπλισμό της εταιρείας, με σκοπό πάντα το μπλοκάρισμα του έργου, αλλά και με πάγια διεκδίκηση τον αποχαρακτηρισμό της Χαλκιδικής από μεταλλευτική ζώνη και την αποκατάσταση όσων περιοχών έχουν ήδη πληγεί.

Επειδή όμως, η μια βιομηχανία φέρνει την άλλη, ο αγώνας ενάντια στα μεταλλεία δεν αποτελεί απλά ένα ακόμη πεδίο καταστολής,

αλλά ένα δοκιμαστικό πεδίο πρωτοεμφανιζόμενων και αναβαθμισμένων κατασταλτικών πρακτικών και μιας γενικευμένης κατάστασης εξαίρεσης, που προορίζεται για να εφαρμοστεί στη συνέχεια στο σύνολο των κοινωνικών αγώνων, αλλά και σε όλο το φάσμα της ζωής μας, απειλώντας ευθέως τις ελευθερίες μας. Η προσπάθεια του κράτους να διασφαλίσει την ανάπτυξη της βιομηχανίας εξόρυξης στην περιοχή, περιλαμβάνει την ταυτόχρονη ανάπτυξη μιας βαριάς βιομηχανίας διώξεων, η οποία έχει εγκαθιδρυθεί προκειμένου, να στοχοποιήσει το κοινωνικό κίνημα ενάντια στα μεταλλεία, να εμποδίσει την εξάπλωση του αγώνα πέρα από τα γεωγραφικά όρια της Χαλκιδικής και να επιδείξει αποτελεσματικότητα στην πάταξη αυτού που ορίζει ως «ανομία». Στην προσπάθειά του αυτή, έχει επιχειρήσει να κατασκευάσει

σενάρια για υποτιθέμενες εγκληματικές οργανώσεις που δρουν στην περιοχή εμποδίζοντας την ανάπτυξη της χώρας. Χαρακτηριστικό μάλιστα είναι το γεγονός ότι η ποινικοποίηση αυτή δεν αναφέρεται μόνο στην πράξη, αλλά και στην ίδια τη σκέψη και τη βούληση, γεγονός που έχει ανοίξει το δρόμο για την άσκηση φρονηματικών διώξεων.

Όπως ήταν αναμενόμενο, η Χαλκιδική αποτέλεσε πεδίο δοκιμών αναβαθμισμένων κατασταλτικών πρακτικών που απέβλεπαν στην τρομοκράτηση των αντιστεκόμενων: σοβαροί τραυματισμοί από την άσκηση νόμιμης βίας, με μανιώδεις ρίψεις δακρυγόνων σε ευθεία βολή, πρωτοφανή μεγέθη δυνάμεων καταστολής σε διαδηλώσεις, αλλά και μέσα στα χωριά μετά την καταστροφή του εργοταξίου της εταιρείας, εκατοντάδες πολύωρες προσαγωγές διαδηλωτών χωρίς την παρουσία δικηγόρων, λήψη DNA από 100άδες αγωνιζόμενους χωρίς να έχουν καν απαγγελθεί κατηγορίες και σε κάποιες περιπτώσεις δια της βίας. Η άνευ προηγουμένου τρομοκράτηση και καταστολή που έχει επιβληθεί, όχι μόνο δεν προκάλεσε ως απάντηση την όξυνση του αγώνα, αλλά είχε ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωσή του, λόγω της επικράτησης του φόβου. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της κινητοποίησης στο βουνό, στις 21 Οκτώβρη ’12, όπου η άγρια καταστολή κατάφερε να εκφοβίσει μεγάλα τμήματα του κινήματος, με αποτέλεσμα να μην πραγματοποιηθεί έκτοτε άλλη τόσο μαζική πορεία στο βουνό.

Επιπλέον, ο φόβος που επιβλήθηκε, σε συνδυασμό με την έλλειψη – τουλάχιστον στη συντριπτική πλειοψηφία του κινήματος – πρότερης εμπειρίας λήψης DNA, καθώς και γνώσης των δικαιωμάτων που αφορούν σε αυτή, ήταν αναπόφευκτο να οδηγήσει στην κατά συρροή παράδοση του γενετικού υλικού ενός πλήθους ανθρώπων. Τα ζωντανά αντανακλαστικά του κινήματος ωστόσο αποδείχθηκαν όταν με απαρχή την πρωτοβουλία ενός αγωνιζόμενου να αντισταθεί στη λήψη DNA, ακολούθησαν στη συνέχεια και άλλοι την ίδια τακτική – είτε της ολικής άρνησης είτε της μη συγκατάθεσης.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά στην κατά συρροή λήψη DNA, είναι προφανές ότι οι διωκτικές αρχές αποσκοπούν στη χρήση γενετικού υλικού, προκειμένου να προσδώσουν ένα δήθεν ορθολογικό και

επιστημονικοφανές έρεισμα στις παράλογες διώξεις που κατασκευάζουν, παρά το γεγονός ότι η μέθοδος ταυτοποίησής του δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει αξιόπιστο «αποδεικτικό στοιχείο», μιας και το DNA μπορεί να αναπαραχθεί και να μεταφερθεί από τρίτους κατά βούληση, χωρίς να μπορεί να προσδιοριστεί επακριβώς ο χρόνος και ο τόπος κατά τον οποίο έγινε η μεταφορά του γενετικού αποτυπώματος. Είναι φανερή επίσης η απόπειρα δημιουργίας και διατήρησης τράπεζας γενετικού υλικού στην περιοχή, που συνιστά στην ουσία την εφαρμογή ενός βιολογικού φακελώματος που θα είναι πάντα διαθέσιμο προς χρήση, σύμφωνα με τις εκάστοτε εντολές της εξουσίας και αποσκοπεί στην επιβολή ενός καθεστώτος ομηρίας στους αγωνιζόμενους.

Συνολικά, από το Μάρτιο του ‘12 μέχρι σήμερα, έχουν συνταχθεί τουλάχιστον 30 δικογραφίες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται 400 κατηγορούμενοι με αρκετά άτομα να κατηγορούνται για πολλές υποθέσεις. Επίσης, 50 άτομα στοχοποιούνται στο πλαίσιο των δύο μεγάλων δικογραφιών που περιλάμβαναν την κατηγορία σύστασης εγκληματικής οργάνωσης (187) – 21 άτομα συμπεριλαμβάνονται στη δικογραφία του εμπρησμού του εργοταξίου, της οποίας η δίκη έχει οριστεί 09 Νοεμβρίου 2017 και ~~29~~ 26 άτομα στη δικογραφία που αφορά ενέργειες που έλαβαν χώρα κατά την κινητοποίηση στο Λάκκο Καρατζά Μ. Παναγίας, το Μάιο του ‘13 και στην ευρύτερη περιοχή της Ιερισσού (από τις αρχές Μαΐου μέχρι και τις 25 Αυγούστου ‘13) της οποίας η δίκη έχει οριστεί 21 Σεπτεμβρίου 2017.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η δικογραφία αυτή είναι η πρώτη στον αγώνα της Χαλκιδικής, η οποία στηρίχθηκε κατά κύριο λόγο στο περιεχόμενο των συνομιλιών των εμπλεκόμενων προσώπων που καταγράφηκαν ύστερα από άρση του τηλεφωνικού τους απορρήτου, ποινικοποιώντας το όποιο περιεχόμενό τους, αλλά και από δημοσιεύσεις σε ηλεκτρονικούς ιστότοπους.

Σε σχέση με τις διώξεις

Η κατασταλτική επίθεση ορίζεται δυναμικά, ανάλογα με την εκάστοτε κατάσταση του κινήματος, με στόχο πάντα τον περιορισμό των αντιστάσεων/ κινητοποιήσεων, ο οποίος άλλοτε επιδιώκεται με την καταστολή των αντιστάσεων μέσω της τρομοκράτησης και άλλοτε με την αποφυγή της πρόκλησής τους. Έτσι, κατά το διάστημα μετά τον εμπρησμό του εργοταξίου, το κράτος επέβαλε σε κάποιους προφυλακίσεις και στους υπόλοιπους εγγυήσεις. Πραγματώνοντας με αυτόν τον τρόπο, τη φίμωση ενός τότε δυναμικού κινήματος, το οποίο ωστόσο δεν είχε την πολιτική εμπειρία να αντισταθεί στον τρόμο που του επιβαλλόταν, με αποτέλεσμα το συνολικότερο πάγωμα των κινηματικών διαδικασιών του αγώνα κατά τη διάρκεια των 4 προφυλακίσεων.

Μια ενέργεια την οποία το κίνημα φάνηκε ό,τι δεν ήταν έτοιμο να υπερασπιστεί συλλογικά, ώστε να δείξει έμπρακτα την αλληλεγγύη του σε όλους τους διωκόμενους μέσα από την συνέχιση του ίδιου του αγώνα. Σε αντίθεση με αυτό, στους υπόλοιπους διωκόμενους, με το να μην επιβάλλονται ούτε καν εγγυήσεις, επιλέγεται να μην προκληθεί η τυχόν αναζωπύρωση ενός κινήματος σε ύφεση, το οποίο θα ήταν ενδεχομένως πιο ώριμο για να απαντήσει κινηματικά στις επιθέσεις της κυριαρχίας. Την ίδια στιγμή μέσω, των δικογραφιών που δεν έχουν ακόμη συνταχτεί και αφορούν αρκετές κινητοποιήσεις, της επιβολής περιοριστικών όρων και επιπλέον μέσα από την απαγόρευση της πρόσβασης στο βουνό σε ορισμένους διωκόμενους αλλά και μέσα από τις δίκες που εκκρεμούν, συντελείτε ένα καθεστώς ιδιότυπης ομηρίας, διαρκώς αυξανόμενο και μεταβαλλόμενο ανάλογα με τις συνθήκες, καταφέρνοντας με αυτόν τον τρόπο να διαχειρίζονται, σε ένα βαθμό, τον ίδιο τον αγώνα.

Ο αντίκτυπος των δημοτικών αλλά και εθνικών εκλογών….

Θα τις αναφέρουμε γιατί απασχόλησαν έντονα τα χωριά γύρω από

την εξόρυξη, αλλά και κατά κύριο λόγο τις επιτροπές ενάντια στην εξόρυξη χρυσού. Γνωρίζουμε ότι ο χαρακτήρας των τοπικών και των εθνικών εκλογών για το μέλλον της εξόρυξης ήταν δημοψηφισματικός, όμως το κεντρικό ζήτημα που έμπαινε αλλά μπαίνει και τώρα, είναι αν θα παραμείνει το κίνημα όρθιο έχοντας τον αγώνα στα χέρια του και θα κινείται με βάση το ακηδεμόνευτο και αδιαμεσολάβητο ή αν θα μεταθέσει τη δυναμική του στο παραδοσιακό και στην ανάθεση.

Ο εφησυχασμός του κινήματος και η σχέση με την ανάθεση…

Μετά το πέρας των δημοτικών εκλογών, το κίνημα βρέθηκε σε μια κατάσταση αδρανοποίησης, τόσο σε σχέση με τη προεκλογική περίοδο, όσο και με το αποτέλεσμα, το οποίο έθεσε μεγάλο κομμάτι της τοπικής κοινωνίας σε κατάσταση αναμονής, επιπλέον σε αυτή την κατάσταση συνέδραμε το ευμενές αποτέλεσμα των ανακρίσεων, των δυο μεγάλων δικογραφιών που συμπεριλάμβαναν την κατηγορία της εγκληματικής οργάνωσης, οι οποίες επέφεραν περιοριστικούς όρους, αντί των εγγυήσεων ή προφυλακίσεων. Χρειάστηκαν να περάσουν αρκετοί μήνες και να υπάρξει ένα κλίμα εθνικών εκλογών στην ατμόσφαιρα ώστε να συναντήσουμε μαζικές, όχι όμως όπως παλιά, και δυναμικές κινητοποιήσεις, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει πως δεν υπήρχαν άλλες κινητοποιήσεις σε όλο αυτό το διάστημα οι οποίες δημιουργούσαν πίεση σε ένα βαθμό απέναντι στις εργασίες της εταιρίας.

Πλέον βρισκόμαστε σε μια χρονική περίοδο κατά την οποία η εταιρεία τελειώνει τις εργασίες της πλησιάζοντας προς την εξόρυξη και τη χημική επεξεργασία, παρά την όποια διαιτησία με το κράτος και την επικοινωνιακή αναβολή των εγκαινίων της μονάδας στην Ολυμπιάδα. Ούτως ή άλλως όσα νομικά εμπόδια έχει συναντήσει η εταιρία μέχρι τώρα είτε από το κίνημα είτε από το κράτος τα έχει παρακάμψει ή αντιμετωπίσει με ευκολία έχοντας πάντα και το ΣΤΕ για την ύστατη δικαίωση.

Ενώ από την άλλη η βιομηχανία διώξεων μετράει ήδη, στην

επέλασή της, την στοχοποίηση 100αδων αγωνιστών που βρίσκονται υπό ομηρία – σε ορισμένους από τους οποίους έχει ήδη απαγορευτεί η πρόσβαση στο βουνό – και απειλεί δυνητικά ολοένα και περισσότερους ανθρώπους προκειμένου να αποτρέψει τη συμμετοχή τους στο κίνημα, είτε με τις υποθέσεις που εκκρεμούν είτε με τις προσεχείς δίκες που πλησιάζουν, από εστιάζοντας εν τέλει, ανά περιόδους, τον ίδιο τον αγώνα.

Σε μια τέτοια συγκυρία, η συνέχιση και αναβάθμιση του αγώνα είναι κρίσιμη γιατί αλλιώς… σε λίγους μήνες, πέρα από ό,τι θα λειτουργεί το εργοστάσιο εμπλουτισμού στην Ολυμπιάδα, έχει διανοιχθεί ήδη στην περιοχή ο κρατήρας, για την ανοιχτή εξόρυξη χρυσού, θα έχει κατασκευαστεί και το εργοστάσιο που θα επεξεργάζεται θρύμματα γης, παραγόμενα από συνεχείς εκρήξεις με δυναμίτη και τα τοξικά απόβλητα της διαδικασίας θα εναποτίθενται σε 2 τεράστιες τεχνητές λίμνες τελμάτων στα ρέματα Καρατζά κ’ Λουτσάνικο τα οποία βρίσκονται υπό κατασκευή, παρά το γεγονός ό,τι την ίδια ώρα εκκρεμεί η εκδίκαση των αδειών τους στο ΣΤΕ.

Επίσης μέσα στο επενδυτικό σχέδιο της εταιρίας βρίσκονται μια σειρά από αντίστοιχα έργα από την Β.Α Χαλκιδική μέχρι την θράκη. Χαρακτηριστικό είναι η πρόσφατες εργασίες της εταιρίας με γεωτρύπανα στο κοίτασμα Τσικάρα το οποίο είναι 10 φορές μεγαλύτερο από αυτό των Σκουριών και βρίσκεται σε ευθεία απόσταση 3 χλμ. από τις Σκουριές μεταξύ Γωματίου και Μ. Παναγίας.

> *Όλα αυτά συνεπάγονται μη αναστρέψιμες καταστροφές για το περιβάλλον και την ίδια τη ζωή των τοπικών κοινωνιών σε έναν χρονικό ορίζοντα που δεν είναι τελικά και πολύ μακριά.*

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε ότι παρά το γεγονός ότι σε ένα μεγάλο βαθμό, οι αποφάσεις των επιτροπών αγώνα, λαμβάνονται μέσα από συλλογικές αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες, διατηρείται ωστόσο από σημαντικό τμήμα του κινήματος η εμπιστοσύνη στη θεσμική διαχείριση, που εκφράζεται μέσω

πρακτικών ανάθεσης: στη δικαιοσύνη, σε εκλεγμένους αντιπροσώπους, σε ηγετικούς ρόλους, σε ειδικούς και αυθεντίες.

Αυτό το συναντάμε σε διάφορες στιγμές του αγώνα, όπως για παράδειγμα στον γενικότερο τρόπο αντιμετώπισης των διώξεων, μέσα από την εναπόθεση της αντιμετώπισής τους καθαρά σε δικονομικούς χειρισμούς και όχι στο βάρος και την σημασία τόσο της αλληλεγγύης όσο και της συνέχισης του ίδιου του αγώνα. Ακόμη, η επιχειρηματολογία με εμμονή από κομμάτια του κινήματος, περί παρανομιών της εταιρίας αλλά και παράνομου έργου εισάγει μια προβληματική, στην οποία ενισχύεται η επίκληση στη νομιμότητα με προφανείς κινδύνους, πόσο μάλλον όταν το έργο κάποια στιγμή θα είναι νόμιμο. Επιπλέον, όσον αφορά την εναπόθεση στο θεσμικό, χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του ΣΤΕ, χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν είναι απαραίτητα τα νομικά όπλα από μεριάς χρήσης του κινήματος, αλλά όταν το κίνημα περιμένει και κινείται γύρω από τις αποφάσεις και τις εξελίξεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα μακριά από αυτό και χωρίς να το λαμβάνουν σοβαρά υπόψιν, τότε επικρατεί η μονόδρομη επανάπαυση στους θεσμούς.

Αξίζει βέβαια να αναφερθεί το παράδειγμα του The Mall στην Αθήνα, το οποίο κατασκευάστηκε χωρίς σχετική άδεια, με αποτέλεσμα όταν έφτασε η υπόθεση του, στο ΣΤΕ το ίδιο αποφάνθηκε «…και τώρα τι να κάνουμε να το γκρεμίσουμε», ερχόμενοι στη περίπτωση της Χαλκιδικής, κατά την οποία με παρόμοιους ισχυρισμούς και ενώ σε μεγαλύτερο βαθμό οι καταστροφές είναι ήδη μη αναστρέψιμες θα μπορούσε να συμβεί το ίδιο. Πόσο μάλιστα όταν σήμερα ο υπουργός δηλώνει ότι έχουν δοθεί το 60% των αδειών οπότε τι να κάνει να μην δώσει τις υπόλοιπες, χαρακτηρίζοντάς τις μάλιστα άδειες ρουτίνας ενώ την ίδια στιγμή έχει προσφύγει στη διαιτησία με την εταιρεία.

Η αντιστροφή των ρόλων και ο «αγώνας» των μεταλλωρύχων…

Η εταιρεία, έχοντας ***θεωρητικά*** απέναντι της, τη δημοτική αρχή

αλλά και την κυβέρνηση αντιμετώπισε ένα υποτιθέμενο κλίμα αμφισβήτησης της κυριαρχίας της στην περιοχή, οπότε με τη σειρά της καλέστηκε να προασπίσει για πρώτη φορά, μόνη της στην ουσία, το έργο. Στο παρελθόν, όταν σε διάφορες στιγμές εκδίδονταν αποφάσεις για προσωρινή παύση των εργασιών είτε από κινήσεις του κινήματος, είτε του κράτους, η εταιρία απαντούσε πιέζοντας τους θεσμικούς φορείς, κυρίως την δικαιοσύνη, σε όλα τα επίπεδα, όμως πέρα από το ΣΤΕ πάντα το τελευταίο της χαρτί είναι οι εργαζόμενοι, τους οποίους χειρίζεται από την μια ως θύματα, από την άλλη ως μισθοφορικό στρατό και όπως έχουμε δει και ως ασπίδα.

Ενδεικτικό ήταν το κλίμα που επικράτησε μετά τις δημοτικές εκλογές από τις επιθέσεις των εργαζόμενων της εταιρείας σε αντιστεκόμενους κατοίκους: σπασμένα καταστήματα, καμένες αποθήκες, απειλές και προπηλακισμοί ανθρώπων που εναντιώνονται στην εξόρυξη. Η βία των μεταλλωρύχων δεν συναντάται μόνο μέσα στην εργασία τους, δηλαδή την καταστροφή ενός ολόκληρου βουνού με ότι αυτό συνεπάγεται, αλλά συναντάται και μέσα από τις εκάστοτε ορέξεις τους για τραμπουκισμούς ή ξυλοδαρμούς σε αγωνιζόμενους ενάντια στα μεταλλεία, χωρίς βέβαια αυτό να μένει αναπάντητο.

Με αυτόν τον τρόπο η εταιρία έχει εφεύρει ένα νέο υποκείμενο αγώνα στην Χαλκιδική, αυτό που αγωνίζεται για να υπερασπιστεί την τίμια δουλειά του, η οποία βέβαια, θα σημαίνει τον θάνατο της περιοχής όπως την γνωρίσαμε. Αυτό το υποκείμενο δεν έχει σημασία εάν αμείβεται καλά ή όχι, για να το συγκρίνουμε με βάση τους μισθοφόρους που γνωρίζουμε. Απεναντίας, αυτό το οποίο έχει σημασία είναι το γεγονός ό,τι από μόνο του εδώ και καιρό έχει διαλέξει θέση και η θέση του αυτή είναι απέναντι στο κίνημα, το οποίο αργά ή γρήγορα θα ξανά βρεθεί αντιμέτωπο με αυτήν την κατάσταση, στην οποία οι εργαζόμενοι θα προσπαθούν οικειοθελώς να προστατεύσουν την επένδυση με κάθε απαιτούμενη θυσία και αγώνα και απέναντι σε αυτή την κατάσταση το κίνημα δεν μπορεί παρά να τους αντιμετωπίζει, σαν αυτό που έχουν επιλέξει οι ίδιοι να είναι…

Κλείνοντας…

Το θεμελιώδες λοιπόν ζήτημα που μπαίνει σήμερα στον κόσμο που αγωνίστηκε όλα αυτά τα χρόνια δεν είναι να μεταθέσει στους υπεύθυνους τοπικούς και εθνικούς την επίλυση της εξόρυξης, ούτε να φαντάζεται και να περιμένει την όποια νομική κίνηση που θα μπλοκάρει το έργο ως δια μαγείας. Όσο το κίνημα θα βρίσκεται σε κατάσταση αναμονής και ανάθεσης, στην ελπίδα της θεσμικής λύσης και στον δρόμο των δικαστηρίων αντί του σκληρού αγώνα, τόσο το έργο θα προχωράει δημιουργώντας ολοένα και περισσότερο τετελεσμένα και το κίνημα θα σαπίζει στον λάκκο που το ίδιο έσκαψε.

Η μέχρι τώρα πράξη απέδειξε ό,τι οι κάτοικοι και οι αλληλέγγυοι με τον αγώνα τους, μπορούν να αλλάξουν τους συσχετισμούς και τις δικαιοδοσίες και μάλιστα σε συνθήκες απόλυτα εχθρικές, όταν απ’ τη μια είχαν απέναντι την απελθούσα δημοτική αρχή του αξιοθρήνητου Πάχτα και απ’ την άλλη το κράτος με όρους σκληρής καταστολής και πολέμου… Η τύχη της εξόρυξης είναι στην δικαιοδοσία του κινήματος και σ’ αυτή την παρακαταθήκη δεν πρέπει να γίνει καμιά έκπτωση, μην ξεχνώντας ό,τι ο ίδιος ο αγώνας κατέδειξε πως όσο καταστροφική είναι η εξόρυξη, άλλο τόσο καταστροφική είναι και η άνευ όρων ανάθεση.

Αν δεν υπήρχε συμμετοχή, αν δεν υπήρχε πρωτοβουλία πάνω στον κοινό στόχο κατά της εξόρυξης, η Β.Α. Χαλκιδική θα ήταν σήμερα στα αζήτητα. Αν είναι όμως να αλλάξει πραγματικά κάτι, θα πρέπει να συγκροτηθούν νέοι θεσμοί, θεσμοί που δεν έχουν καμία σχέση με το παραδοσιακό και την ανάθεση αλλά με την συμμετοχή και την ανάληψη ευθυνών. Δίνοντας τη δυνατότητα στους κατοίκους να νιώθουν και να είναι πραγματικά κύριοι του εαυτού τους και του τόπου τους. Κι αυτούς τους νέους θεσμούς μόνο το κίνημα μπορεί να τους συνδιαμορφώσει και να τους καθιερώσει. Οι καλές προθέσεις δεν αρκούν, αν δεν υπάρξει ριζική αλλαγή σε αυτή τη σχέση μέσα από μια αυτοθέσμιση.

Ριζική αλλαγή σημαίνει το πέρασμα της πραγματικής εξουσίας στις τοπικές, ανοιχτές συνελεύσεις, πάνω σε μία καταστατική

συμφωνία για το παρόν και το μέλλον της περιοχής. Αυτό σημαίνει πλήρης αναδιάταξη του παραγωγικού τομέα, δίνοντας βάρος στο συλλογικό, στο ισότιμο, στην αλληλεγγύη, στη δημιουργία νέου, ελεύθερου, δημόσιου και κοινωνικού άξονα που να ενώνει το βουνό και τη θάλασσα, μια νέα δηλαδή ελεύθερη και συνάμα προστατευτική προσβασιμότητα, στο φυσικό και παραγωγικό πλούτο της περιοχής.

Το πολιτικό πλαίσιο αυτής της συμφωνίας δεν μπορεί παρά να αντληθεί από την εμπειρία του πολύχρονου κινήματος κατά των μεταλλείων και από την αλληλεγγύη που εισέπραξε σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Μια αλληλεγγύη που μπορεί να αποτελέσει την κινηματική απάντηση για την εναλλακτική βιωσιμότητα της περιοχής. Αυτές οι αλλαγές δεν έχουν καμιά σχέση με τον εμπορευματικό-επιχειρηματικό κόσμο για τον οποίο στρατηγικός στόχος είναι το χρήμα και το κέρδος με αναπόδραστο αποτέλεσμα την ιδιώτευση και την εξορία του συλλογικού από την δημόσια σφαίρα. Αυτήν την επανανοηματοδότηση του συλλογικού έκανε πράξη ο αγώνας στην περιοχή κι αυτό είναι το βασικό του στήριγμα για να συνεχίσει και δεν μένει παρά να το θεσμίσει σε όλους τους τομείς της ζωής. Αυτό είναι το πραγματικό νόημα της άμεσης δημοκρατίας.

Βέβαια όλα αυτά δεν έχουν κανένα νόημα συζήτησης τόσο εάν δεν ενδιαφέρουν την ίδια την τοπική κοινωνία όσο και αν το κίνημα περιμένει την διαιτησία μεταξύ κράτους και εταιρίας να φέρει αποτελέσματα από μόνη της. Αλλιώς θα πρέπει το ίδιο να πάρει την δυναμική της κατάστασης στα χέρια του, ορίζοντας μια ακηδεμόνευτη στρατηγική και μέσα από τον αδιαμεσολάβητο αγώνα να θέσει το ίδιο τις καταστάσεις που θα δημιουργήσουν τετελεσμένα απέναντι στην εταιρία. Η συνέχιση και η όξυνση του αγώνα απέναντι στην εταιρία και σε όποιον την προασπίζεται σίγουρα είναι ο δύσκολος δρόμος, ιδίως μετά από όλη αυτήν την εμπειρία των επακόλουθων της όξυνσης του αγώνα, της καταστολής και των διώξεων, είναι όμως ο μόνος δρόμος απέναντι σε μια εξόρυξη που θα μεταναστεύσει χωριά ολόκληρα και θα καταστρέψει ανεπανόρθωτα τα πάντα γύρω της.

Οι αγώνες δεν έχουν ημερομηνίες λήξης. Η αναμέτρηση συνεχίζεται, ο αγώνας συνεχίζεται.

ΥΓ1: Οι σκουριές δεν είναι και τόσο μακριά…
ΥΓ2: Ραντεβού στον Κάκκαβο…

* κατηγορούμενος στην υπόθεση Καρατζά – Εισήγηση στο Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας 2017

Σημειώσεις για τον Αγκάμπεν και την Κατάσταση Εκτάκτου Ανάγκης

Κώστας Δεσποινιάδης

Ο Τζόρτζιο Αγκάμπεν, καθηγητής αισθητικής σε διάφορα σημαντικά πανεπιστήμια, είναι, κατά τη γνώμη μου, ένας από τους σημαντικότερους πολιτικούς φιλοσόφους της εποχής μας. Ασφαλώς είναι αδύνατο να συνοψίσει κανείς σε λίγες σελίδες την πολύπλοκη και πολυδαίδαλη σκέψη του. Εδώ θα δώσουμε μερικούς μόνο βασικούς άξονες, αναγκαστικά εν συντομία.

Τη γνωριμία μας με τη σκέψη του Ιταλού στοχαστή την οφείλουμε σε κάποια σύντομα κείμενά του που μετέφρασε πριν χρόνια ο Παναγιώτης Καλαμαράς των εκδόσεων Ελευθεριακή Κουλτούρα. Πλέον, διαθέτουμε μεταφρασμένα στα ελληνικά αρκετά βιβλία του και κυρίως τα δύο βασικά έργα του, το Homo Sacer και την Κατάσταση Εξαίρεσης που μας βοηθάνε να αποκτήσουμε πληρέστερη εικόνα της σκέψης του.

Εν πρώτοις, μπορούμε να επισημάνουμε ότι στο έργο του συναντιούνται γόνιμα τέσσερις σπουδαίοι στοχαστές του παρελθόντος: Ο Καρλ Σμιτ, ο Βάλτερ Μπένγιαμιν, η Χάννα Αρεντ

και ο Μισέλ Φουκώ (χωρίς να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν κι άλλοι, καθώς ο Αγκάμπεν είναι ένας στοχαστής που όχι μόνο έχει τεράστια παιδεία – ιστορική, αισθητική, φιλοσοφική, λογοτεχνική – αλλά δεν διστάζει, σε αντίθεση με άλλους, να φανερώνει τις πηγές του, και αυτό φυσικά είναι προς τιμήν του – Ντεμπόρ, Κάφκα, Βάλτζερ είναι λίγα μόνο ενδεικτικά ονόματα).

Από τον Καρλ Σμιτ, έναν ενδιαφέροντα στοχαστή που όμως πρέπει κανείς να τον διαβάζει με προσοχή – η εμπλοκή του με τον ναζισμό είναι λίγο πολύ γνωστή – δανείζεται την έννοια της κατάστασης εξαίρεσης ή κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Από τον Μπένγιαμιν – την έκδοση των απάντων του οποίου επιμελήθηκε στα ιταλικά ο Αγκάμπεν – την έννοια της γυμνής ζωής (που πρωτοεμφανίζεται σε ένα δοκίμιο του Μπένγιαμιν που γράφτηκε το 1921 και ονομάζεται "Για μια κριτική της Βίας"), αλλά και την παρατήρηση ότι η κατάσταση εκτάκτου ανάγκης γίνεται διαρκής.

Από τον ύστερο Φουκώ δανείζεται την έννοια της βιοπολιτικής (αν και δεν την χρησιμοποιεί με τον ίδιο τρόπο, αλλά μάλλον την επεκτείνει) και από την Αρεντ – με την οποία αλληλογραφούσε από νεαρή ηλικία – την ανάλυση του Ολοκληρωτισμού.

Κυρίαρχος, λέει ο Σμιτ στο έργο του Πολιτική θεολογία, είναι αυτός που ορίζει την κατάσταση εξαίρεσης. Το πότε δηλαδή εξαιτίας ενός εξαιρετικού κινδύνου για την πολιτεία αναστέλλονται προσωρινά (αυτό το προσωρινά ας το κρατήσουμε για αργότερα) βασικές διατάξεις του συντάγματος.

Ο Αγκάμπεν στην Κατάσταση Εξαίρεσης μας παρέχει μια εξαιρετική γενεαλογική παρουσίαση της παραπάνω έννοιας. Κατά τον Ιταλό φιλόσοφο, πρόδρομος αυτού μπορεί να θεωρηθεί ένας θεσμός του ρωμαϊκού δικαίου, το iustitium [Δικαιοστάσιο]. Σύμφωνα με αυτόν τον θεσμό, αν η σύγκλητος είχε πληροφορίες για μια κατάσταση που μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη Δημοκρατία, μπορούσε να εκδώσει ένα senatus consultum ultimum [ύστατο δόγμα συγκλήτου] με το οποίο ζητούσε από τους ύπατους ή τους αναπληρωτές τους, τούς ανθύπατους, και σε ορισμένες

περιπτώσεις από τον πραίτορα και τους δημάρχους να λάβουν οποιοδήποτε μέτρο θεωρούσαν απαραίτητο για τη σωτηρία του κράτους. Η συγκλητική αυτή απόφαση βασιζόταν σε ένα διάταγμα που κήρυσσε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης έπειτα από έναν εξωτερικό πόλεμο, έναν εμφύλιο πόλεμο ή μια εσωτερική εξέγερση.

Από τη Ρώμη, ο Αγκάμπεν μάς μεταφέρει στη Ναπολεόντεια Γαλλία για να μας θυμίσει ότι εκεί προβλεπόταν και κατάσταση πλασματικής πολιορκίας με βάση ένα διάταγμα που εξέδωσε ο Ναπολέων στις 24 Δεκεμβρίου του 1811, και προέβλεπε τη δυνατότητα επιβολής κατάστασης πολιορκίας, την οποία μπορούσε να κηρύξει ο αυτοκράτορας, ανεξάρτητα από την πραγματική κατάσταση της πόλης και τότε παρέχονταν στην αστυνομία αυξημένες εξουσίες δίχως να χρειαστεί να κηρυχθεί επισήμως η χώρα σε κατάσταση πολιορκίας.

Στη συνέχεια, ο Αγκάμπεν, ανασύροντας το παράδειγμα του Χίτλερ, λέει: «Αμέσως μόλις ο Χίτλερ κατέλαβε την εξουσία, εξέδωσε στις 28 Φεβρουαρίου του 1933 το “Διάταγμα για την προστασία του λαού και του κράτους’’ το οποίο ανέστελλε τα άρθρα του Συντάγματος της Βαϊμάρης που αφορούσαν τις ατομικές ελευθερίες. Το διάταγμα δεν ανακλήθηκε ποτέ, με αποτέλεσμα όλο το Γ΄ Ράιχ να μπορεί να θεωρηθεί, από νομικής άποψης, ως μια κατάσταση εξαίρεσης που διήρκησε δώδεκα χρόνια. Με αυτή την έννοια, ο σύγχρονος ολοκληρωτισμός μπορεί να οριστεί ως η θέσμιση, μέσω της κατάστασης εξαίρεσης, ενός κατά νόμον εμφυλίου πολέμου που επιτρέπει τη φυσική εξόντωση όχι μόνο των πολιτικών αντιπάλων, αλλά και ολόκληρων κατηγοριών πολιτών που για κάποιο λόγο δίνουν την εντύπωση ότι δεν μπορούν να ενσωματωθούν στο πολιτικό σύστημα. Έκτοτε, η σκόπιμη διαμόρφωση μιας διαρκούς κατάστασης εκτάκτου ανάγκης (παρότι ενδεχομένως δεν κηρύσσεται με την τεχνική έννοια του όρου) αναδείχθηκε σε μια από τις βασικότερες πρακτικές των σύγχρονων κρατών, ακόμα και των λεγόμενων δημοκρατικών. Ενώπιον εκείνης της εξέλιξης που ορίστηκε ως «παγκόσμιος εμφύλιος πόλεμος» (έκφραση που κάνει την εμφάνισή της το 1963 σε δύο βιβλία

ταυτόχρονα, στο “Για την Επανάσταση” της Άρεντ και στη “θεωρία του Αντάρτη” του Καρλ Σμιτ), η κατάσταση εξαίρεσης τείνει όλο και περισσότερο να παρουσιάζεται ως το κυρίαρχο παράδειγμα διακυβέρνησης στη σύγχρονη πολιτική.»

Σύμφωνα με την εύστοχη παρατήρηση του Μπένγιαμιν, η κατάσταση εξαίρεσης τείνει να γίνει ο κανόνας και το σύνολο σχεδόν της ανθρωπότητας ορίζεται ως επικίνδυνη τάξη.

Από το Τρίτο Ράιχ και τον Χίτλερ, ο Αγκάμπεν μάς μεταφέρει στην Αμερική της 11ης Σεπτεμβρίου του 2001. Στις 26-10-2001 ψηφίζεται από τη Γερουσία η λεγόμενη Patriot Act (Πατριωτική Νομοθετική Πράξη) η οποία επέτρεπε στον γενικό εισαγγελέα να θέτει υπό κράτηση οποιονδήποτε αλλοδαπό θεωρούνταν ύποπτος για ενέργειες που έθεταν σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια των ΗΠΑ· αλλά μέσα σε εφτά μέρες ο αλλοδαπός αυτός έπρεπε είτε να απελαθεί είτε να κατηγορηθεί για παράβαση του νόμου περί μετανάστευσης ή για κάποιο άλλο αδίκημα. Ενώ λίγες μέρες μετά, στις 13 Νοεμβρίου του 2001, ο τότε πρόεδρος των ΗΠΑ Τζωρτζ Μπους εξέδωσε μια στρατιωτική διαταγή (military order) σύμφωνα με την οποία νομιμοποιείται η αόριστη κράτηση και η παραπομπή σε δίκη από στρατιωτικές επιτροπές (military commissions) – για να μην συγχέονται με τα στρατοδικεία που προβλέπονται από το δίκαιο του πολέμου – των μη πολιτών οι οποίοι θεωρούνται ύποπτοι για συμμετοχή σε τρομοκρατικές ενέργειες.

Η καινοτομία της διαταγής του προέδρου Μπους έγκειται στο γεγονός ότι απογυμνώνει το άτομο από κάθε νομική υπόσταση, δημιουργώντας έτσι μια οντότητα που δεν μπορεί ούτε να κατονομαστεί ούτε να κατηγοριοποιηθεί νομικά. Για παράδειγμα, οι Ταλιμπάν που συνελήφθησαν στο Αφγανιστάν όχι μόνο δεν βρίσκονταν στην κατάσταση αιχμαλωσίας πολέμου που ορίζει η Συνθήκη της Γενέβης, αλλά ούτε καν αυτής του κρατουμένου για ένα οποιοδήποτε αδίκημα σύμφωνα με τους αμερικάνικους νόμους. Δηλαδή: Ούτε αιχμάλωτοι πολέμου, ούτε κατηγορούμενοι, παρά απλοί κρατούμενοι, αντικείμενο μιας αόριστης κράτησης όχι μόνο με τη χρονική έννοια του όρου, αλλά και λόγω της φύσης της, εφόσον εκφεύγει τελείως του νόμου και του νομικού ελέγχου. Η

μόνη δυνατή σύγκριση με όσα γνωρίζουμε από την πρόσφατη ιστορία μπορεί να γίνει με την κατάσταση στην οποία βρέθηκαν οι Εβραίοι στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, οι οποίοι μαζί με την υπηκοότητα έχαναν και κάθε νομική υπόσταση.

Εδώ, βρισκόμαστε ενώπιον της άλλης μεγάλης θεωρητικής συνεισφοράς του Αγκάμπεν, που είναι η έννοια του Homo Sacer.

Ανασύροντας μια φιγούρα του αρχαίου ρωμαϊκού δικαίου, ο Ιταλός φιλόσοφος μάς υπενθυμίζει την ύπαρξη ενός υποκειμένου που, ενώ κατηγορείται για κάποιο αδίκημα, δεν θυσιάζεται από την Πολιτεία, αλλά μπορεί να το φονεύσει ο οποιοσδήποτε χωρίς ο θύτης να τιμωρηθεί. Δηλαδή, η πολιτική του ιδιότητα αίρεται, χωρίς να περιέρχεται στην δικαιοσύνη της ιδιάζουσας τάξης του ιερού, όπως θα συνέβαινε με ένα θυσιαστήριο θύμα.

Μια άλλη σημαντική θεωρητική συνεισφορά του Αγκάμπεν είναι η διαπίστωση ότι το βιοπολιτικό παράδειγμα διακυβέρνησης στη Δύση σήμερα δεν είναι το παράδειγμα της αρχαιοελληνικής πόλεως, αλλά το παράδειγμα του στρατοπέδου συγκέντρωσης.

Σήμερα στρατόπεδο συγκέντρωσης είναι εν δυνάμει ολόκληρη η κοινωνία, οι σύγχρονες «δημοκρατίες» είναι ο φυσιολογικός συνεχιστής του ολοκληρωτισμού, όπως και ο ναζισμός του 20ού αιώνα δεν ήταν παρά μια εγγενής ροπή του καπιταλισμού. (όπως εύστοχα μας υπενθυμίζει ο Χορκχάιμερ, ο φασισμός είναι οργανική τάση του καπιταλισμού: «Όποιος δεν θέλει να μιλήσει για τον καπιταλισμό, καλά θα κάνει να μην μιλά για τον φασισμό»). Σήμερα, στη θέση του εξοντώσιμου Εβραίου βρίσκονται, εν δυνάμει, μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες. Οι μετανάστες στις ζώνες προσωρινής κράτησης, όπου η στέρηση της ιθαγένειας τους στερεί οποιαδήποτε έννοια ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι αναλώσιμοι πληθυσμοί του τρίτου κόσμου, οι κάθε είδους κοινωνικά και οικονομικά αποκλεισμένοι στις δυτικές κοινωνίες, εν τέλει σχεδόν όλοι μας εφόσον υποκείμεθα σε υγειονομικές πολιτικές, σε μια διαρκώς αυξανόμενη βιοτεχνολογική παρέμβαση (ας θυμηθούμε εδώ: τους νόμους για το τσιγάρο, τις υποτιθέμενες επιδημίες γρίπης που «ξεσπούν» κάθε

τόσο και τους συνακόλουθους μαζικούς εμβολιασμούς, τις διατροφικές μολύνσεις), τους ευγονικούς σχεδιασμούς και την καταγραφή βιομετρικών δεδομένων. Ας έχουμε κατά νου, ενδεικτικά, ότι η φωτογράφηση κατηγορουμένων και η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, όταν εγκαινιάστηκαν ως αστυνομικές πρακτικές στα τέλη του 19ου αιώνα, αφορούσαν αποκλειστικά τους υπότροπους εγκληματίες. Σήμερα, είναι μια συνηθισμένη πρακτική για όλους τους πολίτες. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι η ζοφερή περιγραφή του Αγκάμπεν μάς υπενθυμίζει ότι μάλλον είμαστε περισσότερο αιχμάλωτοι των σύγχρονων κρατών παρά πολίτες τους.

Το ζήτημα της σχέσης των ανθρώπων με τα σύγχρονα κράτη, βέβαια, είναι ναρκοθετημένο ήδη από το τρόπο που έχει τεθεί το Δίκαιο. Ο Νόμος, η Βία και το Κράτος πάνε πιασμένα χέρι – χέρι (ο Προμηθέας Δεσμώτης του Αισχύλου είναι αρκετά διδακτικός επ' αυτού).

Αυτός που θεσπίζει το δίκαιο, θέτει εαυτόν εκτός δικαίου. Και αυτό είναι το θεμέλιο της κυριαρχίας. Η σχέση του κυριάρχου, δηλαδή, με τον νόμο είναι πάντοτε σχέση εξαίρεσης. Ο κυρίαρχος περιλαμβάνεται στην έννομη τάξη υπό τον όρο ότι εξαιρείται από αυτήν, και εξαιρείται επειδή ακριβώς επιβάλει την έννομη τάξη με μια εναρκτήρια βιαιοπραγία και τη συντηρεί με συνεχόμενες βιαιοπραγίες (πιο κοντινό μας παράδειγμα είναι η καταστολή των διαδηλώσεων, όπου το κράτος δια της αστυνομίας βιαιοπραγεί και παρανομεί ασύστολα, για να προστατέψει υποτίθεται τον νόμο). Ο Βέμπερ εύστοχα λέει κάπου ότι ως προς την άσκηση βίας στο εσωτερικό του, κάθε κράτος τείνει προς τη δικτατορία – κι αυτό είναι κάτι που δεν πρέπει να μας διαφεύγει.

Επιπλέον, ο κυρίαρχος ως δημιουργός δικαίου και πολιτικής τάξης, είναι εκείνος που αφενός απονέμει την πολιτική ιδιότητα και αφετέρου έχει τη δυνατότητα να την αίρει. Η άρση της πολιτικής ιδιότητας ενός ανθρώπου τον ρίχνει στην κατάσταση του Homo sacer για την οποία μιλήσαμε προηγουμένως.

Κάναμε λόγο για την Αρχαία Ρώμη, για τη Γαλλία επί Ναπολέοντα,

για το Γ΄ Ράιχ, για την έκτακτη νομοθεσία στις ΗΠΑ μετά την 11η Σεπτεμβρίου. Κλείνοντας, ας κάνουμε και μια προβολή στα καθ' ημάς.

Το Σύνταγμα της Ελλάδας, όπως (υποτίθεται ότι) ισχύει σήμερα, χωρίζεται σε τέσσερα μέρη. Το Πρώτο Μέρος (άρθρα 1-3) περιλαμβάνει τις βασικές διατάξεις, που αφορούν στον καθορισμό του πολιτεύματος. Το Δεύτερο Μέρος (άρθρα 4-25) περιλαμβάνει τις διατάξεις που αφορούν τα κοινωνικά και ατομικά δικαιώματα.

Το Τρίτο Μέρος (άρθρα 26-105) αφορά την οργάνωση και τη λειτουργία της Πολιτείας και το Τέταρτο (άρθα 106-120) αφορά τις μεταβατικές διατάξεις.

Ας δούμε το Πρώτο Μέρος που, όπως είπαμε, αφορά τον καθορισμό του πολιτεύματος.

Εκεί, στο Άρθρο 2, παράγραφος 1, διαβάζουμε: «Ο σεβασμός και η προστασία του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας».

Εύλογα θα αναρωτηθεί κάποιος πολιτικά και νομικά υποψιασμένος αναγνώστης τι δουλειά έχει ένα τέτοιο άρθρο, που κανονικά θα έπρεπε να βρίσκεται στο Δεύτερο Μέρος που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Πρώτο Μέρος που όμως αφορά τη δομή του πολιτεύματος;…

Εδώ βρίσκεται, στην αρχή μάλιστα του συντάγματος, η πρόβλεψη και το «πάτημα» για την ελληνική εκδοχή της κήρυξης κατάστασης εκτάκτου ανάγκης. Εφόσον «πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας είναι ο σεβασμός και η προστασία του ανθρώπου», όταν ο τελευταίος απειλείται η Πολιτεία πρέπει να λάβει έκτακτα μέτρα.

Αλλωστε, η κατάσταση εξαίρεσης που υπονοείται και σιωπηρά προαναγγέλεται στο Αρθρο 2, προβλέπεται ρητά και περιγράφεται με κάθε λεπτομέρεια στο Άρθρο 48 (και φυσικά, σε επίπεδο συμβολισμού, έχει τη σημασία του ότι το άρθρο 48 ήταν ακριβώς εκείνο το άρθρο στο σύνταγμα της Βαϊμάρης που επέτρεψε στον

Χίτλερ να κηρύξει κατάσταση εκτάκτου ανάγκης). Το Άρθρο 48, λοιπόν, προβλέπει τα εξής:

1. Σε περίπτωση πολέμου, επιστράτευσης εξαιτίας εξωτερικών κινδύνων ή άμεσης απειλής της εθνικής ασφάλειας, καθώς και αν εκδηλωθεί ένοπλο κίνημα για την ανατροπή του δημοκρατικού πολιτεύματος, η Βουλή, με απόφασή της, που λαμβάνεται ύστερα από πρόταση της Κυβέρνησης, θέτει σε εφαρμογή, σε ολόκληρη την Επικράτεια ή σε τμήμα της, το νόμο για την κατάσταση πολιορκίας, συνιστά εξαιρετικά δικαστήρια και αναστέλλει την ισχύ του συνόλου ή μέρους των διατάξεων των άρθρων 5 παράγραφος 4, 6, 8, 9, 11, 12 παράγραφοι 1 έως και 4, 14, 19, 22 παράγραφος 3, 23, 96 παράγραφος 4 και 97. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δημοσιεύει την απόφαση της Βουλής.

Με την απόφαση της Βουλής ορίζεται η διάρκεια ισχύος των επιβαλλόμενων μέτρων, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τις δεκαπέντε ημέρες.

2. Σε περίπτωση απουσίας της Βουλής ή αν συντρέχει αντικειμενική αδυναμία να συγκληθεί εγκαίρως, τα μέτρα της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου. Το διάταγμα υποβάλλεται από την Κυβέρνηση στη Βουλή για έγκριση μόλις καταστεί δυνατή η σύγκλησή της, ακόμη και αν έληξε η βουλευτική περίοδος ή η Βουλή έχει διαλυθεί, και πάντως μέσα σε δεκαπέντε ημέρες το αργότερο.

3. Η διάρκεια των κατά τις προηγούμενες παραγράφους μέτρων μπορεί να παρατείνεται ανά δεκαπενθήμερο μόνο με προηγούμενη απόφαση της Βουλής, η οποία συγκαλείται ακόμη και αν έχει λήξει η βουλευτική περίοδος ή η Βουλή έχει διαλυθεί.

4. Τα κατά τις προηγούμενες παραγράφους μέτρα αίρονται αυτοδικαίως με τη λήξη των προθεσμιών που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, εφόσον δεν παρατείνονται με απόφαση της Βουλής, και σε κάθε περίπτωση με τη λήξη του πολέμου, εφόσον είχαν επιβληθεί εξαιτίας πολέμου.

5.Αφότου αρχίσουν να ισχύουν τα μέτρα των προηγούμενων παραγράφων ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ύστερα από πρόταση της Κυβέρνησης, μπορεί να εκδίδει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, για να αντιμετωπιστούν επείγουσες ανάγκες ή για να αποκατασταθεί ταχύτερα η λειτουργία των συνταγματικών θεσμών. Οι πράξεις αυτές υποβάλλονται για κύρωση στη Βουλή μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη σύγκλησή της σε σύνοδο και παύουν να ισχύουν στο εξής, αν δεν υποβληθούν στη Βουλή μέσα στις παραπάνω προθεσμίες ή δεν εγκριθούν από αυτή μέσα σε δεκαπέντε ημέρες αφότου υποβλήθηκαν.

6. Οι κατά τις παραγράφους 2 και 3 αποφάσεις της Βουλής λαμβάνονται με την πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των βουλευτών και η κατά την παράγραφο 1 απόφαση με την πλειοψηφία των τριών πέμπτων του συνολικού αριθμού των βουλευτών. Η Βουλή αποφασίζει σε μία μόνο συνεδρίαση.

7. Σε όλη τη διάρκεια της εφαρμογής των μέτρων κατάστασης ανάγκης, τα οποία λαμβάνονται κατά το άρθρο αυτό, ισχύουν αυτοδικαίως οι διατάξεις των άρθρων 61 και 62 του Συντάγματος, ακόμη και αν διαλύθηκε η Βουλή ή έληξε η βουλευτική περίοδος.

Όλα αυτά συνομολογούν αυτό που εύστοχα συνόψισε ο Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος με άλλη αφορμή: ότι σε συνθήκες πολιτικής κρίσης η καλύτερη άμυνα της (αστικής) δημοκρατίας είναι η αυτοκατάργησή της. Κι αυτό είναι κάτι που δεν πρέπει επουδενί να ξεχνάμε στην ιστορική φάση που βρισκόμαστε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Giorgio Agamben, Homo Sacer, μτφρ. Παναγιώτης Τσιαμούρας, εκδ. Scripta.
Giorgio Agamben, State of Exception, The University of Chicago Press.
(Ελλ. εκδ. Giorgio Agamben, Κατάσταση Εξαίρεσης, μτφρ. Μαρία Οικονομίδου, εκδ. Πατάκη).
Carl Schmitt, Πολιτική θεολογία, μτφρ. Παναγιώτης Κονδύλης, εκδ.Λεβιάθαν.

Carl Schmitt, Η θεωρία του Αντάρτη, μτφρ. Σίσσυ Χασιώτη, εκδ. Πλέθρον.
Walter Benjamin, Για μια κριτική της βίας, μτφρ. Λεωνίδας Μαρσιανός, εκδ. Ελευθεριακή Κουλτούρα.
Hannah Arendt, Για την επανάσταση, μτφρ. Αγγελική Στουπάκη, εκδ. Αλεξάνδρεια.
Φώτης Τερζάκης, «Το αρχέτυπο του Νταχάου και του Γκουαντάναμο», Βιβλιοθήκη της Ελευθεροτυπίας, 9-9-2005.
Άρης Λεωνίδου, Βία, πολιτική, βιοπολιτική (ανέκδοτη εργασία).

** Το κείμενο αποτελεί ομιλία που έγινε στις 6-9-2012 σε εκδήλωση με θέμα «**Κρίση και κατάσταση εξαίρεσης**», στα πλαίσια του **Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας**.*

Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας–Θρυμματίζοντας τα Προσωπεία του Κρατισμού

Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας – Θρυμματίζοντας τα προσωπεία του κρατισμού
7,8,9 Σεπτέμβρη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Διανύοντας πλέον 1μιση χρόνο αριστερής διακυβέρνησης και όντας στη μέση μιας **προσπάθειας βίαιου εξευρωπαϊσμού και ομογενοποίησης**, μπορεί να ειπωθεί πως το νέο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο τοπίο έχει αρχίσει κάπως να ξεκαθαρίζει και να διαμορφώνεται.

Στη Γαλλία, που για χρόνια αποτελούσε το «καμάρι» της ευρωπαϊκής δημοκρατίας και του Διαφωτισμού, κάνει την εμφάνιση του για πρώτη φορά το καθεστώς «έκτακτης ανάγκης», τοποθετώντας στο στόχαστρο του, κινηματικούς και κοινωνικούς

αγώνες ενάντια στα ασφαλιστικά μέτρα, πρόσφυγες/μετανάστες και αλληλέγγυους που αγωνίζονται για την απόκτηση δικαιωμάτων και ιθαγένειας με κατασταλτικούς και ποινικούς νόμους βγαλμένους κατευθείαν από τις ονειρώξεις των πιο ακραίων νεοφιλελεύθερων μυαλών. Η εχθρική ποινική μεταχείριση των ριζοσπαστικών κομματιών της κοινωνίας που αγωνίζονται σε συνδυασμό με την αντιμεταναστευτική πολιτική φανερώνουν πως πλέον τα ευρωπαϊκά κράτη οχυρώνονται απέναντι στον «Άλλο», είτε βρίσκεται στο εσωτερικό της χώρας, είτε όχι και πασχίζουν να διατηρήσουν την ευρωπαϊκή «κληρονομιά» τους αναλλοίωτη και αμόλυντη. Είναι η εποχή δηλαδή που τα δυτικά κράτη σοβαρεύουν και δείχνουν τα δόντια τους στα κοινωνικά σύνολα που δεν συμβαδίζουν με την κυρίαρχη ιδεολογία. Αυτό είναι και το νήμα που συνδέει και τις 3 χώρες των οποίων οι συνθήκες αναλύονται στο φετινό φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας.

Η Τουρκία σε αντιδιαστολή, αν και προέρχεται από τον κόσμο της Ανατολής, αποτελεί το πιο δυνατό παράδειγμα απόπειρας εξαναγκαστικού εξευρωπαϊσμού και δυτικοποίησης που έχει υποστεί ποτέ ανατολική χώρα. Οι προσπάθειες του Ερντογάν να ομογενοποιήσει βίαια όλους τους πληθυσμούς της Τουρκίας (Κούρδοι, Αλεβίτες) τα τελευταία 4 χρόνια έχει αναβαθμιστεί σε επίπεδο κτηνωδίας δίχως προηγούμενο. Οι αστυνομικές επιχειρήσεις στις γειτονιές με επικρατές κουρδικό πληθυσμιακό στοιχείο, η άγρια δολοφονική καταστολή στις πορείες και το γενικευμένο καθεστώς ελέγχου του δημόσιου διαλόγου (social media, εφημερίδες) όσο και η ανοιχτή στρατιωτική επίθεση στην αυτόνομη ζώνη στα καντόνια της Ροζάβα, δείχνουν την αποφασιστικότητα του κράτους να εντείνει την κυριαρχία του στην επικράτεια αλλά και τη θέση της Τουρκίας ως προπύργιο της ΕΕ στην Ανατολή. Η Ροζάβα σχηματίστηκε αναπάντεχα στο δυναμιτισμένο γεωπολιτικό χάρτη της Μέσης Ανατολής ως ένα παράδειγμα αυτο-οργάνωσης με κοινοτικά, οικολογικά και φεμινιστικά χαρακτηριστικά, που αμφισβητεί τόσο τα θεοκρατικά όσο και τα φιλελεύθερα δυτικά μοντέλα οργάνωσης. Μέχρι πρότινος σημαντικό ρόλο για την ευόδωση των ευρωπαϊκών προσδοκιών της Τουρκιάς έπαιζε και η συμφωνία για τη

διαχείριση των μεταναστευτικών ροών από τις οποίες αφαιρείται η ανθρώπινη ιδιότητα (χαρακτηρίζονται ως ροές μιας αντικειμενικοποιημένης ποσότητας) και διανέμονται ως συνάλλαγμα αρνητικού φορτίου.

Η διαχείριση της «προσφυγικής κρίσης» έγινε και στην Ελλάδα με τον ίδιο περίπου τρόπο. Στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών σε όλη την επικράτεια αλλά και εμπορευματοποίηση των μετακινήσεων και της διαμονής τους εδώ. Υπέρογκα κονδύλια από την Ε.Ε. προς αξιοποίηση για τις συνθήκες διαβίωσης, δεκάδες Μ.Κ.Ο, αισχροκέρδεια μαυραγοριτών σε βάρος των μεταναστών/προσφύγων και εχθρική αντιμετώπιση οποιασδήποτε δομής μη κρατικού χαρακτήρα συνέθεσαν το τοπίο τη χρονιά που μας πέρασε.

Στον αντίποδα αυτής της ζοφερής πραγματικότητας ξεπήδησαν συλλογικές-πολιτικές δομές όπως οι καταλήψεις στέγης μεταναστών και προσφύγων, οι κουζίνες αλληλεγγύης και οι μαζικές κινητοποιήσεις σε καίρια σημεία ανά την Ελλάδα (κέντρα κράτησης, φράχτης του Έβρου). Το τελευταίο στιγμιότυπο αυτών των διεργασιών υπήρξε το No Border Camp στη Θεσσαλονίκη, το οποίο αποτέλεσε και μια πλατφόρμα συνεννόησης και διάδρασης σε παγκόσμιο επίπεδο με σημείο αναφοράς την Ελλάδα. **Ωστόσο με τη λήξη του Camp, εμφανίστηκε πάλι στο προσκήνιο η ανάγκη των κυβερνώντων, του ΣΥΡΙΖΑ στην προκειμένη περίπτωση, να δείξει πως αποτελεί πλέον άξιο συνεχιστή και θιασώτη του ευρωπαϊκού ιδεώδους για την περίφραξη και την οχύρωση της δυτικής ευημερίας απέναντι στους μιαρούς «Άλλους».** Από την απόκρυψη των μεταναστών/προσφύγων στα κέντρα κράτησης μακριά από τον κοινωνικό ιστό μέχρι την διάλυση των δομών αλληλεγγύης και την εκκένωση των καταλήψεων στέγης στη θεσσαλονίκη, το συμπέρασμα είναι πως το πραγματικό διακύβευμα αυτής της υπόθεσης είναι **να μείνουν οι μετανάστ(ρι)ες/πρόσφυγες στην αφάνεια ως αόρατα αντικείμενα και να μην τους επιτραπεί σε καμία περίπτωση να δράσουν και να διεκδικήσουν αυτά που τους αξίζουν,** επίδικο που ήταν και το κεντρικό πολιτικό κομμάτι του No Border. Άλλωστε δεν είναι κρυφό πως οι κυβερνώντες θεωρούν ότι **το προσφυγικό ζήτημα είναι ακόμα ένα πρόβλημα διαχείρισης αριθμών και ψηφίων**

και όχι ένα συμβάν που αμφισβητεί τις πλέον απογυμνωμένες αξίες της δυτικής και ευρωπαϊκής κουλτούρας.

Περισσότερες πληροφορίες για το φεστιβάλ εδώ: ablocfest.gr

...πρόγραμμα εκδηλώσεων

2016 Σεπτέμβρης

Άμεσης Δημοκρατίας fest

στο Α.Π.Θ.

7 Τετάρτη

20:00 | Εκδήλωση

Οι Αυτόνομες Κοινότητες στην Rojava

Δ. Ρουσσόπουλος - Συγγραφέας
Hawzin Azeezz - Διδάκτωρ Πανεπιστημίου του Newcastle

21:00 | Εκδήλωση

Ερντογανισμός και απόπειρα πραξικοπήματος στην Τουρκία: Τα πρόσωπα του Ολοκληρωτισμού

Oguzan Muftuoglou - μέλος ODP
Ayse Acar Basaran - μέλος HDP

22:00 | Συναυλία

Jumberingas
Influenza
Ρεύμα102

8 Πέμπτη

19:00 | Προβολή ταινίας

Αγωνίζομαι άρα υπάρχω

του Yannis Youlountas

21:00 | Εκδήλωση

Κινητοποιήσεις στην Γαλλία και το καθεστώς εκτάκτου ανάγκης

Serge Quadruppani - Συγγραφέας
Y. Youlountas - Κινηματογραφιστής
και οι συντελεστές του site LUNDI.am

22:00 Συναυλίες:

[stage 1] **Soul Circus**
One Drop Forward
the Accureacy

[stage 2] **Mc Yinka**
Erga Omnes
Twinsanity & Dj Micro

9 Παρασκευή

19:00 | Παρουσίαση Βιβλίου

Το τέλος της εθνικής πολιτικής

Α. Σχισμένος και Ν. Ιωάννου

21:00 | Εκδήλωση

Προσφυγική κρίση και αλληλεγγύη απέναντι στο κράτος των στρατοπέδων και της καταστολής: Πέρα από το κράτος, με τις δομές αυτοοργάνωσης

Daktuk Castro - 5ο Λύκειο Εξαρχείων
Νίκος Γιαννόπουλος - City Plaza
Στέφανος Μπατσής - Νοταρά 26
Νίκος Χατζής - Λ. Νίκης 39

22:00 | Συναυλίες

[stage 1] **ANEF**
Background Noise Suppression
One Percent

[stage 2] **Zoro & Buzz**
TNT
Nigredo
Χακ & Π. Φαρμάκης

abfocfest.gr

1ο Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας – Σεπτέμβρης 2010

Πολιτικό κάλεσμα:

Σας καλούμε να συμμετάσχετε στο πρώτο «Φεστιβάλ της άμεσης δημοκρατίας» που θα πραγματοποιηθεί στις 8-10 Σεπτεμβρίου και στην πορεία της 11ης Σεπτεμβρίου του 2010 στα εγκαίνια της ΔΕΘ με κοινό το πρόταγμα της Άμεσης Δημοκρατίας.

Θεωρούμε ότι το διάχυτο ακηδεμόνευτο κίνημα αντίστασης και αγώνα ενάντια στις επιλογές του κράτους και των κυβερνήσεων των τελευταίων ετών, διαμορφώνει ένα νέο πολιτισμικό κοινωνικό ρεύμα που εκφράζεται πολιτικά μέσω της άμεσης δημοκρατίας.

Από τη «δημοκρατία του δρόμου» του Δεκέμβρη 2008, τις ανοιχτές συνελεύσεις γειτονιών, τα αυτόνομα σωματεία εργαζομένων, τους τοπικούς αγώνες ενάντια στα Χυτά σε Λευκίμη-Ελληνικό-Γραμματικό, ενάντια στα εργοστάσια λιθάνθρακα και φυσικού αερίου στη Βοιωτία, στον Αργολικό, στον Αστακό, στους αγώνες για την οικολογία, την ενέργεια και το νερό, για τη διάσωση της Μεσοχώρας ενάντια στην εκτροπή του Αχελώου, στα κινήματα και τις επιτροπές πολιτών, ενάντια στα διόδια, ενάντια στην ακρίβεια, ενάντια στις εταιρίες εξόρυξης χρυσού στη βόρεια Χαλκιδική, στους ελευθέρους κοινωνικού χώρους, στους κοινωνικούς αγώνες ενάντια στην εξαθλίωση της ζωής μας από το ΔΝΤ… σε όλα αυτά και σε άλλα τόσα η κρίση του πολιτικού συστήματος και της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας είναι η βάση για την αναζήτηση μιας νέας κοινωνικής ταυτότητας έξω από αυτή που επιβάλει ο καπιταλισμός.

Ενάντια στην προσπάθεια του συστήματος να σωθεί και να μας ξεγελάσει με σοσιαλδημοκρατικές προτάσεις, με επαναφορά του κοινωνικού κράτους (που ποτέ δεν γνωρίσαμε) με

αυτοτροφοδοτούμενες λύσεις τύπου Καλλικράτη σας καλούμε να διαδηλώσουμε όλοι μαζί στους δρόμους της θεσσαλονίκης προτάσσοντας τους αγώνες μας στο κοινό μπλοκ της Άμεσης Δημοκρατίας.

Η παρουσία σας είναι κάτι παραπάνω από απαραίτητη συνεκτιμώντας τις παρούσες συνθήκες της γενικευμένης καπιταλιστικής κρίσης που από χρηματοπιστωτική έχει εξελιχθεί σε βαθιά συστημική φέρνοντας στην επιφάνεια ζητήματα που αφορούν την αποδόμηση της εργασίας, της ασφάλισης, των συντάξεων κλπ. Ζητήματα που αφορούν στην οικολογική καταστροφή και κατ' επέκταση στην τρέλα της καπιταλιστικής ανάπτυξης.

Στο Φεστιβάλ της άμεσης δημοκρατίας θα υπάρχουν ομιλίες με διεθνείς συμμετοχές με ανθρώπους από τον χώρο της διανόησης, της επιστήμης, των κινημάτων, της εργασίας, της πόλης και της υπαίθρου. θα υπάρχουν θεατρικές παραστάσεις, φεστιβάλ ταινιών και ντοκιμαντέρ, εκδηλώσεις και παιχνίδια για παιδιά, περίπτερα βιβλίων και προϊόντων οριζόντιου εμπορίου καθώς και συναυλίες. Τα θέματα που μας απασχολούν και θα συζητήσουμε είναι επάνω στην κρίση, την παραγωγή και την άμεση δημοκρατία. θέλουμε να ακούσουμε αλλά και να προτείνουμε ρεαλιστικούς τρόπους για τη διέξοδο έξω από το πλαίσιο του καπιταλισμού και της περιβαλλοντολογικής καταστροφής. θέλουμε να απευθύνουμε στην κοινωνία την άμεση δημοκρατία ως την άμεση δυνατότητα κοινωνικής οργάνωσης σήμερα.

Ζητάμε όχι μόνο την παρουσία σας αλλά και τη συμβολή και συμμετοχή σας. Αυτό σημαίνει ότι μέσα στο φεστιβάλ μπορείτε να προτείνετε μια ομιλία που αφορά τις θεματικές του τριημέρου ή μια παρουσίαση ενός ζητήματος που αφορά τους αγώνες στους οποίους συμμετέχετε.

Το μπλοκ της άμεσης δημοκρατίας δεν αποτελεί για μας μόνο μια στιγμή που εκτονώνει τη διαμαρτυρία της σε μια διαδήλωση. Η παρουσία και η συμμετοχή όλων όσων υιοθετούμε την αμεσοδημοκρατική διαδικασία σε αυτό το μπλοκ θα είναι μια συνάντηση με συνέχεια και βάθος στον χρόνο.

Είναι ένα σημείο συνάντησης και αλληλεγγύης των αγώνων που κάνουμε. Είναι ένα μοίρασμα ενός κοινού οράματος για μια πιο δίκαιη και ελεύθερη κοινωνία.

Ελπίζουμε η απάντησή σας να είναι θετική, και συνεισφέροντας και εσείς απ’ την μεριά σας, πως η συμμετοχή σας στο 3μερο για την άμεση δημοκρατία και στο μπλοκ της 11/9 δεν θα είναι μια απλή φιλολογική συνεύρεση ή μια απλή «πορεία διαμαρτυρίας» αλλά μια τομή στα ελληνικά πράγματα και μια σχέση που θα ριζώσει και θα ξανασυναντηθεί για να αντισταθούμε ο καθένας από τη μεριά του αλλά και όλοι μαζί στο παλιό που έχει αποτύχει και να δημιουργήσουμε το καινούργιο που μπορούμε να είμαστε.

Το τι θα συμβεί από εδώ και πέρα δεν αφορά μόνο το ευρώ και την τύχη της Ευρωζώνης αλλά και την κατεύθυνση της κοινωνικής δυναμικής της αντίστασης που έχει ήδη αναδυθεί ενάντια στην αγριότητα του κέρδους. Ξέρουμε ότι τα βλέμματα της Ευρώπης είναι στραμμένα επάνω μας και για τους δύο λόγους. Ο πρώτος αφορά τους κυβερνώντες, τις τράπεζες, τους εργοστασιάρχες, τα διευθυντικά στελέχη.

Ο δεύτερος αφορά τη βάση. Τους ανθρώπους του μόχθου, τους αποκλεισμένους, το μεγάλο σύνολο της κοινωνίας, τους διευθυνόμενους.

Έχει ανοιχτεί ένα πεδίο μάχης από το οποίο δεν θέλουμε να λείψουμε και στο οποίο η παρουσία σας είναι ανεκτίμητη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

Παρασκευή 10 Σεπτεμβρίου

17:00

- Μεταλλευτικές δραστηριότητες στη Χαλκιδική και τοπικές κοινωνίες

από την Πρωτοβουλία ενάντια στις βλαπτικότητες

- 15λεπτη perfomance πάνω στο ποίημα του Antonin Artaud: Για να τελειώνουμε με την υπόθεση του θεού

από τη θεατρική ομάδα Σημείο Μηδέν. Θα ακολουθήσει συζήτηση.

- Μουσικό παραμύθι με δραστηριότητες δραματοποίησης και θεατρικού παιχνιδιού για παιδιά

από το Μικρότοπο (ένας χώρος για παιδιά στον Κοινωνικό Χώρο για την Ελευθερία Μικρόπολις) και την ομάδα μουσικής τεχνολογίας του Κοινωνικού Χώρου για την Ελευθερία Μικρόπολις

[στον υπαίθριο χώρο μπροστά από το παλιό κτίριο της Φιλοσοφικής]

18:00

- Από τις τοπικές αυτοθεσμίσεις στη γενικευμένη αυτοδιεύθυνση

Εισήγηση-ομιλητές:

- Νίκος Ιωάννου (Πανελλαδική κίνηση ενάντια στην εκτροπή του Αχελώου)
- Eirik Eiglad (Εκδότης του περιοδικού Communalism, social ecologist, Νορβηγία)
- Marc Tomsin (Εκδόσεις Ludd και Rue des Cascades, Γαλλία)
- Juan Manuel Sanchez Gordillo (Δήμαρχος της Marinaleda, Ανδαλουσία)

[στο αμφιθέατρο της νέας πτέρυγας της Φιλοσοφικής]

20:00

- Άμεση Δημοκρατία & Κοινωνική Ανατροπή

Εισήγηση-ομιλητές:

- Sergio Ghirardi (Δοκιμιογράφος, εκδότης , μεταφραστής έργων του Raoul Vaneigem, Ιταλία)

- Berhouz Safdari (Κοινωνιολόγος, Ιράν)
- Γρηγόρης Τσιλιμαντός (Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης)
- Raoul Vaneigem (παρευρίσκεται και παρεμβαίνει με κείμενο)

[στο αμφιθέατρο της θεολογικής σχολής]

21:30

- Θεατρική Παράσταση: Στη σωφρονιστική αποικία, του F. Kafka

Από την θεατρική ομάδα Σημείο Μηδέν

[στο μικρό αμφιθέατρο της Νομικής]

22:00

συναυλία

- ΑμανΚιΕρως (ελληνική και ανατολίτικη παραδοσιακή μουσική)
- Irene Sinou Quartet (Acoustic / Folk / Blues)
- Θανάσης Παπακωνσταντίνου (Folk / Alternative)
- Motel Selenik (Βαλκανική και Μεσογειακή παραδοσιακή μουσική)

Το blog των διοργανωτών του Φεστιβάλ: http://www.ablocfest.gr/ *όπου**αναμεταδίδονται ζωντανά LIVE οι ομιλίες-εκδηλώσεις.*

Το πρόγραμμα της χθεσινής και της προχθεσινής ημέρας΄(8-9 Σεπτεμβρίου 2010) ήταν το εξής:

Πέμπτη 9 Σεπτεμβρίου 2010

17:00

- Παραμύθι φυσικής: Η μεγάλη βόλτα στο δάσος

Τί γίνεται όταν δύο μικρά παιδιά αποφασίζουν να γνωρίσουν τα

μυστικά της φύσης; Ένα παραμύθι γεμάτο απλά πειράματα φυσικής, για παιδιά 4-99 ετών

από τη θεατρική μονάδα ΣουΔιΞα (Σουρεαλιστικές Διδασκαλίες Ξάνθης)

[στον υπαίθριο χώρο μπροστά από το παλιό κτίριο της Φιλοσοφικής]

- Αντιεξουσιαστική Οικονομία

συνέλευση ομάδας εργασίας για την Αντιεξουσιαστική Οικονομία

18:00

- Γεωργία & ενέργεια της απελευθέρωσης. Οριζόντιες σχέσεις στην παραγωγή και στην κατανάλωση

Εισήγηση-ομιλητές:

- Federico Demaria (Αυτόνομο Πανεπιστήμιο Βαρκελώνης, Ισπανία)
- Γιώργος Φούφας (Ελευθεριακή Κίνηση Κορινθίας)
- Κ. Χατούπης (Αγρότης, Ζεμενό Κορινθίας)
- Claudio Cattaneo (Κατηλλειμένο αγρόκτημα Can Masdeu, Βαρκελώνη)

[στο αμφιθέατρο της νέας πτέρυγας της Φιλοσοφικής]

19:00

- Σεμινάριο αυτοσχεδιασμού Blues κιθάρας

από τη μουσική ομάδα του Κοινωνικού Χώρου για την Ελευθερία Μικρόπολις

20:00

- Αποανάπτυξη, Αντιεξουσιαστική Οικονομία και Έξοδος από τον καπιταλισμό

Εισήγηση-ομιλητές:

- Δημήτρης Κωνσταντίνου (Ομάδα εργασίας για την αντιεξουσιαστική οικονομία)
- Peter Bohmer (Οικονομολόγος, ZNet, Evergreen State College, ΗΠΑ)
- Marisa de Fatima Luz (Γραμματέας του κινήματος των ακτημόνων της Βραζιλίας, MST)
- Σπύρος Μαρκέτος (Επίκ. Καθηγητής Ιστορίας, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ)

[στο αμφιθέατρο της θεολογικής σχολής]

21:30

- Θεατρική Παράσταση: «Μια εκδοχή»

Από τη θεατρική ομάδα Roswitha

[στο μικρό αμφιθέατρο της Νομικής]

22:00

συναυλία

- Ψευδοπροφήτες (Rock / Punk)
- Soul Fire (Reggae)
- Blues Wire (Blues)
- One Drop Forward (Reggae)

17.00

- Μουσικό παραμύθι με δραστηριότητες πηλοπλαστικής για παιδιά

από την ομάδα μουσικής τεχνολογίας του Κοινωνικού Χώρου για την Ελευθερία Μικρόπολις και την ομάδα κεραμικής του Κοινωνικού Χώρου για την Ελευθερία Μικρόπολις

[στον υπαίθριο χώρο μπροστά από το παλιό κτίριο της Φιλοσοφικής]

- Θέατρο και ελεύθεροι κοινωνικοί χώροι. Αντίσταση στην

κουλτούρα της κυριαρχίας

από τη θεατρική ομάδα Roswitha

- Κρίση και εθνικισμός

παρουσίαση από την ομάδα Antifa AK Cologne

18.00

- Κρίση στον χώρο της εργασίας. Από τον παραδοσιακό συνδικαλισμό στους αυτόνομους εργατικούς αγώνες

Εισήγηση-ομιλητές:

- Lars Röhm (FAU, Γερμανία)
- Θοδωρής Θεοδωρόπουλος (Αντιεξουσιαστική Εφημερίδα Βαβυλωνία)
- Κώστας Χαριτάκης (Εφημερίδα Δράση)

[στο αμφιθέατρο της νέας πτέρυγας της Φιλοσοφικής]

20:00

- Παγκόσμια Κρίση και Οικονομική κρίση. Κρίση νοήματος του Καπιταλισμού

Εισήγηση-ομιλητές:

- Επαμεινώντας Σκυφτούλης (Αντιεξουσιαστική Κίνηση Αθήνας)
- Peter Bohmer (Οικονομολόγος, ZNet, Evergreen State College, ΗΠΑ)
- Jelle Bruinsma (Griekenland is overall, Ολλανδία)

[στο αμφιθέατρο της Θεολογικής σχολής]

20:00

- Εισαγωγή στη μουσική τεχνολογία και στην ηχογράφηση

από την ομάδα μουσικής τεχνολογίας του Κοινωνικού Χώρου για την Ελευθερία Μικρόπολις

21:30

- Θεατρική Παράσταση: D’n’A= Λαβ 4 έβερ

Μια μουσικοθεατρική παράσταση για όλους, με οπτικοακουστικό υλικό και πολύχρωμες διαθέσεις. Ένα ταξίδι μέσα στις ηπείρους της επιστήμης και της τηλεόρασης, με όχημα τον περιπαιχτικό λόγο των ΣουΔιΞα και φόντο το φυλετικό ρατσισμό από τη θεατρική μονάδα ΣουΔιΞα (Σουρεαλιστικές Διδασκαλίες Ξάνθης)

22:00

συναυλία

- Cabaret Balkan (World / mosaic / balkan)
- Μαύρη Μαγιονέζα (Alternative / Electronica / Rock)
- Δημήτρης Πουλικάκος (Rock) – **(Δεν ήρθε λόγω μικροατυχήματος)**
- Σπύρος Γραμμένος (Rock / Tango / Comedy)
- Skaribas (Punk / Reggae / Hip Hop)

Εκδήλωση συζήτηση

Communalism as Alternative

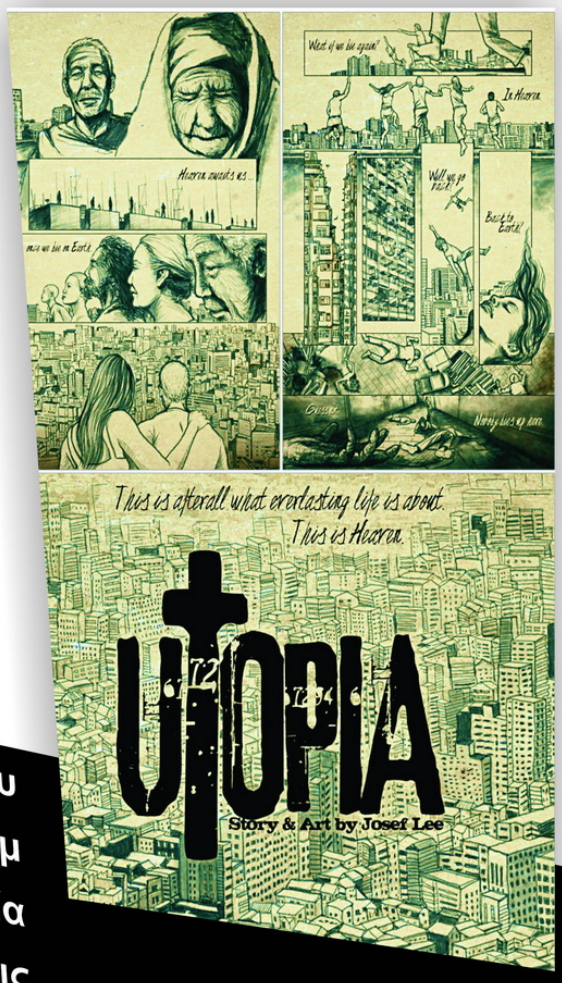
με τον ομιλητή του Fest της Άμεσης Δημοκρατίας

Νορβηγό Κομμουναλιστή
Eirik Eiglad

«Η Άμεση Δημοκρατία και οι κοινωνικές εναλλακτικές λύσεις»

«Συνδικαλισμός
Κολλεκτιβισμός
Κομμουναλισμός»

Μια συζήτηση σχετικά με το πώς το αντιεξουσιαστικό κίνημα (με την ευρεία έννοια) μπορεί να θέσει τον ελευθεριακό σοσιαλισμό στην τρέχουσα πολιτική κατάσταση με τέτοιο τρόπο ώστε να αφορά κάθε άνθρωπο.

Σάββατο 18 Σεπτεμβρίου
Ώρα 7.00μμ
Στον κοινωνικό χώρο για την ελευθερία
Μικρόπολις
Βενιζέλου & Βασ Ηρακλείου 18

www.ablocfest.gr

ανοιχτή συνέλευση του Φεστ της άμεσης δημοκρατίας

fest 2010

8-9-10 Σεπ ΑΠΘ

Στο αμφιθέατρο νέας πτέρυγας φιλοσοφικής (εκδηλώσεις των 18.00)
& στην Θεολογική σχολή (εκδηλώσεις των 20.00)

της Άμεσης Δημοκρατίας

με την άμεση δημοκρατία για την κοινωνική αντιεξουσία

κρίση έξοδος από την κρίση

Κρίση στον χώρο της εργασίας. Από τον παραδοσιακό συνδικαλισμό στους αυτόνομους εργατικούς αγώνες

Lars Röhm
FAU - Γερμανίας
Θοδωρής Θεοδωρόπουλος
Εφημερίδα Ενθύμιον
Κώστας Χαριτάκης
Εφημερίδα Δράση

18:00 ΤΕΤΑΡΤΗ 8

Παγκόσμια κρίση - Οικονομική κρίση
Κρίση νοήματος του καπιταλισμού

20:00 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Επαμεινώντας Σκυφτούλης
Αντιεξουσιαστική Κίνηση Αθήνας
Peter Bohmer
Οικονομολόγος, znet
Jelle Bruinsma
Griekenland is overall, Ολλανδία

στο δρόμο της **Ελευθερίας**

Ενάντια στη κρίση των αφεντικών

www.ablocfest.gr
info@ablocfest.gr

έξοδος από τον καπιταλισμό

Αντιεξουσιαστική Οικονομία

Γεωργία & ενέργεια της απελευθέρωσης - οριζόντιες σχέσεις στην παραγωγή και στην κατανάλωση

Federico Demaria
Αυτόνομο Πανεπιστήμιο Βαρκελώνης
Γιώργος Φούφας
Ελευθεριακή κίνηση Κορινθίας
Κ. Χατούπης
Αγρότης, Ζεμενό Κορινθίας

18:00 ΠΕΜΠΤΗ 9

Claudio Cattaneo
Κατειλημμένο αγρόκτημα Can Masdeu , Βαρκελώνη

Αποανάπτυξη, Αντιεξουσιαστική οικονομία και Έξοδος από τον καπιταλισμό

Δημήτρης Κωνσταντίνου
Εκδότης περιοδικού Νυκτερίδα
Peter Bohmer
Οικονομολόγος, Znet - HTA
Marisa de fatima luz
Γραμματέας του κινήματος των ακτημόνων της Βραζιλίας (MST)
Σπύρος Μαρκέτος
Επίκ. Καθ. Ιστορίας Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ

20:00 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

άμεση δημοκρατία

τοπικές αυτοθεσμίσεις

Από τις τοπικές αυτοθεσμίσεις στη γενικευμένη αυτοδιεύθυνση

18:00 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10

Νίκος Ιωάννου
Πανελ. κίνηση ενάντια στην εκτροπή του Αχελώου
Eirik Eiglad
Εκδότης περιοδικού Communalism, Νορβηγία
Marc Tomsin
εκδόσεις Ludd, & εκδόσεις Rue des Cascades, Γαλλία
Juan Manuel Sanchez Gordillo
δήμαρχος της Marinaleda, Ανδαλουσία

Άμεση Δημοκρατία & Κοινωνική Ανατροπή

Sergio Ghirardi
δημιουργός, εκδότης , Ιταλία
Berhouz Safdari
Κοινωνιολόγος, Ιράν
Γρηγόρης Τσιλιμαντός
Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης
Raoul Vaneigem
(παρευρίσκεται και παρεμβαίνει με κείμενο)

20:00 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Πορεία ΣΑΒΒΑΤΟ **11 Σεπτέμβρη** **ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ 18.00** πλατεία συντριβανίου